

Št. 45 (2308), leto XLIV • Novo mesto, četrtek, 11. novembra 1993 • Cena: 90 tolarjev

Nuklearka je med dvema ognjem

Hrvaški dolgo do NEK se niso zmanjšali - Dolguje ji 3,1 milijarde tolarjev, Slovenija pa še dodatni 2,4 milijarde - Zavezani poklanjati elektriko

KRŠKO - Krška jedrska elektrarna že dalj časa posluje z blokiranim žiro računom. Čeprav se kar naprej govorji, da bo Slovenija zaradi dolga ustavlja dobovo električne energije sosednji Hrvaški, se bo to očitno zgodilo šele po 15. decembru, ko bodo v nuklearki pričeli z načrtovano menjavo goriva.

Do sedaj Hrvaška še ni zmanjšala dolga do nuklearke na raven slovenskega dolga, kot je objavljalo konec oktobra. Njeno elektrogospodarstvo je v oktobru in novembру sicer plačalo 547 milijonov tolarjev za dobavljeno elektriko iz Krškega, vendar njegov dolg še vedno znaša 3,1 milijarde, medtem ko je slovenski dolg 2,4 milijarde tolarjev. Hrvaška plačilo dolgov pogojuje s ponovno zaposlitvijo 19 hrvaških delavcev, ki jima niso podaljšali dovoljenja za delo v Sloveniji, s povračilom dolgov slovenske Ljubljanske banke hrvaškim varčevalcem in tudi s plačilom dolgov nuklearke nekaterim hrvaškim izvajalcem pri remontu v elektrarni.

Odgovorni v slovenski državi vztrajajo, da vse to nima nikupnega z dolgov Hrvaške do Nuklearni elektrarni, hkrati pa poudarjajo, da je treba v meddržavno razpravo o jedr-

ski elektrarni nujno vključiti še stroške za zapiranje elektrarne, odlaganje radioaktivnih odpadkov in za zapiranje rudnika urana. Slovenija pa ima v ostrom nastopanju proti

PETICIJA BORCEV IN UPOKOJENCEV

KOČEVJE - Pri občinskem vodstvu borčevske organizacije smo zvedeli, da organizirajo v sodelovanju z Društvom upokojencev Kočevje podpisovanje posebne izjave o tem, da se ne strinjam z zmanjševanjem doseganj pravic. Podpise bodo začeli predvidoma zbirati že ta te-

Haški očitno zelo malo manevrskega prostora, saj je po doslej sklenjenih pogodbah v zvezi s krško jedr-

• Po ocenah Republike uprave za jedrsko varnost zaradi pomanjkanja denarja še ni ogrožena varnost NEK, ne morejo pa napovedati, do kdaj bo še tako. In kaj lahko storijo v elektrarni sami? "Na podjetniški ravni po NEK lahko storila več, ko ji bo dodeljena drugačna statusna ureditve od obstoječe in ko bo imela podjetniške pristojnosti, da svoj proizvod lahko prodaja in ga ni zavezana poklanjati nesolidnim odjemalcem!" nam je povedal glavni direktor NE Krško Stane Rožman.

sko elektrarno v precej slabšem položaju kot Hrvaška. Zato tudi njenova pobuda po obnovitvi meddržavne pogodbe.

B. DUŠIČ-GORNIK

POMEMBEN DOGODEK NE LE ZA ČRНОМЉЕ - Na slovesnosti v Črnomlju so pripravili bogat kulturni program. Udeležili so se tudi (od leve proti desni) črnomaljski župnik Vinko Podbešek, direktor škofijске Karitas Stane Kerin, predsednica župnijske Karitas Antonija Stepan, nadškof dr. Alojzij Šuštar in državni sekretar za Slovence po svetu dr. Peter Vencelj. (Foto: M.B.J.)

ODLOČALI O LIKVIDACIJI RIKA

LJUBLJANA, RIBNICA - V torek popoldne so na sodišču v Ljubljani odločali o uvedbi likvidacije o firmah, združenih v Riko Holdingu. Predvidoma naj bi imenovali tudi likvidacijskega upravitelja. V času, ko to poročamo, odločitev sodišča še ni znana, zato bomo več o tem poročali prihodnjic.

Danes martinovo!

Danes je martinovo, dan, ko je mošt postal vino. In to vino izjemnega letnika. Za vinogradnike je to največji praznik, saj so za vino garali in se potili leto in dan.

V dolenskih zidanicah je vsako leto več kakovostnih sort; na katere smo ponosni: rulandca, burgundca, sauvignona, rizlinga, kerinja in drugih sort, najbolj našega vina z imenom cviček pa kot bi se smamovali. Tudi martinovo je priložnost, da se dolenski vinogradnik zave svoje priložnosti, ki ga ponuja to v širnem svetu za sedaj še nepoznano vino. Ponuditi ga je potrebno Sloveniji in prek njenih meja, dokler je za to še čas. Poudarjati je treba njegove odlike: cviček s svojo prijetno kislino prja skoraj vsem in pri vsaki jedi, uživajo ga lahko diabetiki in ni daleč dan, ko ga bodo ponudili tudi drugim bolnikom.

Hyalevredna prireditve Teden cvička je premalo za promocijo tega vina, potrebno bo narediti še kaj več, da bodo to edinstveno slovensko vino spoznali tudi drugi. Predstavitev cvička v Kranjski gori je le začetek. Mu bodo dolenski vinogradniki sledili?

JANEZ PAVLIN

IZ POSAVSKEGA MUZEJA UKRADLI 6 SLIK

BREŽICE - V noči z nedelje na pondeljak je (še) neznan storilec vlamil v Posavski muzej v Brežicah. Ukradel je 6 baročnih slik (olje na platnu) z religiozno in posvetno tematiko. Ukradene slike so vredne okoli 2 milijona tolarjev. Kdorkoli bi karkoli vedel o tej tatvini ali bi prišel v stik z ukradenimi slikami, najtakoj o tem obvesti najbližjo policijsko postajo.

HALO - ALO PIZZA!

☎ (068) 24-415
ZARADI VAS

Danes v Dolenjskem listu

na 2. strani:

- Manj za socialo, ali pomagaj si sam
- na 4. strani:
- Tajiti se menda res ni izplačalo
- na 5. strani:
- Kdo je proti lastnjenjenju Toma?
- na 7. strani:
- Eni za, drugi pa proti železnici
- na 9. strani:
- Kriminalistu zagrozil, da ga bo ubil
- na 11. strani:
- Sokolsko srce Novomeščana Leona Štuklja
- na 12. strani:
- Marsovci na novomeškem štadionu

ZAHVALNA NEDELJA NA KOGLU - Martinovo je na kmetih in pri vinogradnikih največji praznik, spoštujejo pa ga tudi meščani. To je čas, ko se zahvaljujemo naravi za dobro letino (če je bila slaba, jo je bog dal). Se posebej častna Martina v vinorodnih krajih, saj je to čas, ko se mošti spremeni v vino. Letos je martinovo sredi tedna, zato je bilo v nekaterih zidanicah veselo že ta konec tedna, vrskanje in petje pa bo zagotovo slišati tudi to Martinovo soboto. Na sliki: pri cerkvici Koglo nad Smarjeto, ki so jo letos prenovili in osvetlili, je bila v nedeljo zahvalna maša za dobro letino. Po njej so se ljudje zbrali pri 400 let starzi zidanici gostilničarja Žura iz Smarjet. Da je bilo veselo in da so "pospravili" nekaj letošnjega pridelka, dovolj zgovorno kaže nas posnetek. (Foto: J. Pavlin)

PARIZ
AMSTERDAM
BERLIN
NOVO MESTO

Novomeščani!

Ko se je spoštovan slavljenec Leon Štukelj leta 1924 po osvojitvji prve olimpijske medalje v Parizu vrnil v rodno Novo mesto, takrat mesto z manj kot 3000 prebivalci, makedansko glavno ulico in Glavnim trgom, ga je meščanstvo sprejelo z izjemnim ponosom. Ljudje so na oknih prizgali sveče, slavnostni govornik pa ga je nagovoril z "Ave, triumfator!"

V petek, 12. novembra, bo na glavnem novomeškem križišču začetek centralne slovenske Pariz - Amsterdam - Berlin - Novo mesto, imenovane po mestih, v katerih je Leon Štukelj osvajjal olimpijska odličja. Sedmo olimpijsko odličje bo Leonu Štuklju v Novem mestu podelil predsednik vlade Republike Slovenije, dr. Janez Drnovšek.

Spoštovani Novomeščani, vabimo Vas, da se v petek, 12. novembra, ko Leon Štukelj slavi svoj 95. rojstni dan, ob 16. uri zberete ob glavnem novomeškem križišču in s svojo prisotnostjo izkažete spoštovanje našemu velikemu someščanu. Organizacijski odbor

Plinsko omrežje in ceste za sevniški praznik

Seja na Blanci - Gost tudi predsednik Rigelnik

SEVNICA - V spomin na drzno akcijo komandira brežiške čete Dušana Kvedra - Tomaža, ki je 12. novembra 1941 rešil iz nemških zaporov na sevniškem Glavnem trgu skupino političnih jetnikov, Sevnčani tudi ob letošnjem občinskem prazniku pripravljajo vrsto kulturnih in športnih prireditvev. Včeraj so na Konjskem trgu uradno odprli lokalno posodobljeno cesto Radna - Laze, danes, 11. novembra, ob 16. uri pa bo minister za okolje Miha Jazbinšek otvoril mestno plinsko omrežje v Sevnici.

Jutri opoldne se bodo v Jutranjki sevniški gospodarstveniki pogovarjali s predsednikom državnega zborna mag. Hermanom Rigelnikom, gospodom petkov slavnostne seje občinske skupščine, ki bo ob 17. uri v kulturnem domu na Blanci. Na njej bodo podelili občinska priznanja, najvišje - grb občine pa bo prejel Sevnčni Tone Koren. Jutri ob 16. uri bo otvoritev moderniziranega odseka ceste Podvrh - Poplek. Na blanški osnovni šoli bosta na ogled razstavljena Vinarska tehnologija in Razvoj mojega kraja, sevniška občinska gasilska zveza pa bo južri v Impletu prikazala večjo operativno gasilsko vojo.

V ČRНОМЉУ NOVA KLAVNICA

ČRНОМЉEL - V sredo, 17. novembra, bo ob 12. uri otvoritev nove klavnice in predelovalnice mesa tukajšnje kmetijske zadruge in sicer v novi poslovni coni Majer. Slavnostni govornik bo minister za kmetijstvo dr. Jože Osterc.

Paič

PRODAJNO SERVISNI CENTER
Krška vas 28/e
68262 Krška vas, Brežice
Tel./Fax: 0608/61-450

Karitas na stežaj odprla nove duri

Nadškof dr. Alojzij Šuštar blagoslovil nov dom župnijske Karitas v Črnomlju, obnovljeno župnišče in temeljni kamen za veroučne učilnice - Vse več pomoči potrebnih

ČRНОМЉEL - Minilo nedeljo je bila v župnijski cerkvi v Črnomlju zahvalna maša, ki jo je vodil slovenski nadškof in ljubljanski metropolit dr. Alojzij Šuštar, srebrna maša belokranjskega rojaka Vinka Dragosa in sprejem novomestnika Marka Avsenika.

Po maši so ljudje skoraj do zadnjega kotička zapolnili Ulico Mirana Jarca, kjer je nadškof blagoslovil temeljni kamen za štiri veroučne

● Naši rojaki po svetu so zelo prizadetni karitativeni delavec. Tudi črnomaljska župnijska Karitas je bila deležna tovrstne denarne pomoči, ki jih je še bolj opognula pri načrtih, ki so bili v teh dneh uresničeni. Zato ne čudi, da se je slovenski udeležili tudi državni sekretar za Slovence po svetu dr. Peter Vencelj. "Vsi današnji dogodki v Črnomlju so pomembni za vso slovensko skupnost. Eden od pomembnih odnosov med ljudmi je solidarnost, zlasti do tistih, ki jih je življenje potisnilo na rob," je dejal dr. Vencelj.

učilnice in dvorano, zimsko kapelo v župnišču ter obnovljeno notranjost župnišča in novi dom župnijske Karitas.

Kot je dejala predsednica črnomaljske župnijske Karitas Antonija Stepan, so pred tremi leti pričeli z delom v neprimernih prostorih. Vendar se je k njim zatekalo vse več ljudi, tako beguncov kot občanov. Samo lani je prišlo po pomoč skoraj tri tisoč ljudi in nikogar niso odslovili praznih

Divje postaja zakonito

Da se pri lastnjenjenju družbenega premoženja res krade, je potrdilo tudi prvo revizijsko poročilo Službe družbenega knjigovodstva, ki je grehe povedalo, grešnikov pa ne. Iz njene informacije, ki smo jo dobili v uredništvo, je razvidno, da je bil pregled opravljen v 187 slovenskih podjetjih in da je bil v 71 že končan. V 28 podjetjih niso oškodovali družbenega premoženja, v 43 pa so ga, in to skupno za 9,3 milijarde tolarjev po 48. členu in za 3,2 milijarde tolarjev po 48. členu zakona o lastninskom preoblikovanju. Da bo nezakonito prigrabljenem premoženju treba vrniti, je jasno, še bolj pa je jasno, da je veliko že zamujenega. Za naravnost usodno se je izkazala napaka, ki so jo zakrivali poslatci prejšnjega sklica, ki niso sprejeli moratorija na zamenjavo lastnine. Vse kaže, da je ribarjenje v kalnem večini strank povsem ustrezalo, saj so se raje ukvarjale z manj pomembnimi stvarmi, gluhe pa so bile tudi za opozorila takih poznavalcev ekonomije, kot je prof. Bajt.

Ko smo že pri prof. Bajtu, ni mogoče mimo njegove ostre in večino državljanov razočaranje obetajoče kritike zdaj že veljavnega zakona o lastninskom preoblikovanju. Po njegovem trdnem prepričanju bo prav ta zakon z uvedbo lastninskih certifikatov oz. državljanov delnic dal zakonsko osnovo za divje lastnjenje. Ko bo namreč sproščena prodaja, jih bodo ob velikanski ponudbi za bagatelinu cenom pokupili premožni Slovenci in tudi, z zakonito neekonomsko razprodajo pa bomo s tem dobili zakonite "divje" lastnike in z njimi tudi podvijani kapitalizem, za katerega je celo papež Janez Pavel II. dejal, da je slabši od komunizma.

MARJAN LEGAN

VРЕМЕ

Danes bo še suho, jutri pa so že možne manjše padavine. Ohladilo se bo.

Manj za socialo ali pomagaj si sam

Tribuna na temo Zdravje in sociala 94 - Dr. Mateja Kožuh: "Tistim, ki se ne znajdejo, je treba pomagati!" Več brezposelnih, a manj denarja zanje - Padanje rodnosti

NOVO MESTO - Tribuno na temo "Zdravje in sociala v proračunu 94 - kaj je to?", ki jo je organizirala v petek v občinski dvorani na Novem trgu v Novem mestu Zdravna lista - SDP iz Novega mesta, je vodila nekdanja Novomeščanka dr. Mateja Kožuh - Novak, poslanka Zdrževne liste v državnem zboru. O položaju sociale in zdravstva v proračunu sta poleg nje govorili tudi Sonja Lokar in Andreja Černak - Meglič. "Te dni tečejo v parlamentu razprave o tem, kako bomo razporedili proračunski denar in med drugim tudi, koliko ga bomo namenili za socialo. Pri tem se pojavlja dve usmeritvi: čista liberalna pravi, da je treba ljudi prepustiti, da se znajdejo, kot vedo in znajo, ter socialnodemokratska, ki pravi, da je potrebno tistim, ki se ne znajdejo, pomagati, in za to drugo se zavzemamo mi," je načela temo dr. Mateja Kožuh.

Število brezposelnih še vedno naraste, strokovnjaki pa pravijo, da ljudje ne smejo biti brez dela več kot eno leto, sicer postanejo, kot je rekla Kožuhova, cokla družbe. Vendar ne glede na to vrlada za nova delovna mesta predvideva manj denarja kot

● Dr. Tone Starc, direktor novomeške bolnišnice, pa je v razpravi opozoril tudi na to, da imamo pri 50 letih popolno "amortizirane" ljudi, predvsem zaradi sive ekonomije, ki človeka hitro izčrpa. Ob takšni socialni politiki, ki bo slonele le na spodbujanju iskanja lastnih virov za preživljjanje, bo ljudi, ki se bodo moralni preživljati na zdrav ali nezdrav način, še več. V vsaki družbi pa je vedno tudi nekaj takšnih, ki se v tem življenjskem boju ne znajdejo, ti pa za preživetje potrebujejo pomoč države.

lani. V parlamentu se najbolj lomijo koprija pri tehtanju prednosti: ali več za socialo ali več za obrambo. Dr. Mateja Kožuh - Novak poudarja, da še nobena država ni dobila vojne z orojem, ampak s pametjo, zato morali, da je škoda namenjati toliko denarja za vojaško tehnologijo. "Žal mi je, da smo se razšli, podpreti bi morali mlade in družino," je povedala Kožuhova.

V LJUBLJANI POHIŠTVENI SEJEM

LJUBLJANA - V prostorij Foruma na ljubljanskem sejmišču so v torek odprli 4. slovenski pohištveni sejem z mednarodno udeležbo. Kar 243 razstavljalcov iz Slovenije in osmih drugih evropskih držav bo na 7.500 kvadratnih metrih površine razstavljal najrazličnejše pohištvo in opremo. Sejem bo odprt do nedelje, 14. novembra, vstopnina pa znaša 450 tolarjev za odrasle in 250 tolarjev za vse, ki jim priznavajo popust. Slovenske železnice sporočajo, da potnikom, ki se bodo peljali na sejem v vlakom, priznavajo 40-odstotni popust.

Kakovost bo prodajala pridelke

Minister za kmetijstvo dr. Jože Osterc na okrogl mizi o kmetijstvu v Šentrupertu - Ostra polemika o poti do kakovosti mleka s prvakom SKZ Trebnje

ŠENTRUPERT - "V Sloveniji je okrog 100 milijonov litrov mleka več, kot ga potrebujemo. Vse je treba narediti za kakovost mleka, sicer se lahko zgodidi, da bi po novem letu tretjini kmetov odklonili mleko, saj ne bo v skladu z merili o kakovosti mleka. Če ne bomo delali na terenu za skupne cilje, bomo delali škodo kmetijstvu," je na okrogl mizi, ki so jo v Šentrupertu pripravili trebanjski krščanski demokrati, odvrnil kmetijski minister dr. Jože Osterc na eno izmed ostrih, že kar provokativnih vprašanj prvaka podružnice Slovenske kmečke zveze Trebnje, Boža Kravcarja.

Državna sekretarka za kmetijstvo Alenka Urbančič je optimistično naveda, da so slovenski kmetji v zelo kratkem času izboljšali mikrobiološko higieno mleka, tako da denimo kranjska mlekarna odda že celo 40 odstotkov mleka v ekstra kakovostnem razredu. Ministrstvo za kmetijstvo bo decembra letos začelo izdajati poljudne informacije, kaj storiti za večjo kakovost mleka. Kravcar je zaprosil sekretarko, "naj ne pripo-

vedju pravljic" in je ponudil sekretarki svojo kmetijo, če bi ji v enem letu uspelo, da bi bilo v mleku le še 100.000 mikroorganizmov. Sekretarka je ostal brez besede, zato pa se je janjo postavil v branjen minister dr. Osterc, kot smo že zapisali v uvodu.

Minister je poudaril, da bo, podobno kot za Zahodnevropske kmete,

ti na zahtevnem evropskem trgu. Po mnenju dr. Osterca so potrebi novi tržni prijemi, da bi našli "tržne niše". Navkljub temu, da morebiti ne bo suše, kakrsne smo imeli nazadnje, smo se v Sloveniji odločili za nacionalni program namakanja. Ob upoštevanju izraelskih strokovnih izkušenj je na dlani, da bomo tudi pri nas namakali te tržno, dohodkovno zanimive kmetijske kulture, predvsem vrtnine in sadovnjake.

P. PERC

MARTINOVANJE V SEMIČU

SEMIČ - Društvo vinogradnikov Bele krajine, podružnica Semič, pripravlja v dneh od 12. do 14. novembra veselo martinovanje v hotelu Smuk v Semiču. Vse tri dni bodo na ogled različne razstavite. Osrednja točka bo v petek ob 18. uri ob sprečanju vinogradnikov, ko bodo ob kulturnem programu podeljena priznanja za nagradene moštva, katerih je bilo letos rekordno, 220. V soboto ob 18. uri bo okrogl miza o tezah novega zakona o vinogradništvu in kletarstvu, pri kateri bo sodelovala inž. Špela Trpin s kmetijskega ministrstva, ob 20. uri pa bo po starih običajih opravljen Martinov krst mošta. Oba dneva bo po 20. uri martinovanje s plesom v hotelu Smuk. V nedeljo ob 10. uri bo pokušnja nagradnih mladih vin, z vodenim degustacijom in predavanjem o negi mladih vin, ki jih bo vodil inž. Rastko Tement, Jurna, d.o.o., Maribor.

VRAČANJE ZEMLJE ZASTAJA - Direktor Šentruperske kmečke zadruge Maks Kurent je ministru dr. Ostercu in državni sekretarki Urbančičevi (na posnetku) potožil, da je za Šentrupert pri denacionalizaciji pereča blokada pri vračanju zemlje, in obtožil za to trebanjsko zadrugo. Dr. Osterc je izrazil začudenje nad tem. (Foto: P. P.)

tudi za naše vse bolj v ospredju ne količina, temveč kakovost pridelave, predvsem pa, kako te pridelke proda-

SADIKE SO TU

KOČEVJE, RIBNICA - Kočevska prodajalna Kmetovalec bo ta teden dobila sadike sednega drevoja, rabeza, lešnikov itd. Ribniška prodajalna kmetijske zadruge pa je imela sadike že v začetku minulega tedna in po njih so pridno posegali tako kmetje kot tudi vrtičkarji in drugi, ki se ukvarjajo s sadjarstvom.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V pondeljek so veljale naslednje cene: jajca 16, jabolka 50, zelje za kisanje 30, radič 140, motovilec 800, črna redkev 100, koren 100, orehi 1.000, propolis 200, med 350, peteršilj 200, česen 350 in smetana 400 tolarjev. Pri Deladiniju so bile banane 120, cvetica 250, česen 350, koren 160, čebula 80, paprika 220, paradižnik 250, zelje 60, krompir 48, slive 250, mandarine 160, limone 200, jabuka 90, grozdje 180 in hruske 140 tolarjev. V kiosku Sadje in zelenjava je bil paradižnik 160, korenje 100, zelenja 180, cvetica 150, peteršilj 150, banane 95, hruške 100, zelje 35, limone 130, fižol tetovec 117 in pomaranče 110 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 345 do tri mesece starih in 79 starejših prašičev. Prvi so prodali 117 po 230 do 270 tolarjev, drugih pa 23 po 170 do 200 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Zimska brazda dela čudež

Vse jeseni neobsegano polje mora biti do zime zorano, le izjemoma sme njiva ostati čez zimo celini. Spomladansko oranje imamo za izreden ukrep, le za nekakšen izhod v sili. Tako je že pred desetletji priporočal prof. Vinko Sadar, ko je bilo z živinsko vpreugo in vleko še težko slediti temu priporočilu. Dandanes je drugače, samo novomeška občina premore nad 3.000 traktorjev, in pravi greh bi bil, če kmetje ne bi izkoristili blagodejnega učinka zimske brazde, imenovane tudi zimska praha.

Če le sneg in pretirana moča oranja ne preprečita, je v novembру pa tudi decembru še čas za ta izjemo koristni ukrep. Predzimska in zimska brazda izdatno, za več kot tretjino, poveča prostornino najbolj rodovitne plasti zemlje; s tem se poveča sprejemljivost za vodo in zrak, to pa sta dva elementa, brez katerih ni rodovitnosti. Povečanje prostornine ornice je najbolj koristno za težo, ilovnato zemljo, ki jo zimski mraz še dodatno razdrobi in premrznje, tako da postane mrvica in sipka. Spomladni zadošča že en sam hod z branami in njiva je godna za setev.

Predzimska obdelava je smotrna le tedaj, če je brazda dovolj globoka. Tedaj je tudi priložnost, da plug razbijuje morebitno plazino, to je zbito plast zemlje pod ornicno, ki otežeje prodror korenin v nižje plasti, k talni vodi. Ob sušnem vremenu je to lahko odločilno za uspeh letine. Torej: brazda naj bo globoka, tja do 30 cm, samo oranje pa natančno in skrbno opravljeno. Med brazdami ne sme ostati plevl, pa tudi prevrnjene ne smejo biti nazaj v razor.

Priprave zimske prah je tudi priložnost za gnojenje z organskimi gnojili, predvsem hlevskim gnojem. Če je le še primerno vreme, je pred zimo več časa za natančno in temeljito delo. Več časa pa je tudi za ugotavljanje založenosti s hranili v tleh (ko je njiva prazna, je čas za odvzem vzorca) in za laboratorijske analize.

In še o izboru najprimernejšega pluga. Za predzimsko oranje so primerni običajni dvo- ali večbradni obračalni plugi, plugi s podbradnikom ali celo najodsodnejši dvostranski nihajni plugi. Pojemljenejši od izbora pluga je izbor najprimernejšega časa za oranje. Najhujša napaka je, če obdela poljedelec težko zemljo v mokroti, ko se brazde svetijo in se iz njih odcejajo vodne kapljice, je zapisal že prof. Sadar.

Inž. M. L.

Kakovost bo prodajala pridelke

Minister za kmetijstvo dr. Jože Osterc na okrogl mizi o kmetijstvu v Šentrupertu - Ostra polemika o poti do kakovosti mleka s prvakom SKZ Trebnje

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanic

V razmislek ob veselem martinovanju

Človek dobi dober občutek ob vzušju, ki vlada v vseh in mestih ob pričakovanju vinogradniškega praznika. Ž demokracijo raste tudi veljava vinskega patrova na sv. Martina in veseli običaji v tednu pred Martinovom nedeljo in po nej vnašajo v naš vsakdan nekaj veselja. Kar je ob letosih pripravah na martinovanje opaziti, je bolj tržno razmišljanje vinogradnikov. To je dober znak. Vinogradniki postajajo tudi sodobni ponudniki in vedo, da jim veseli Martin lahko proda nekaj vina, za dobra vina pa se hitro razve.

Belo kranjski primer je zelo zgovoren. Na organiziranih vinskih ocenjevanjih v Semiču in Črnomelu je bilo ponujeno 735 vzorcev vin. To je rekord, ki kaže veliko skrb za kakovost vina v Beli krajini in pomeni veliko ponudbo vin. Druga vesela ugotovitev je boljša kakovost vin kot lani. Večina vinogradnikov se že trudi, da dela po strokovnih navodilih, in rezultati so vidni. Močno je letos prelomnica, ki pomenuje občutno manj ponesrečenih vin. Upam, da je tako tudi v ostalih vinogradniških okoliših, ne le v Beli krajini. Veliko vin je v tem času že popolnoma bistrih, kar pomeni, da vinogradniki znajo z njimi rokovati.

Tudi v tem članku pa naj opozorim na manj uspešno predelovanje rdečega grozdja. Izjemne kakovosti, ki jih vinogradniki dosegajo pri belih vinih, toliko bolj kažejo na zanemarjanje rdečih sort. Razumljivo je, da se vinogradniki bolj trudijo z belimi sortami, ki so bolj iskane in bolj popularne. Letos smo imeli prilož-

nost na ocenjevanju v Semiču okušati čudovit sauvignon, ki ima vse, po čemer je to sorta postala priljubljena. Spominjam se, kako so med leti med 1965 in 1970 Štajerci zastonj ponujali svoj sauvignon po Ljubljani, in čeprav je tako lepo dišal kot danes, se je tega vina takrat na največjem slovenskem trgu prodalo zelo malo prodalo. Celo številke se spomnim: velika štajerska klet je prodala v Ljubljano veliki trgovski hiši v celem letu samo 3.000 litrov sauvignona. Ista trgovska hiša iz Ljubljane pa je takrat hotelu skleniti pogodbo z metliško vinsko kletjo za odkup vse metliške črmine, ki je bilo okrog 300.000 litrov. Takrat so v Ljubljani iskali metliško črmino, dolenjski cviček in primorska rdeča vina.

Ce hočemo, da bodo naša rdeča vina postala zopet tako iskana, se jim moramo torej posvetiti bolj kot belim. Letos je bilo grozdje žametovke in modre frankinje čudovito zrelo, toda samo redka rdeča vina so bila ob pokusnji takia, kot bi moralata biti. Da na splošno nimamo lepe črmine, niso krive sorte, krivo je kletarjenje.

Vinski trga se je začel ponovno obrati k rdečim vinom. Vse več je podatkov o zdravilnosti rdečih vin, o snoveh, ki jih je več v rdečih kot belih vinih - imenujejo se proantocianidoli in zmanjšujejo kardiovaskularne nevarnosti pri ljudeh, seveda ob zmerneh pitju. Preprostejo pozvedano: proantocianidoli zavirajo nastajanje holesterolja v organizmu, odslaganje kalcija v žilah. Lahko bi tudi rekli: upočasnjujejo proces staranja.

Zato, drugi vinogradniki, ne dovolimo, da se bodo porabniki naših vin prehitro starali, pridejamo čim boljša rdeča vina! Pa na zdravje!

mag. JULIJ NEMANIČ

November na vrtovih in v kleteh

Z vrta mora zdaj večina vrtnin - Kakšna naj bo klet in kakšna zasipnica - Zelje izboljšamo z ohrovkom - Za kaj je uporaben tunel - Koristna odprta brazda

Ker v oktobru ni bilo več zmrzali, je ostalo na vrtnih gredicah še kar nekaj za mraz odpornejših vrtnin, katere bomo še v prvih dneh novembra pospravili, druge pa na gredah zaščitili s folijo ali na kakšen drug način.

Z gredic bomo pospravili še nekatere za nizke temperature odporne vrtnine, predvsem korenovke (korenček, peteršilj, črni koren, hren) in pa kapuscine (koleraba, črna redkev, repa, ohrov in zelje). Korenovke zahtevajo za uspešno skladisčenje mrzlo (0 do 6°C) in vlažno klet (od 85 do 90% vlage). Tem zahtevam pa se lahko približamo le, če imamo vkopano, dobro izolirano klet z nebetoniranimi tlemi in če z odpiranjem in zapiranjem zračnikov uravnavamo zračenje.

Če je klet presuhha in dovolj hladna, si pomagamo tako, da zabočke korenčke, rdeče pese, črne redkeve pa tudi korenov Peteršilja in hrena ovijemo s tanko, nalučnjano folijo. Še bolje pa se naštete korenovke obdržijo, če jih v kleti zakopljemo v malo vlažen pesek ali mivko. Korene zakopljemo tako, da ne se dotikajo. Koleraba, korenje in pesa se daljši čas dosti bolje skladisčijo v zasipnici kot v kleti.

Če zelja in repe nismo pripravili za kisanje že v oktobru, ga moramo potrbiti in za nekaj dni v tedenski prostor s temperaturo nad 15°C, da se bo zelje ogrelo in normalno kisalo, kajti če kisamo mrzlo zelje pri nizkih temperaturah, bo proces kisanja dolgotrajen pa tudi kvaliteta slabša. Pri kisanju lahko dodamo zelju 10 odst. ohrovata, ki vpliva na boljšo delovanje mlečnokislinskih bakterij in s tem izboljša kvaliteto kislega zelja.

Da ne bo potrebno pozimi večkratno čiščenje in da v kleti ne bo premočnega vonja ob zeljini, vleko zelje, pripravljeno za kisanje, v čebriku pokrijemo z debelo folijo in v to nalijemo dovolj vode za obtežitev. Seveda mora biti folija cela, dovolj debela in velika, da voda ne odteče v zelje.

• Dragi moji, s turizmom ne bo nič, dokler bodo turistični delavci mislili, da dajo vse od sebe, če prodajajo orehe v naravnvi velikosti. (D. J. Ovsec)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Danes Martinova pojedina

V vinskih deželah je bila že od nekdaj navada, da se je pečeni goski za martinovo pridružilo še mlado vino. Znana je legenda, da je sv. Martin spremenil vodo v vino in od tega izhaja tudi rek: "Vino pije svet Martin, voda pa naj zene mlín!"

Posebno v Beli krajini so že od nekdaj slavno krstili mlado vino. V zidanici je gospodar po krajsem nagovoru s svojimi povabljenimi gosti popil kozarec vina in ob slovesu so pustili na mizi kozarce in polno majoliko vina, s katerim naj bi se za martinovo pogostile tudi verne duše v vicah.

V času martinovanja je bila tudi celo vrsta raznih pastirskih obredov, ki so bila vezana na konci pašne sezone in začetek kolin. Stara pastirška šega je pojedina, ki so jo pripravili na pašniku. Na Gorenjskem so skuhalo proseno kašo, ki je bila najstarejša obredna jed. Kmetje so dajali svojim pastirjem v začetku posebne obredne kolace, imenovane martinčki. Pečena gos, ki je tudi sestavni del

praznične pojedine, simbolizira nizanje Sonca, božična gos pa njevo počasno dviganje. Ce hočemo, da je gos še bolj okusna, jo pred pečenjem napolnimo s kuhanim kostanjem. Pripravimo 1 kg kostanja, žajce, na drobno sesekljana gosjajetra, sol, paper in muškatni orešek po okusu in 1/2 dl belega vina. Kuhan, olupljen in prelačen kostanj zmešamo s sesekljanimi jetri in začimbami. Maso osušimo z žlico krušnih drobtin in z njim napolnimo gos. Med pečenjem moramo gos prelivati z odcejenim sokom, da lepo porumeni. Pečeno gos razrežemo in kose prelijemo z zavreti mešanico vode in belega vina. Gosje meso dobi tudi prijeten okus, če prnsi del napolnimo s srovrimi jabolki in pečemo pri visoki vtičini.

In še nasvet: najmanj dve ure pred pečenjem gos zdrgnemo s soljo in majaronom, da dobi polnejši okus. Po obilni pojedini se bo naslednji dan prilegla okisana juha iz gosje drobowine in veliko zelenjavje.

Voda za "zgornje" Podgorje

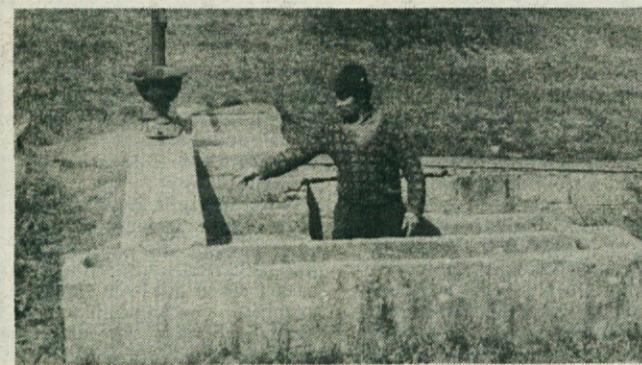
Vse vasi v KS Dolž in Podgrad so še brez vodovoda
- Létoš bi radi vodo potegnili do Dolža

PODGORJE - Lokacijsko dovoljenje za podgorski vodovod je bilo izdano pred 13 leti, a so še danes vse vasi v krajevnih skupnostih Dolž in Podgrad brez vodovoda in marsikdaj tudi brez vode. Takrat, pred 13 leti, so se Dolž in bližnje vasi ravno odcepile od KS Stopiče in so "zgornji" Podgorci ustavljali svojo krajevno skupnost. To so občinari spremno izkoristili in ljudem dali na izbiro: ali cesta ali vodovod. Seveda so se odločili za cesto, saj se takrat z goranske ceste ni dalo priti na Dolž niti z rešilnim avtom; dosti bolje ni bilo tudi po cesti od Stopiče. Seveda je bilo jasno, da je treba cesto urediti in odrezano Podgorje vsaj za silo povezati z dolino. In na račun te stiske se je občina pred 13 leti izognila gradnji vodovoda. Podgorci upajajo, da jim trinajstica ne bo prinesla nesreče.

Vodovod naj bi pravzaprav na-

pajal vasi v treh podgorskih krajevnih skupnostih: Stopiče, Dolž in Podgrad. Sedaj je voda do Malega Orehka, kjer je rezervoar. Od tam pa bo treba cevi speljati v Brezovico, na Zajčji Vrh, Dolž in Vrhe, od tam naprej na Iglenik in Veliki Cerovec. Z Velikega Cerovca, kamor bo seveda voda treba črpati, naj bi najvišja točka na tej trasi, pa bo moč gravitacijsko napajati celo KS Podgrad.

Za letos je v občinskem proračunu za vodovod predvidenih 6 milijonov tolarjev in še letos bi radi naredili primarno in sekundarno vodovodno omrežje na Dolžu. Seveda za to delo občinskih 6 milijonov tolarjev ne bi zadostovalo, vendar računajo, da bi toliko zbrali še Dolžani. Vsekakor ljudje želijo, da bi delo pri gradnji podgorskega vodovoda krenilo, saj se bojijo (slabe izkušnje pač), da bodo sicer spet ostali "na suhem". A. B.

TEŽAVE Z VODO V PODGORJU - Poletne in zimske suše pogostosajo pogorske vodnjake. Vodovoda ni vodo morajo voziti iz doline, pred 40 leti obzidani in urejeni studenec pod vaso Vrhe pri Dolžu pa propada. (Foto: A. B.)

Pokopališče za tri vasi

Na Vel. Cerovcu so obnovili pokopališki zid in mrlisko vežico - Dela v KS Podgrad s samoprispevkom

VELIKI CEROVEC - Veliki Cerovec ne nosi zastonj svojega prdevnika. Po njem se loči od Malega Cerovca, poleg tega pa je Veliki Cerovec največja vas v KS Podgrad.

Klub temu pa gre za majhen podgorski kraj in je zanj tudi otvoritev blagoslovitev pokopališkega zida velik dogodek. Zadnjo nedeljo popoldne je ta dogodek pod lipom ob vaški cerkvi sv. Primož in Felicijana privabil tako rekoč celo vas. Prišli pa so tudi ljudje iz ostalih dveh vasi, iz katerih rajne pokopavajo na tem pokopališču: z Malego Cerovca in Iglenika. Te tri vasi, v katerih je skupaj kakih 55 gospodinjstev (od tega samo na Vel. Cerovcu 45), spadajo v KS Podgrad, a v stopiško župnijo. Tako je verski obred vodil v pokopališki zid in mrlisko vežico blagoslovil stopniški župnik prodekan Edvard Eberl, slovensnosti pa se je udeležil tudi novi podgrajski župnik Jože Šusteršič.

Gre za nekaj več kot 300 m² pokopališkega zida, ki so ga moralno posidati na novo, saj je bil stari povsem dotrajan. Dela je tako rekoč v celoti financirala KS Podgrad, opravil jih je mojster Stane Vidic iz Črmošnjice, vodil pa vaški odbor pod vodstvom

Ivana Ucmana. Delati so začeli maja, končali pa prejšnji meseč. Poleg zida so obnovili še mrlisko vežico. Vsa stvar velja več kot 3 milijone tolarjev, od tega so od občine za ta namen dobili le 140 tisočakov, in to že lani, medtem ko letos ni bilo še nič. Računajo pa vsaj še na pol milijona, kajti izjavljalu so dolžni še 700.000 tolarjev in obljubili so, da bodo dolg poravnali do konca leta.

"V KS Podgrad od leta 1989 plajčujemo samoprispevki, ki se izteče prihodnje leto. Če ne bi bilo tega vira dohodka, ne bi mogli toliko narediti, kot smo, in s tem denarjem smo obnovili tudi pokopališki zid in mrlisko vežico na Vel. Cerovcu," je povedal predsednik sveta krajevne skupnosti Jože Gazvoda. Letos smo poleg tega asfaltirali vaško pot v Koroški vasi do spomenika Majde Šile, kar je stalo 2 milijona tolarjev, od občine pa smo dobili samo 300.000 tolarjev. Preplastili smo 1 km ceste v Koroški vasi, za kar je krajevna skupnost odrinila 700 tisočakov. Sedaj pa še skoraj 3 milijone za dela na Vel. Cerovcu. To za tako majhno krajevno skupnost, kot je naša, res ni malo!"

A. B.

DOGODEK NA VEL. CEROVCU - Otvoritev in blagoslovitev novega pokopališkega zida in mrliske vežice na Vel. Cerovcu je privabila številne ljudi iz Vel. in Mal. Cerovca ter Iglenika, ki tu pokopavajo svoje rajne. (Foto: A. B.)

- V ljubljanski študentski vladi se spopadajo, intrigirajo, obtožujejo - skratka, učijo se za življence. (Jurič)
- Etiko občutni novinar v sebi, ko spozna, kaj je "kurbisče človeške misli". (Dnevnik)
- Od sprave smo danes žal dlje, kot smo bili pred tremi leti. (Kučan)

S pšenico ima zadruga le izgubo

Medtem ko je KZ Krka pšenico kmetom plačala v mesecu dni, njej plačilo dolgujejo še sedaj - Kompenzacije - Ob 700 tisočakov

NOVO MESTO - KZ Krka je tudi letos pridelala pšenico na lastnih zemljiščih in organizirala pridelavo te pomembne poljščine v kooperaciji s kmeti. Na svojih zemljiščih je KZ pridelala blizu 990 ton pšenice, od tega 290 ton semenske, od kmetov pa soje odkupili 835 ton. Vendar ima KZ Krka s pšenico same težave in celo izgubo.

Družava je namreč določila odkupne cene za pšenico, ni pa za to zagotovila denarja. Je pa država zagotovila, da bo ta pšenica plačana v 30 dnih od oddaje. KZ Krka je kmetom vso odkupljeno pšenico res plačala po določenih cenah in v določenem roku. To težav pa je prišlo že na začetku. Država namreč ni natančno določila mesta prevzema, se pravi, ali se pšenico po določeni ceni plača Franco Novo mesto, Celje, Ljubljana. Transportni stroški do Ljubljane oz. Celja, kamor je KZ Krka pšenico naprej prodajala, so pač različni. Tako so za tistot pšenico, ki jo je KZ Krka proda-

la naprej v Ljubljano, kmete obremenili za stroške prevoza.

Kupca "novomeške" pšenice sta Klasje iz Celja ter Žito Mlini iz Ljubljane, ljubljanska Semenarna pa je dobila vso semensko pšenico. Pri pridaji oz. plačilu pa so se stvari zataknile. Medtem ko je KZ Krka, kot rečeno, kmetom vso pšenico plačala v določenem roku, se pravi v mesecu dni, je njej Klasje v tem času plačalo le 70 odst. pšenice, ostali dolg pa so pokrili s kompenzacijami, in to dokončno šele v začetku novembra. Žito Mlini je zadruži plačalo 70 odst.

Tajiti se menda res ni izplačalo

V novomeški občini do predpisane roka 271 popolnih prijav o nedovoljenih gradnjah - Depozit za 40 milijonov tolarjev - Veljal naj bi življenjski pristop

NOVO MESTO - V novomeški občini je do izteka roka za prijavo nedovoljenih gradenj oddalo ustrezeno vlogo 271 lastnikov. Skupni znesek depozitov, ki so jih ob tem vplačali "črnograditelji", znaša nekaj več kot 40 milijonov tolarjev. Te številke se ne bodo bistveno povečale, saj je nepopolne vloge oddalo manj kot 10 lastnikov nedovoljenih gradenj.

Potem ko so lastniki naredili svoje, so zdaj na vrsti ustrezene občinske ustanove. V novomeškem sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora obljubljajo, da bodo v občini skušali takoj legalizirati tiste gradnje, ki so znotraj zazidljivih območij oziroma imajo lastniki stavb pravno podlagu za izdajo potrebnih upravnih dovoljenj. Kjer take zakonske podlage za izdajo dokumentacije ni,

bodo lotili zadeve občinski urbanisti s t. i. sanacijskimi prostorsko-ureditvenimi pogoji. Na podlagi teh dokumentov o prostorskem urejanju, o katerih bo svoje rekla tudi občinska skupščina, bodo v občini vsako od nedovoljenih gradenj obravnavali posebej. Merila, po katerih se bodo ravnali pri tem, so sicer jasna in stroga, vendar v občinskem sekretariatu v Novem mestu zatrjujejo, da bo veljal življenjski pristop. Tovrstno uvidenost je sicer že prej napovedala tudi sam Miha Jazbinšek, slovenski minister za okolje in prostor, rekoč, da naj bi v državi odstranili samo na črno zgrajene stavbe, ki resnično ogrožajo okolje.

Ali so v novomeški občini lastniki prijavili prav vse nedovoljene grad-

dokumentacije tudi po izteku roka za prijavo črnih gradenj. Tako takitiranje se menda ne izplača. Kajti za takto izmikanje si je zakonodajalec "izmisli" vrsto administrativnih težav. Tako naj bi imeli lastniki glede teh gradenj problem v zemljiški knjigovodstva, kjer vse še lepo vodijo v dinarjih. Ali pa gre morda le za nostalgijo te ustanove, ki jo je že pokojni Bojan Štih tako duhovito sovražil, po dobrih starih vsej Jugoslavenskih časih.

L. M.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 13. novembra, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Market, Ragovska

od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17

od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27

od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33

od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma

od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica

od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel

od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas

od 7. do 19. ure: trgovina Čekar v BTC, Bučna vas

od 7. do 20. ure: samopostežba Azalea, Brusnice

od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanje, Prečna

od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče

od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru

od 8. do 18. ure: Urška, Uršna selca

- **Šentjernej:** od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Samopostežba

- **Dolenjske Toplice:** od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Vrelec

- **Žužemberk:** od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market

- **Štrajž:** od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostežba

V nedeljo, 14. novembra, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Mercator-KZ Krka, Prodajalna Glavni trg, in vse Dolenjke prodajalne

od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17

od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27

od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33

od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma

od 8.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica

od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel

od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas

od 8. do 12. ure: trgovina Čekar v BTC, Bučna vas

od 8. do 12. ure: samopostežba Azalea, Brusnice

od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanje, Prečna

od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče

od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru

od 8. do 12. ure: Urška, Uršna selca

PARKIRNINA - V novi parkirni hiši v Novem mestu mora voznik za dve uri parkiranja odšteti 30 tolarjev. V istem tednu, ko so odprli to mestno pridobitev, pa so parkirino na Glavnem trgu povišali od 70 na 100 tolarjev. Morda pa v teh dežavnih jesenskih dneh na Glavnem trgu Komunalna s parkirino zaračuna še pranje avtomobila...

DINARIJ - Kdor se norčuje iz dinarjev in naklada o milijonski inflaciji, je navaden blebeteč in opravljevec. Dinar je trdn in solidna denarna enota. Kar poglejte na izpisne slovenske Službe družbenega knjigovodstva, kjer vse še lepo vodijo v dinarjih. Ali pa gre morda le za nostalgijo te ustanove, ki jo je že pokojni Bojan Štih tako duhovito sovražil, po dobrih starih vsej Jugoslavenskih časih.

KANALIZACIJA - Naše uredništvo dobiva tudi časopis Finance. Pošiljajo nam ga na naslov: Dolenjski list, enota Kanalizacija. Kje so vrli ljubljanski finančarji dobili to Kanalizacijo, nam ni znano. Vsekakor pa naši finančniki ne imeli nič proti, če bi vsak mesec naročnik lahko poslali "kanalizacijski" račun. Pa ne gre. Se moramo znajti kar po drugačnih kanalih.

OMARICA - Pred kratkim je novomeška Komunalna sredstva načelništvo omarico za osmrtnice. To je hvalevredno dejanje, kajti odkar so morali tako omarico odstraniti s pročelja hiše pri kandijskem mostu, na Glavnem trgu človek ni mogel zvesteti, kdo je umrl in kdaj po pogreb. Ljudje pa ne razumejo, zakaj te omarice ne uporabljajo. V drugi, ki je na škarpi nasproti nekdanje Perove gostilne, visijo osmrtnice, ta nova na trgu pa je prazna. Pa se je našel pravniško bolj podčutni meščan in stvar razložil takole. Direktor Komunale je diplomirani pravnik. Po rimskem pravu mora od sprejetja počasnjega uveljavljanja preteči dolčen čas. In tako mora biti najbrž tudi od namestitev omarice do njene uporabe.

Ena gospa je rekla, da je prireditve ob počasnosti 95-letnega sloyista novomeškega rojaka Leona Štuklja ena redkih v Novem mestu, za katere je kaj denarja primaknil tudi Revoz. In še to samo zato, ker pri

VZTRAJNOST - Eden od delegatov v črnomaljski občinski skupščini je zares vztrajen. Kot sam zatrjuje, je že trikrat vprašal, čigavo politiko vodi občinska vlad, a še ni dobil odgovora. Samemu se namreč ni uspel dokopati do odgovora, kajti vsi v skupščini so v vladni opoziciji. Morada bo kaj bolje, ko bodo začeli poklicno delati junija izvoljeni novi člani izvršnega sveta.

TROBILO - Delegati vedo, da se jih z vso naglico izteka mandat. V glavnem se tega vesele, nekateri pa bi vseeno radi, da jih nasledniki, kakor koli se bodo pač imenovali, ne bi preklinjali. Medtem ko je na zadnjem zasedanju eden od delegatov predlagal, naj končno že polikajo v sejni sobi visoko črnomaljsko zastavo, drugi pa so pritegnili, da bi bila lahko tudi nekoliko manjša od državne, je šlo tretjemu v nos ozvočenje. Čeprav morajo delegati vztrajno hoditi za mikrofon na govorniškem odrvu, "občinsko trobilo" ne dela že celo večnost. Zato je semiški delegat, ki želi oditi iz črnomaljske v semiško občino čist kot solza, predlagal sprejem sklepa, da čeveljarji do naslednjem seje popravijo trobilo, če ustrezne strokovnjaka ni.

MOST - Predvsem tisti, ki si urejajo obratovalnice v bivši vojašnici na Majerju, so pred časom predlagali, naj bi med Majerjem in starim delom mesta zgradili most. Ideja ni bila sprejeta. Zato sedaj predlagajo, naj občinski može najdejo najboljšo, predvsem na najčinkovitejšo povezavo med deloma mesta na obreh bregovih Lahinje. Kakšna bo, naj odgovorni pretuhajo sami. Lahko je tudi po zraku.

Sprehod po Metliki

Z GODBO NA PIHALA, RECI-TATORJI in plesalkami iz osnovne šole Metlika so Metličani slavnostno odprli težko pričakovano avtobusno postajo. Med povabljenji je bil tudi črnomaljski župan, gospod Martin Janžekovič. Zlobni Metličan mu je navrgel: "Črnomaljci so danes gotovo zeleni od zavisti!" O tem sploh ne dvomim, je odvrnil gospod župan, "toda jaz sem enako vesel kot vaš Branko Matkovič." Začudenemu Metličanu je nekdo pojasnil, da je gospod Martin Janžekovič Radovec, Radovica pa še vedno sodi k metliški občini.

UDELEŽENCI SLAVNOSTNE OTVORITVE so enoglasno ugotovili, da na novi stavbi avtobusne postaje ni metliškega grba, čeprav je zanj puščen prostor. Začudenje je bilo kmalu pojasnjeno. Poslanci metliške občinske skupščine se že dalj časa preprijava, kakšen je videti krokar. Kdor koli in kakor koli ga nariše, je enkrat podoben golobu, spet drugič raci ali goski. "Takšnih zmazkov nočemo imeti v grubu!" pravijo poslanci, likovniki pa se znojijo zdaj, ko so dnevne temperature blizu niče. Pravi heroj bo v Metliki človek, ki bo "namal" krokarja, da bodo z njim zadovoljni tudi poslanci.

METLIŠKO LIKOVNO-KIPARSKI UMETNIKI so prišli na misel, da bi postavili na gasilski stolp, ki je le streljaj od nove avtobusne postaje, železnega krokarja s kopjem pod perutjo. Zadevo bi začinili še z vodometom in umetnino naj bi avtobusnim popotnikom ob pogledu nanjo povedala, da so prispevi v svobodno, napredno in lepo urejeno mesto. Bržko je za nakano zvedel projektant gasilske doma, je fante postavil na trdnata. Za kaj takega se bo treba posmeti z njim.

Trebanjske iveri

REFERENDUM - S svojim odločilnim odnosom do referendumu za uvedbo občinskega samoprispevka za gradnjo doma starejših občanov v Trebnjem se je vodstvo krščanskih demokratov zamerilo celo nekaterim privržencem v lastnih vrstah, kaj se najmočnejši stranki v občini - Slovenski ljudski stranki. Ta je zelo odločno in nedvoumno podprla referendum za dom. Vodstvo "kmečke" stranke zdaj, po neuspelih nedeljskih referendumih, že poziva pravke SKD, naj vendar že pojasnijo, kako bi lahko na bolj human način poskrbeli za 125 razseljenih Trebanjcev po 22 domovih po vsej Sloveniji in za številne, ki so še na tej poti. Trebanje bi tudi silno zanimalo, katere "bolj učinkovite investicijske pristope" bodisi za dom ali bazen pozna vodstvo trebanjskih krščanskih demokratov. Številni bi bili silno veseli, če bi jim to razjasnili. Sele zdaj je jasno, pravijo tisti, ki so bili za samoprispevki, zato koga je bil referendum cisto politično dejanje in kdo je ves čas držal figo v žepu.

PLACE - Delavci, ki so v Tomu zaposleni tudi 20 in več let so nam potožili, kako slabe plače imajo. V vodstvu Toma so nam postregli s podatki o povprečnih septembarskih plačah v Muri (okrog 32.000 SIT) in Beti (okrog 33.000 SIT). Če bi te številke, ki jih je posredoval čebulnik direktorja Bruno Gričar, držale, bi bili lahko v Tomu za silo zadovoljni, saj je njihova povprečna septembarska plača 35.000 tolarjev.

IZ NAŠIH OBČIN

JAVNA TRIBUNA O PODEŽELJU

ČRНОМЕЛJ - Občinski odbor slovenskega kmečkega gibanja pri Slovenskih krščanskih demokratih Črnomelj pripravlja v sredo, 17. novembra, v črnomaljski občini delovni obisk ministra za kmetijstvo dr. Jožeta Osterca, državnega sekretarja v ministrstvu za kmetijstvo Ivana Omana, predsednika slovenskega kmečkega gibanja Ivana Omana in poslanke v državnem zboru dr. Vide Cadočič-Spelč. Obiskali bodo Maline, domačijo Milana Malnariča v Semiču, Griblje in Adlešiče ter se udeležili otvoritve nove črnomaljske klavnine. Ob 18. uri pa bodo v osnovni šoli v Vinici sodelovali na javni tribuni, na kateri bo tekla beseda o uresničevanju programa celostne ureditve vasi in podeželja ter o drugih aktualnih problemih v kmetijstvu. Organizator vabi na razgovor.

PETKOV VEČER

JUGORJE - V petek, 12. novembra, se bodo ob 19. uri z martinovnem prlici v Badovinčevi gostilni na Jugorju petkovi večeri, ki so bili že v pretekli sezoni dobri obiskani. Tokrat bo večer vodil Toni Gašperič, obiskovalci pa bodo poleg pijač in jeduča deležni tudi kulturne hrane. Akademika slikarka Marija Rus, metliška rojakinja, bo razstavljala svoja dela, Henček pa bo predstavil novo kaseto.

OTVORITEV PRODAJNE GALERIJE

METLIKA - Podjetje "P-plus", d.o.o., iz Črnomelja bo v pondeljek, 15. novembra, ob 18. uri odprlo v Metliki prodajno galerijo, ki sta jo v celoti uredila Olivera in Mehmed Šiširak. Galerija bo v ulici Na Obrah 2, v hiši, kjer je tudi kmetijska apoteka. V njej bo moč poleg umetniških slik, ki so delo Šiširakove, kupiti tudi različne spominke.

LUTKOVNA PREDSTAVA

METLIKA - Tukajšnja Ljudska knjižnica bo pripravila v metliškem kulturnem domu vsako nedeljo od 14. novembra do 19. decembra predstave, v glavnem lutkovne, za otroke od 3. do 10. leta starosti. To nedeljo bo gostovalo lutkovno gledališče Kranj s predstavo "Dva zmerjavca".

Martin Kump

Nič več čez mejo

ŠTREKLJEVEC - Martin Kump je bil kot brusilec v novomeški Adriji v preteklem letu precej na čakanju, zato je imel dovolj časa za razmišljjanje, kako bi se sam zaposilil. Odločil se je, da bo odpril brusilnicu za brušenje mizarovih orodij, od nadavnih žag do najbolj profesionalnega orodja. Potem ko mu je brez posojil uspelo nabaviti bodisi v Nemčiji ali v domovini dovolj strojev, je letos avgusta v Štrekljevcu odpril svojo delavnico.

Čeprav je Kump mojster v svojem poklicu, se zaveda, da nasvetov in dopolnjevanja v znanju ni nikoli dovolj. In imel je še, da mu je pri teh korakih v samostojno obrat stal s strokovnimi nasveti ob strani inženir z vpeljano brusilnicu. Seveda se Martin ni zadovoljil le s tem, kar je imel ob otvoritvi. Na slovenski carini že čaka njegov stroj za brušenje orodja za kovine. Razmišlja tudi o nabavi stroja za brušenje žag za razrez lesa:

"V nekaj mesecih, kar imam odprto brusilnico, so ljudje prinesli toliko različnega orodja, da bom moral strojni park ne-prestano dopolnjevati, da jih bom lahko ustregel. Prej so belokranjski mizarji nosili brusilnicu v Karlovce, ki je bil, kar se tega dela tiče, na dobrem glasu. Ker tja ni več moč, sem kot edini tovrstni brusilec v Beli krajini karlovske stranke prevezel jaz. Zato pa se moram potruditi, da bom ponudil čim več uslug," pravi Kump, ki bo v bodoče imel naprodaj tudi osnovna mizarška orodja ali pa jih bo pri njem moč dobiti po naročilu.

M.B.-J.

Burne razprave o lastninjenju

Občinski izvršni svet o nekaterih aktualnih zadevah - Komunalna podjetja naj po vedo svojo zamisel - Vzgojiteljicam nekaj več - V Kočevju končno baza AMZS?

KOČEVJE - Na petkovi seji občinskega izvršnega sveta, ki jo je vodil predsednik IS Alojz Petek, so razpravljali o novi organizaciji Komunale, o plačah v vrtcu, predlogu o razveljavitvi pogodbe o vlaganju v obrtno cono in drugih zadevah.

Najdaljša je bila razprava, po kateri naj bi sprejeli sklep o soglasju k ugotovitvi deleža državnega kapitala v družbenem kapitalu podjetja Komunala Kočevje in predlogu nove organizacije tega podjetja po zakonu o gospodarskih javnih službah. Direktorica Komunale Bernarda Tekavec je med drugim poudarila, da se pri njih ne želijo lastniniti, saj nihov delavci in stroji delajo v različnih dejavnostih podjetja kot nizkih gradnjah, vzdrževanju cest, zimski službi, kanalizacijskih delih itd. Povedala je, da želijo biti javno podjetje (delniška družba ali podobnega). Razprava o tem je bila burna, mnenja pa tudi

povsem nasprotuoča. Ob tem so opozorili še na podjetje Hydrovod, ki deluje za območje občin Kočevje in Ribnica pa sploh ni do roka 2. novembra dostavil občinski skupščini svojega predloga, kar pomeni, da je po predpisih ves kapital podjetja občinski (državni) in ne gre v lastninjenje, pa do stanovanjskega področja. Sklenili so, naj ta podjetja sporoče izvršnemu svetu svoje predloge oz. zamisli o novi organiziranosti in bo še potem občinski izvršni svet sprejel ustrezne sklepe.

Najkrajša je bila razprava o plačah v vrtcih. Po mnenju ministrstva za šolstvo in šport naj bi te plače zvišali za 12,5 odst. Vendar pa normativi v vrtcih niso povsem doseženi, zato so vzgojiteljice same predlagale, naj bi jim zagotovili samo manjkajoči del

do polnih plač (ker tega normativa zdaj ne dosegajo), kar znese 562.000 tolarjev na mesec, če bi upoštevali predlog ministrstva, pa bi to znašalo prek 750.000 tolarjev na mesec. Predlog samih vzgojiteljic, ki pomeni, da ostajajo pri istih plačah, je bil tudi sprejet, saj bi sicer morali plače celo znižati.

Odgovor za razveljavitev pogodbe o vlaganju v obrtno cono, sklenjene z GM konzorcijem, bodo pripravili do naslednje seje. V načelu gre za to, da predvidena obrtna cona ni pozidana, ker je v zadnjih letih zaradi likvidacije ali težkega stanja v nekaterih podjetjih na razpolago dovolj stavb in torej ni večjega zanimanja za novogradnje. V okviru te točke so menili tudi, naj bi zagotovili najmanj 7.000 kv.m prostora za Avto-moto bazo, ki jo AMZS namerava zgraditi, v Kočevju že dobro desetletje, seveda pod določenimi pogoji.

J. PRIMC

Najhujših nasilnikov ni bilo

Predavanja in razgovora o nasilju med mladimi se je udeležilo le nekaj mamic - Kako je na Dansku

RIBNICA - Poročali smo o zadnjih dveh večjih nasilnih dejanjih, v katerih je sodelovalo 13 ribniških mladoletnikov. Zanje in za njihove

• DANSKI PRIMER - Tudi na Dansku prihaja do zaostrovjanja med starši in otroki. Danci imajo posebne domove za otroke, kamor se lahko preseli vsak otrok, ko dopolni dolčeno starost. V sobi-stanovanju živita po dva mladoletnika istega spola in vse za njuno oskrbo plača država. Prav tako je poskrbljeno za brezplačno izobraževanje mladih in tudi službe. Kdor hoče, se lahko sola ali dela, kdor pa ne, pa samo živi na stroške države. Če gledamo iz naših razmer in naše miselnosti je to drugo in pomeni podpiranje lunuhov. Danci pa razmišljajo tako: cenejše je, če komu omogočiš vsaj skromno življenje, pot pa če ga pustiš brez sredstev za preživljvanje in je zato prisiljen krastiti.

doletnik. Seveda niso prišli najhujši ribniški mladi nasilniki, ki so predlagani zaradi nasilja v kaznovanje, in njihovi starši. Morda je bila to tudi napaka sklicateljice, policijske postaje, ki v vabilu staršem ni navedla, da so vabljeni zato, ker je njihov otrok udeležen v pretepih in nasilju, za kar starši morda niti še ne vedo. Policiisti pa so že vnaprej zvedeli, da so se mladi nasilniki dogovorjali, da bodo bojkotirali ta razgovor in da bodo skušali pregoroviti tudi starše, naj ne gredo na predavanje.

Na posvetu pa so ugotovili, da se mladi nimajo s čim pametnim ukvarjati, saj so jih na razpolago le gostišča in disketi ter nekaj interesnih dejavnosti v okviru šole in športa, kar pa je premalo. Ribnica nima niti kina, ker bi bilo za njegovo obnovitev potrebnih okoli 80.000 DEM (gre za kino v Idel Centru, bivšem domu JLA).

J. P.

SREČANJE STAREJŠIH SEVNICA

SEVNICA - Tukajšnji krajevni občinski praznik je povabil v soboto, 13. novembra, ob 15.30 v jedilnico Lisce na srečanje starejših občanov. Nagovorila jih bosta tudi sevnšča županja Breda Mijočev, sevnški dekan Anton Hribenik, predaval pa bo mag. dr. Jurij Pesjak. Za kulturni in zabavni spored bodo poskrbeli učenci sevnške osnovne in glasbene šole.

Priglasitev gradbenih del še ni dovolj

Mnenje inšpektorja

KOČEVJE - Medobčinski urbanistični inšpektor inž. Darij Klun je 29. oktobra izdal odločbo, da mora občina Kočevje sanirati poseg v prostor na delu ceste v dolžini 250 m pred vasjo Gladlok na trasi ceste od Petrine do Kužlja, ki ga izvaja izven starega kolovoza in brez lokacijskega dovoljenja. Občinska skupščina si mora za ta poseg pridobiti dovoljenje.

Kot nam je povedal inž. Klun, se odločba nanaša le na 250 m te skoraj 5 km dolge trase. Dela potekajo na zemljišču, ki je nekoliko bolj oddaljeno od Kolpe, kot je dejanska trasa kolovoza, za katero je bila izdana odločba o priglasitvi del. Nova trasa bo tudi nekoliko krajsa in cesta ne bo ogrožena zaradi visokih voda, stara ob Kolpi pa je malo daljša in večkrat poplavljena.

Na tem odsekui je torej treba izvesti sanacijo in obvezno pri-

Darij Klun, urbanistični inšpektor

dobiti lokacijsko dovoljenje. Do sedaj urejenega objekta namreč ni več možno vzpostaviti v prejšnje stanje oz. ga odstraniti.

Taka je kratka vsebina omenjene odločbe, ki je sicer dolga dve in pol gosto tipkane strani. Na dodatno vprašanje, če naravovarstveni ali zeleni lahko dosežejo prepoved posodobitve omenjenega kolovoza, pa je inšpektor dejal, da mnjeni zelenih in naravovarstvenikov upravnih organ pri izdaji dovoljenja ni dolžan upoštevati, se pravi, da zanj ni obvezno.

Poročali pa smo že, da je ministristvo za okolje in prostor razveljavilo občinsko odločbo o priglasitvi del za posodobitev kolovoza od Petrine do Kužlja in da je bilo na tiskovni konferenci povedano, da ob občina Kočevje zaradi te razveljavitve sprožila spor pred Vrhovnim sodiščem Slovenije.

J. P.

Ali bodo našli rešitev za cesto?

Cesta Gabrijele - Stražberk že dolgo čaka na posodobitev, a za to ni pravega sporazuma niti med krajani ne dovolj denarja - Prihodnje leto prednost oskrbi z vodo

GABRIJELE - "Škoda je denarja in dela, če gre vse v nič kot pri naši cesti Gabrijele - Stražberk, kjer je dejevje znosilo pesek na strmi cesti v gozd. Sekali smo drevje, odstranjevali grmovje, opravili veliko traktorskih ur in navozili več kot 2.000 m³ peska. KS Krmelj je samo nekaj malega plačala za gredar in nam dala še cevi za prepuste. V letu 1991 smo imeli pripravljeno okrog 2.400 m² ustroja te ceste za asfaltiranje," ogorčeno začenja svojo pripoved predsednik gradbenega odbora za posodobitev te ceste Jože Kranjc.

"Predsedniku naše krajevne skupnosti Krmelju Jožetu Knezu sem doštavil vso dokumentacijo. Takrat je Knez rekel, da bi lahko zbrali denar kvečjemu za posodobitev ceste do kapelice, to je kakšen pol drug kilometer. Obljubil pa je, da bo po planu KS asfalt v Gabrijelah na vrsti leta 1993. Leto se izteka, vendor očitno ne bo s posodobitvijo naše ceste nič, ker je šel denar za asfalt v Goveji Dol. Še več: že leta 1990 je bilo rečeno, naj bi skupaj s krajevno skupnostjo Šentjanž posodobili cesto Gabrijele - Stražberk - Cirk - Podboršt. Že pred 15 ali 20 leti so obljubili, da bo asfalt do spomenika NOB na Stražberku. Ker se nič ne premakne, sem rekel, da bom dal vso zadevo v časopis, da bi se prebudili. In če ne bo zaledlo, bom šel tudi do predsednice občine," nadaljuje Jože Krajc, 41-letni šofér, zaposlen pri Slovenskih železnicah.

Kranjcu so starši pomrli, v Gabrijelah 43 a pa si je zgradil novo hišo. Seveda se mu zdi škoda avtomobila, pa tudi za fasado hiše ni nič kaj bla-

godejen prah z makadamske ceste, na kateri nekateri vaščani kot zalašč uprizarjajo dirje rally vožnje. "Jaz sem v vsemi dober, nisem na nikogar jezen. Res je, da so bili v vasi zmeraj, tudi pri akciji, ki sem jo vodil, trije, štirje proti. Morda me drugi vaščani malo postrani gledajo, ker se družim s Kovačičem," pravi Kranjc, s katerim je snidenje pripravil vse prej kot premožni sovaščan Alojz Kovačič. Kovačič je že dolgo nezaposlen, priložnostno zasluži kakšen tolar, njegova življenska družica pa je za določen čas zaposlena kot čistilka v sevnškem gostinskom podjetju.

Jože Kranjc   Alojz Kovačič

Skrajneži bi radi iz Kočevskega naredili rezervat

Iz govora župana dr. Petroviča v Volčjem Potoku

VOLČJI POTOK, KOČEVJE - V Arboretumu Volčji Potok so pred kratkim odpri razstavo o projektu Kočevski naravni park (KNP). Na otvoritve je govoril tudi predsednik občinske skupščine Kočevje dr. Michael Potrovč. Prisluhnimo nekatrim mislim.

Veliki, redko naseljeni ali sploh nenaseljeni kočevski prostor izizza kmetijstvo, gozdarstvo, vojsko, policijo, turistično gospodarstvo, lovce, tabornike, naravovarstvenike in še koga. Razmišljajmo o Kočevski so pogosto izključujejoča in skrajna. Nekateri bi 75.000 ha razdelili na 750 kilometrov, naravovarstveniki in skrajno zeleni pa bi Kočevsko spremenili v rezervat, raj za rastline in živali, človeka pa bi od tod izgnali, ker jim je v napoto. Takšno razmišljanje je največja grožnja projektu KNP.

Prisotnost ljudi tu pa je dejstvo. Zato so za Kočevsko sprejemljivi le programi, ki bodo ljudem tu omogočili bivanje pa tudi razvoj v skladu z merili 20. stoletja. Zamišljamo si, da bo KNP tak projekt, ki bo omogočil odpirjanje, promocijo in razvoj Kočevske ob starstvu njene naravne in kulturne dediščine. Svojega dolga do te dediščine se zavedamo, svojega dolga pa se morajo zavedati tudi tisti, ki nas učijo, da je varovanje te dediščine naša moralna obveznost do Slovenije in Evrope. Ta dolg pa je obojestranski. Če sta Slovenija in zlasti Evropa svoj naravni prostor unicili, potem ne moreta madeža krvide v obveznosti naprati le nam. To je licemerstvo! Država Slovenija ne more pobirati rente od kočevske zemlje in gozdom, hkrati pa stroške priprave projekta KNP naprati nam.

Imamo pa ljudi, ki znajo pripraviti tak projekt. Vemo tudi, da lahko KNP zaživi le, če ga sprejmemo domačini. Mnenje o tem projektu pa še ni enotno, saj ga nekateri iz strahu pred omejitvami zavračajo.

Lets je ministristvo za kmetijstvo in gozdarstvo del stroškov GG Kočevje priznalo. Pričakujemo, da nam bo prihodnje leto in v bodoče priznalo stroške za delo ekipe, ki bo delala ta projekt. Strokovne nasvete in pomag, tudi moralno, hvaležno sprejemamo, zavračamo pa moralizirane.

J. P.

OGLED

KOČEVJE - Odsek za urbanizem in urejanje prostora občine Kočevje je 4. novembra imenoval komisijo za ogled "posega v prostor dela cestišča pred vasjo Gladlok", za kar je zaprosil občinski izvršni svet. Ogled bo 15. novembra ob 10. uri na kraju samem, razen članov komisije pa so nanj vabljeni še Jože Bauer iz Kužlja, Kristina Škarž iz Gladlok in Janez Kmet iz Ljubljane.

J. P.

Drobne iz Kočevja

MALO CEPLJENIH - Kot vsako leto, tako tudi letos organizira kočevski zdravstveni dom cepljenje proti gripi, za kar so vnaprej zbirali prijave občanov. Če upoštevamo, da ima mesto Kočevje okoli 9.000 prebivalcev, vse občine pa še enkrat toliko, potem je 200 prijavljencev malo, zato so naročili še 40 cepiv več. Cepljenje je bilo v sredo minuli teden, za nove interese pa bo cepljenje, dokler cepivo ne bo pošlo.

VEČ PLJUNKOV - Ne gre za vse pogosteje pljuvanje po političnih in drugih nasprotnikih, ampak za pljunko, ki jih je vedno več po plomnikih, pri vhodnih v večstanovanjske stavbe in tudi stopniščih. So za vse krivi becuni?

SMETI PRED VRATI - Za prvi november, dan mrtvih, so si nekateri humoristi (ali morda zeleni?) privočili duhovito šalo in so v nekem bloku pred vrata stanovalca stresli smeti in mu za nameček na predpazniku prizadili še svečko. Zdaj policisti iz Kočevja in Ribnica iščejo duhovite, da bi mu priskrbeli kakšno duhovito nagrado. Iz Ribnice zato, ker je bila med smetmi kuverta iz Ribnice. Pa naj se kdo reče, da Ribničanje niso šaljivci!

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Kaj praviš na pogostitev faranov na Trgu sv. Janeja, za katere so poskrbeli dobre faranke ob prostavi 600-letnice župnije?

- Da je bilo lepo in bi lahko 600-letnico pogosteje praznovali.

• Na Zahodu lahko vsi mirno nosijo rdeče kravate, jaz pa sem raje vse dal ženi za kuhinjske krpe. (Jelcin)

• Kadar me boli zob, pojem. Laže mi je, če trpijo tudi drugi. (Jurič)

Ribniški zobotrebci

OBISKANA RAZSTAVA - Razstava del slikarjev Ivane Kobilce (1861-1926) in Ferda Vesela (1861-1946) v Miklovi hiši, ki so jo odprli 21. oktobra, je dobro obiskana, največ obiskov iz Ljubljane in drugih slovenskih krajev pa je bila deležna okoli dneva mrtvih, ko so prišli svojci na grobove sorodnikov in si hkrati ogledali še razstavo, ki bo odprtā do 20. novembra.

STO LET ŽELEZNICE - V avgunu muzejskega vlaka na ribniški železniški postaji je odprt razstava, posvečena 100-letnici kočevske proge. Ta razstava je bila prej na kočevski železniški postaji.

JE ZAŽGALA STRELA? - V Veliki gori pri Ribniških svatih je 28. oktobra pogoreli lovski koča Lovske družine Dolenja vas, velika 10 x 8 m. Sumijo, da je požar zanetila strela, kar pa še ni dokončno potrjeno. Zadevo še raziskuje komisija urada kriminalistične službe UNZ Ljubljana. Škoda še ni ocenjena, koča pa je bila obnovljena in opremljena.

PRIZNANJA IN SRAMOTA - Čeprav so razpisali za predloge za podelitev letošnjih občinskih priznanj podaljšali, je bil odziv slab. Poslanec sevnške občinske skupščine Miro Gačnik nima prav nič proti tistim, ki bodo letos dobili priznanja. Meni, da so jih zaslužili. Pravi pa, da je žalostno, ker ni

IDEJA - Kolega je zadnjič poslušal po televiziji, kako imajo ponokod po svetu v elektrarnah velike težave, ker hladilni sistem poskriva vase rive iz rek. Za Nuklearno elektrarno Krško in njen hladilni sistem kaj takega še nismo slišali. Če živi še kaj rib v Savinji, morda sploh ne bi bilo slabo, če bi se kaj takega dogajalo. Velike količine nesrečno ujetih živali bi namreč lahko koristno porabili. Nekateri odgovorni za energetske zadeve v Sloveniji namreč izjavljajo, da gre pri reševanju težav z dolgo bolj za poslovno odločitev same Nuklearne elektrarne. Zdaj, ko je Krško na tržnici pridobil tudi ribarnico, bi nuklearka lahko postala njen glavni dobitnik. Takšen ribolov bi bil lahko prvi korak v poslovнемu obnašanju nuklearke.

DOKAZ O BEDI - Ljudje po Sloveniji si težko predstavljajo, kako težko živijo Krščani, ko se jih pred nosom podirajo paradni konji nekdanjega gospodarstva. Stari Videm je v stečajnem postopku, njegov naslednik se kopljeta v težavah. Popolno sliko o bedi v tej občini lahko dobijo samo tisti, ki so zadnje dni slišali, o čem razpravlja nekdanji direktor tovarne Silvo Gorenc. Tako ga skrbta družinska politika in proračun (ne družinski), da je sklical javno tribuno o tem. V imenu občinske organizacije Združene liste, da ne pomote!

PRIDNI - Tisti, ki imajo navado in dolžnosti, da ob cestah postavljajo prometne znake, očitno misijo, da se morajo razporediti vse razpoložljive znake. Precej manj so skrbni, ko jih je treba pravilno in smiselnost postaviti. Gospod Stane Cizel iz krške izpitne komisije se že dalj časa jezi nad takimi prometnimi neresnostmi v svoji občini. Natančnejše izpitna komisija za vozne motonot vozil je v so-delovanju in inštruktorji vožnje že pred letom dni pripravila predlog za sanacijo prometne neurejenosti v občini. Mnoga križišča in ceste so nepravilno in pomanjkljivo opremljene s prometnimi znaki. Vse pa kaže, da je zaradi take varčnosti postavljalcem na koncu znakov še ostalo, pa so jih popikali ob prvi prilik. Tako so dobesedno okrasili z znaki neprometno križišče v Venišah in preostane znakov namestili še ob kolovoznih potekih okoli Drnovega.

Novo v Brežicah

NAZAJ K SOKOLU - Kdor pravi, da so ideje predvojnih sokolov pozbivalne, je v veliki smoti. Slovenci še najbolj vestno ohranjamo star sokolski pozdrav nadzor in ga vzklikamo ob vsaki najmanjši priložnosti. Pozdrav so slovenski sokoli povzeli po českih kolegih, ga prevedli in že je bil uporaben: Na zdrujve! Mišljeno je bilo predvsem telesno zdrujve, ki so si ga telovadci zagotavljali z rednimi vadbami v društvenih. Danes vzklikamo iste besede, a ga pri tem veselo srkamo. Bolj za dušo kot za telo.

PRAŽNA - Obupani mladi pari se zaman ozirajo po strehi nad glavo ali kaki drugi možnosti, da bi si lahko uredili svoje gnezdece in začeli normalno življenje. V letih, ko bi morali dajati največ od sebe, žđo v stisnjeneh prostorih svojih staršev na podstresjih in v dnevnih sobah, pogosto brez zaposlitve in brez možnosti, da se postavijo na lastne noge ravno v trenutku, ko bi jim to največ pomenilo. Ob tem samo v brežiški občini že dve leti sameva 80 praznih vojaških stanovanj. Čakajo časov, ko bodo v naši državi zmanjšali socialne pravice. Slovenska vojska potrebuje več denarja, da bi povečala svojo obrambo moč, zaposliše več ljudi in jim ponudila stanovanja. Za vse, ki se vprašujejo, zakaj toliko praznih stanovanj, torej zaključek: vojaška stanovanja so prazna, ker vojska nima dovolj denarja.

KREDITI - Zaenkrat bodo še naprej delili občinska sredstva za razvoj gospodarstva, čeprav menijo, da boj iz političnih razlogov. Pravih učinkov take pomoci namreč ni, sploh pa ne, če jih primerjamo z vloženimi pripravami, razpravami in pretekanji. Na koncu občina podeli posameznikom povprečno borih 3.000 mark ugodnih kreditov. Koliko ti pomagajo podjetnikom in obrtnikom pri naložbah, ki so ponavadi tudi 100-krat več vredne, si ne težko zamisliti.

DVOJNA VLOGA - V brežiški občini so naleteli na trd oreh, na katerev bi se lahko zlomil kak zob, morda pa nekateri upajo, da tudi kak zobozdravnik. Štirje delavci v zdravstvu so že podpisali pogodbo o najemu prostorov v zdravstvenem domu, da lahko pridobili koncesijo za opravljanje privatne prakse. To je po nekaterih ocenah kar ohrabrujoče, vendar vseeno zamotano. V Brežicah namreč ne vedo, s kom naj direktor zdravstvenega doma, ki je tudi kandidat za zasebno prakso, podpiše pogodbo o najemu prostorov. Da bi jo kar sam s sabo, je prehudo.

Satirik je žalahno želez povprečne. (Logar)

IZ NAŠIH OBČIN

Eni za, drugi pa proti železnici

Nekdanje rudniške ozkotirne železnice eno leto še ne bodo odstranili - Medtem iščejo koga, ki bi bil pripravljen ohraniti progo v turistične namene

SENOVO - Rudnik Senovo že celo desetletje ni sistematično vzdrževal svoje ozkotirne železnice, zato je bila vedno manj uporabna in so jo na koncu opustili. Šestkilometrski progi od rudnika do Brestanice je zadnje leto veliko razprav in tudi deljenih mnenj. So domačini, ki bi jo radi ohranili kot enkraten spomin na preteklo življenje, in ni malo drugih, ki bi jo že zeleli čimprej odstraniti.

Nihče ne ve, zakaj so Rudniki rjavega premoga Slovenije prva sredstva za zapiranje senovskega rudnika namenili ravno odstranjevanju ozkotirne železnice. Gotovo pa je, da mnogi nasprotujejo rušenju in da so ravno ti s pomočjo slovenskega Društva ljubiteljev malih železnic dosegli odločitev pristojnega ministra, da se z odstranitvijo počaka eno leto. V tem času naj bi društvo našlo koga, ki bi bil pripravljen finančirati obnovo in vzdrževanje železnice, seveda v dolocene namene. Računajo predvsem na uporabo v turistične namene, saj se že govorji, da bo opuščeni senovski rudnik nekoč postal muzej. Poleg tega skozi Senovo in Brestanico vodi pot, ki povezuje dva pomembna turistična kraja: Atomske toplice in čateške Terme.

RADI BI GRADILI KABELSKO TV

BREŽICE - Zavod za prostorsko načrtovanje je v okroblju prejel dve vlogi za izajo dovoljenja za izgradnjo sistema kabelske televizije v Brežicah. Vlogi sta dali podjetji Prims iz Ljubljane in Mediteran iz Brežic. Prims ponuja izgradnjo za mestno jedro, Šentlenart, Zakot, Trnje, Črnec in Hrastino, Mediteran pa za Maistrovo ulico, Ulico 21. maja, smer Bizejško, Cankarjevo in Gregorčičeve ulico. Odločitev o koncesiji še nini, saj je izvršni svet za zdaj samo izrekel mnenje, da je treba pospešiti sprejemanje odlokov, po katerih bi lahko izdali tako koncesijo.

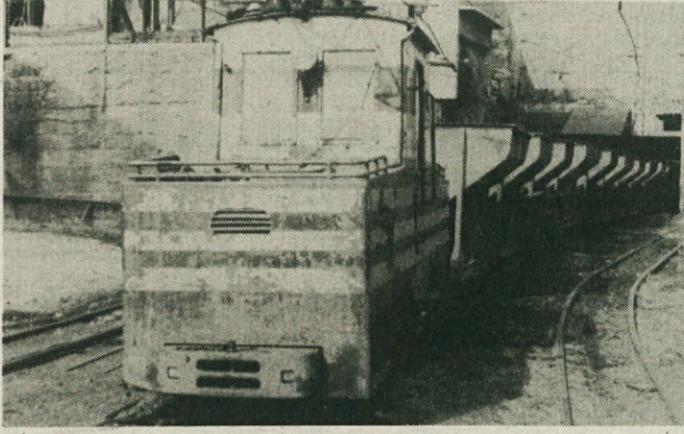
IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 23. oktobra do 4. novembra so brežiški porodnišnici rodile: Katica Gjoshi s Senovega - Aferdit, Stanka Rostohar iz Velike Doline - Simona, Marina Prosenik iz Dobove - Polono, Martina Kerin iz Leskovca - Jureta, Ivanka Šoba iz Krškega - Amando, Ingrid Špan iz Sevnice - Nina, Alenka Zorečn iz Trebič - Martino, Silva Vršič iz Trnovca - Lucijo, Jožefa Zakšek s Senovega - Karmen, Rovenja Zorko iz Sevnice - Aljaža, Andreja Živčič iz Raven pri Zadoljah - Tatjana, Irena Strmolec iz Tržišča - Nino in Marjeta Jug iz Bistric ob Sotli - dečka. Čestitamo!

V krajevni skupnosti Senovo so mnogih deljena. Mnoge moti, da je njihov kraj preplet s tiri, seveda še posebej tiste, ki živijo neposredno ob njih. Marsikdo tudi krví železnico za slabo cesto skozi kraj. Regionalka, ki so jo ravno zdaj začeli prenavljati, se

namreč večkrat križa z železnico. Na teh križiščih so danes skakalnice, ki jezijo domačine. Prav tako nekateri tudi trdijo, da ravno zaradi železnice gradnja njihove ceste poteka tako počasi. Projekti za prenovo ceste so pripravljeni v dveh različicah: cesta z železnico in cesta brez železnice. Ker gradnja ceste napreduje zelo počasi, se mnogi vprašujejo, kako bo z njo zdaj, ko še eno leto ne bo odločitveno o železnici.

B. DUŠIČ-GORNICK

KAKO DOLGO ŠE? - Osnovna šola 14. divizije na Senovem je zato, da bi vzpodbudila razmišlanje o železnici, edini take vrste v Sloveniji, pripravila posebno akcijo z nazivom "Ohranimo našo ozkotirno železnico!" K sodelovanju je pritegnila tudi učence sosednje brestaniske šole, saj železnica poteka tudi skozi njihov kraj. Učenci so vpraševali, raziskovali, se učili, fotografirali in pisali. "Ce bo železnica ostala v kraju, potem smo jo približali učencem, če pa bo njena usoda drugačna, smo pač po svojih močeh prispevali k ohranitvi kulturne in tehnične dediščine," so zapisali v poročilu o svoji akciji. Posneli so jo člani šolskega foto krožka, ki jim pri delu svetuje mentor Vinko Hostar.

KRŠKA PLESALCA USPEŠNA V MARIBORU

KRŠKO - V nedeljo sta plesalca krškega Društva za plesno dejavnost Urška Klakočar in Sebastijan Vodlan nastopila na 2. državnem pokalu v Mariboru. Tekmovanje je organizirala tamkajšnja plesna šola Pingi, udeleženci pa so se pomerili v 10 standardnih in latinskoameriških plesih. Urška in Sebastijan sta se uvrstila na 10. mesto, kar je njun največji uspeh dosegel, saj sta v Mariboru plesala v zelo močni konkurenči. V društvu sodijo, da mlada plesalca, katerih pokrovitelj je krška Zavodovna Triglav, dobro napreduje. V marcu prihodnjega leta bosta začela tekmovati v društvu mlajših mladićev, zato ju čaka trdo delo, saj bosta v višji starostni kategoriji morala pokazati težji program.

VINOGRADNIŠTVO NEKOČ IN DANES - Učenci in učitelji OŠ Bizeljsko so lanskoto leta začeli z raziskovalno nalogo Vinogradništvo na Bizeljskem nekoč in danes. Jutri ob 15. uri bodo v prostorih šole odprli razstavo, prikazali videoposnetek ter predstavili, kako je potekal projekt. Zaključno predstavitev raziskovalne naloge bodo poprestili člani moškega pevskega zbora iz stare vasi, ljudske pevke, aktiv kmetje, krajanji Bizeljskega in učenci osnovne šole. Učenci te šole tudi sami sodelujejo v trgovici. Na fotografiji so učenci 6. razreda v trgovici pri Balonih na Drenovcu. Ta dan so natrili več kot 8 ton grozdja.

IZ NAŠIH OBČIN

Sindikat poziva k strpni akciji za upravni okraj

Odperto pismo Posavju

KRŠKO - Območna organizacija Zveze svobodnih sindikatov na Posavju poziva vse tri občine k strpnosti in argumentirani razpravi o upravnem okraju in njegovem delovanju. V ta namen je poslala odprto pismo vsem predsednikom skupščin občin in izvršnih svetov v Posavju, poslancem in delegatom vseh treh zborov občinskih skupščin.

O tej temi so razpravljali na razširjeni seji sveta svoje območne organizacije in ugotovili, da so dobesedne znane priprave na upravni okraj v Posavju zgolj boj za stolčke. Bojijo se, da bodo zradi zakoreninjenega tekmovanja med sedanjimi občinskim centri rezultati ravno nasprotni od želenih. "Namesto da bi se zavzemali za pridobitev okraja in za čimveč njegovih funkcij, se naši voljeni funkcionarji greste v slogu popolnega nezaupanja igro Kdo bo koga," so napisali.

V sindikatih pričakujejo, da bo upravni okraj služil približevanju funkcij države občanom, zato predlagajo, naj se občine začnejo dogovorjati in državi omogočijo najboljše razmere za delovanje njenih izpostav. Pripricani so, da zastavljeno politično (ne)dogovorjanje oziroma trmasto vztrjanje pri sedežih določenih funkcij v posameznem središču ne vodi nikam. Po njihovem mnenju se v Posavju da delati skupaj, kar dokazujejo izkušnje posavskih ustanov, ki v regiji delujejo že kar nekaj časa.

B. D.-G.

ZA NARODOV BLGOR

KRŠKO - Jutri, 12. novembra, bo ob 19.30 na programu druga abonmaška predstava (tudi za izven). Igrali Mestnega gledališča ljubljanskega se bodo predstavili s Cankarjevo komedio Za narodov blgor.

NALOŽBE V ŠOLSTVO SE NADALJUJEJO

BREŽICE - Te dni je občina Brežice razpisala natečaj za izgradnjo večnamenske dvorane pri OS Globoko, športne dvorane pri OS Dobova in za dozidavo 2. faze OS Dobova. Z deli na teh objektih naj bi pričeli še v letošnjem decembru ter zadnjega izmed njih predvidoma zaključili do prihodnjega septembra. Izgradnjo bo sofinancirala republika, o čemer ima občina že preliminarni sklep. Ocenjena vrednost vseh treh objektov (seveda brez opreme) je 215 milijonov tolarjev. Občina bo k tej vstopi prispevala okrog 100 milijonov (23. letos, okrog 50 naslednje leto in še kakik 30 milijonov v letu 1995), kraljevna skupnost dobova 27 milijonov in KS Globoko 5 milijonov tolarjev. Republika naj bi dve tretjini svojih obveznosti poravnala v letu 1994, preostalo pa še v letu 1995.

BREŽIŠKA POKOVKA - Pravzaprav bi zaslonje in presoljene koruzne koke lahko v Brežicah kupovali že lani, pa jih nismo, ker jih je z sosednje države prihajala prodajat starejša gospa. Zato je toliko bolj razveseljivo, da se je prodaja v letošnjem letu profesionalizirala, da je ustavljena firma, ki z lanskim popcornom razen koruze nima ničesar skupnega. Vodan, d.o.o., ima sedež v Brežicah, prodajno mesto na glavni ulici, zastopništa pa še v petih slovenskih krajih, tudi v Ljubljani. Melita Beg, solastnica firme, je drugi dan po ustanovitvi firme med Brežičani dopoldne prodala 50 vreč pokovke. (Foto: D. Krošelj)

POBIRALCI PARKIRNIH - Damjan Pangerč (kovostrugar), Georg Stupan, Robert Kos in Ivan Bogovič (vsi trije brez poklica) so pogodbeno za tri mesece zaposleni pri podjetju Brekop Brežice in pobirajo parkirino od pošte do gradu in od občine do vodovodnega stolpa. Fantje so sami zaposlili za to delo, vendar niso pričakovali tako malega plačila in nerazumevanja ljudi na obeh straneh. Plačani so po učinku in pravijo, da jim potem, ko odštejejo potne stroške in stroške za malico, ostane kakih 300 tolarjev na dan. (Foto: Damjana Krošelj)

Ponovno oživljajo ideje Sokola

Brežičani opozarjajo na pomen prvih slovenskih društev - Slovenci pozabili na 130. obletnico ustanovitve Južnega sokola? - Drugo leto bodo obeležili 90 let brežiškega Sokola

BREŽICE - Od pretekle sobote naprej na portalu brežiškega stadiona spet stoji kip sokola, delo slovenskega kiparja in medaljerja Vladimira Štovička, ki so ga tam kot svoj simbol ob vseslovenskem zletu leta 1939 postavili člani brežiškega telovadnega društva Sokol. Tačaj v začetku okupacije so Nemci kip odstranili, vendar so ga nekateri krajanji skrbno čuvali vse do zdaj.

Kip sokola sta po kulturnem programu odprtila nekdanja aktivista tega društva Mimica Avsec in Rudi Zagode, medtem ko je njunega društvenega tovariša Boža Kerina bolezni zadržala doma. Brežičani napovedujejo, da je bila sobotna slovesnost le uvod v vrsto aktivnosti, s katerimi želijo obeležiti 90. obletnico ustanovitve brežiškega društva Sokol in tudi v Sloveniji povsem zanemarjeno 130. obletnico ustanovitve prvega slovenskega sokolskega društva.

Prireditve naj bi dosegle vrhunc prihodnje leto, ko bi obletnicu ustanovitve društva v Brežicah proslavili z vseslovensko športno manifestacijo. Napovedujejo razstavo o sokolih pa tudi preimenovanje športnega stadiona oz. nekdanjega

sokolskega telovadišča v Sokolski stacion.

Predsednik občinske skupščine Teodor Oršanič je vsem prisotnim prikazal razvoj in pomen sokolstva na Slovenskem, da bi pojasnili, zakaj so se odločili za to dejanje, ki simbolično nakazuje vračanje k naprednim idejam Sokola. Ta je v svojem društvu združeval vse vrste družabnega življenja: telovadbo, jezdenje, kolejarjenje, petje, igra na odru, zabav

Plodno srečanje z dolenjsko krajino

Prodajna razstava del, ki so nastala na 14. Krkinem srečanju slikarjev - Devet slovenskih slikarjev v akvarelju, pastelu in olju upodabljajo svet ob Krki

NOVO MESTO - V dveh prostorih Krkine poslovne hiše so od prejšnjega petka, ko so slovesno odprli slikarsko razstavo, na ogled in tudi naprodaj dela, ki so jih ustvarili znani slovenski likovni umetniki na 14. Krkinem slikarskem srečanju. Tradicionalne Krkine slikarske delavnice, ki je potekala od 11. do 16. oktobra na Otočcu, se je udeležilo devet slikarjev, ki so v tehnikah akvarela, pastela in olja iskali ustvarjalnega navdaha v upodobitvah dolenjske krajine, med njimi poleg novincev mnogi starci znanci in večkratni gostje kolonije. Ponovno srečanje z dolenjsko krajino je bilo plodno in bogato.

Janez Mesesnel, ki je delavnico spremljal s kritičkimi očmi, je v otvoritvenem nagovoru ocenil, da je bila tudi letošnja slikarska delavnica vpeta v podobne okvire kot prejšnje, kljub temu pa svežina, problemskost in moč podajanja niso ohlapeli; letošnja slikarska bera je razgibana, vedra, sveža in prinaša delček novega v pogledih na znano, celo že video. "Devet letošnjih udeležencev je potrdilo, poleg rokopisa slehernega slikarja tudi zanimivost in drobno-problemske svežino preskušenega likovnega pristopa. Krajinarstvo je seveda prevladovalo ob vedutizmu z morebitnimi žanrskimi vložki ali

estetičističnimi poudarki. Svežina razstavljenih del dokazuje tudi vselej živ in problemski - vsaj na čustvenem poročju - odnos do upodobljane teme," je med drugim dejal Mesesnel, ki se je s kratkimi označbami dotaknil tudi deleža vsakega posameznega sodelujočega slikarja, nato pa še poudaril "delež" Dolenjske z besedami: "V tem koščku naše dežele se mnogo pogosteje poraja občutek lepote in slikarju kot posebej optično in čustveno občutljivi ljudje očitno najpogosteje zaznavajo odmev, ki se jim vrača ob osebni projekciji čustev, estetskih stališč in

umetniških pričakovanj prav na na Dolenjskem, ob Krki, ob vznožju Gorjancev, na Trški gori in v okolici srednjeveških gradov. Dolenjska je izjemna, v njej je tisto neopisljivo skladje, ritem, harmonija barv, nekaj, kar vedno znova privlači umetnike in se je naveličajo upodablji."

Razstavlja: Marin Berovič, Jože Centa, Roberto Faganec, Janez Kovačič, Janez Ošaben, Dora Plestenjak, France Slana, Domen Slana in Božidar Starman.

Za razvedrilo sta na otvoritvi poskrbela prijavljenci imitator in radijski napovedovalec Sašo Hribar, ki je z glasom pričaral pred občinstvom celo galerijo znanih osebnosti in stresal svoje značilne duhovnosti, ter mladi pevec in kitarist Matej Košir, ki je zapel nekaj večno zelenih skladb Beatlov.

M. MARKELJ

RAZSTAVA O SLAVNEM OLIMPIJCU

NOVO MESTO - Danes ob 18. uri bodo v Mali dvorani Dolenjskega muzeja odprli razstavo, posvečeno 95-letnici Leona Štuklja. Razstavo je pripravil Zdenko Picej, predstavljeno pa bo različno dokumentarno gradivo, fotografije, priznanja, plakete, medalje in olimpijska odličja, ki jih je osvojil na slavnem olimpijec Štuklje v svoji dolgi in uspešni športni karieri. Otvorite se bo udeležil tudi slavljenec, ki se bo po končani otvoritvi slovensnosti pogovoril z obiskovalci. Ob tej priložnosti bodo predstavili jubilejno publikacijo o njem.

Kam s kočevsko knjižnico?

Predlog za tri nove prostore, najresnejši pa je kavarna - V središču mesta bo knjižnica imela več bralcev

KOČEVJE - Kočevska knjižnica ima zdaj prostore ob Ljubljanski cesti, v nekdanjih upravnih prostorih podjetja Avto, ki pa jih bodo, kot kaže, denacionalizirali. Sedanji prostori merijo le 250 kvadratnih metrov, medtem ko bi knjižnica po nekaterih normativih potrebovala okoli 700, po drugih pa prek 2000 kv. metrov prostora. Zdaj imajo v knjižnici knjige celo po tleh, in sicer v dolžini prek 100 m, razen tega pa še v zaboljih, ker jih zaradi pomanjkanja prostora ne morejo razpostaviti po knjižnici.

Te dni v Kočevju razpravljajo, kam s knjižnico. Predlogov je več. Po enem naj bi se preselili v bivše pišarske prostore Opreme na Ljubljanski cesti (nekdanje župnišče), po drugem v prostore Trikona ob Reški cesti (nekdanji muzej). Kot najresnejšega pa obravnavajo predlog, naj bi se preselila v prostore na Trgu Žbora odpolancev 2, kjer je bila doslej kavarna Zvezda (nasproti cerkve). Prostor je zelo primeren, ker je sredi mesta. Vprašanje pa je, če bi stavba prenesla težo knjig, saj bi bila knjižnica v pritličju in še dveh nadstropij, kar skupno meri 750 kv. m. Po tem predlogu naj bi bila v teh prostorih še manjša kavarna, ki naj bi jo vodila knjižnica oz. bi kavarniške prostore dajala knjižnici v najem zasebniku. Dohodki kavarne naj bi pomagali pri vzdrževanju knjižnice, saj bi bila čitalnica lahko celo del ka-

varne. Upravnica knjižnice Ema Štrumbelj o teh predlogih pravi, da ima vsak svoje dobre in slabe strani. Knjižnica ob Reški cesti bi bila oddaljena od mestnega središča, kar bi pomenilo, da bi se obisk občutno zmanjšal. Že pred leti, ko se je knjižnica preselila

Upozorenje knjižnice Ema Štrumbelj o teh predlogih pravi, da ima vsak svoje dobre in slabe strani. Knjižnica ob Reški cesti bi bila oddaljena od mestnega središča, kar bi pomenilo, da bi se obisk občutno zmanjšal. Že pred leti, ko se je knjižnica preselila

v Dom telesne kulture, ki je precej bliže središču mesta, se je obisk bralcev v knjižnici zmanjšal za pol. Ven dar bi to zmanjšanje morda prislo celo prav, ker knjižnica kadrovska ni polno zasedena, popolnitve pa ne dopuščajo finančni razlogi. Knjižnica v prostorih nekdanje kavarne je zelo sprejemljiv predlog. Ne nameravajo pa se knjižnici ukvarjati z gostin stvom.

J. PRIMC

NASTOP ORGANISTKE TOMANIČEVE

DRAGATUŠ - V tukajšnji župniški cerkvi bo v torek, 16. novembra, za učence osnovne šole nastopila priznana slovenska organistka Ange la Tomanič. Tomaničeva je diplomala na ljubljanski Akademiji za glasbo, opravila dveletni podiplomski študij in se še tri leta izpoponjevala na graški Visoki šoli za glasbo. Nastopala je po vsej nekdanji Jugoslaviji, v Italiji, Avstriji, nekdanji Sovjetski zvezni in igrala med drugim tudi na orgle v sloviti pariški katedrali Notre Dame.

RAZSTAVA DEL IZ SLIKARSKE KOLONIJE SEMIČ 93

ČRНОМЕЛЈ - V Galeriji Miniart bodo v sodelovanju z črnomaljsko občino in Glasbeno mladino Bele krajine jutri, 12. novembra, ob 19. uri odprli razstavo del, ki so nastala v mednarodni slikarski koloniji Semič 93. Otvorite bodo popestrili harmonikarji črnomaljske glasbene šole.

Razstava bo odprtta do 26. novembra.

Knjiga o kočevskih cerkvah

KOČEVJE - Minuli petek, 5. novembra, je bila v mali dvorani Muzeja Kočevje predstavitev knjige Cerkve na Kočevskem nekoč in danes. O nastajanju in pomenu knjige sta številnemu občinstvu spregovorila predstavnika muzeja in župniškega urada Ivan Kordiš in Marjan Lampret, ki sta tudi med uredniki te knjige. Nato so o svojem prispevku, o pomenu in vsebinu knjige spregovorila še dva od treh avtorjev, Gojko Zupan in Mitja Fenerenc, medtem ko je bil dr. Franca M. Dolinar zadržan.

Knjiga je izšla v 2.000 izvodih, od tega je tisoč izvodov vezanih v usnje. Na 270 straneh je ob nemškem in slovenskem besedilu 182 barvnih in 87 črno-beli fotografi. V knjigi je zajetih 135 sakralnih stavb. Obrazovanava svetišča predstavljajo 5 odstotkov vseh slovenskih cerkv. Od 126 cerkvenih zgradb, ki so stale še pred začetkom 2. svetovne vojne in so predstavljene v knjigi, jih ima danes streho samo še 48. To je posledica izselitve nemškega prebivalstva, vojnega pustošenja, povojnega propadanja ter ideološke in nacionalne nestnosti. Uničeni je bilo 79 sakralnih spomenikov z opremo vred.

Gojko Zupan je ob tem menil, da bo v posameznih vseh na Kočevskem gotovo propadel še marsikater objekt, tudi marsikater cerkev, saj se vaško prebivalstvo stara, mladih pa ni. Avtorji so poudarili tudi, da so se na Kočevskem ohranile značilnosti, ki jih je drugod po Sloveniji že prekri razvoj, kot srednjeveške florinske sheme, leseni poslikani stropovi in deli opreme. Še vedno se tu najde velike dragotine, kot so gotski oboki, stenske poslikave, baročna slika Fortunata Berganta, freska Dominika Fabrisa, slika Jurija Šubica, prav izjemni pa sta gotska monštranca iz Gotenice in baročna iz Drage.

J. PRIMC

Drobiz namesto milijonov

V Črnomlju nimajo dovolj denarja, da bi lahko hitreje obnavljali naravno in kulturno dediščino

ČRНОМЕЛЈ - V letošnjem letu je ministrstvo za kulturo odobrilo za obnovu štirih kulturnih spomenikov v črnomaljskih občinih ter za sanacijo dreves 5 milijonov 550 tisoč tolarjev.

Občina bi moral prispavati prav toliko, a kaj, ko ima v proračunu predvideni le 830 tisočakov. Nič bolje najbrž ne bo niti prihodnje leto, saj bi morali v proračunu za obnovo spomenikov zagotoviti 27,5 milijona tolarjev, a v občini že sedaj vedo, da to ne bo mogoče. Na srečo doslej

ministrstvo vsaj ni vztrajalo pri polovičnem prispevku občine, medtem ko je denar, ki ga je odobrilo, redno nakazovalo.

Zato je razumljivo, da bodo morali določiti, kateri kulturni spomenik bo imel prednost. Novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine je za leto 1994 prijavil obnovitvena dela na šestih spomenikih. Gre za cerkv sv. Duha v Črnomlju, sv. Jakoba v Naklem, vseh svetnikov v Pustem Gradcu in mitrej na Rožancu, za katere je republika prispevala denar tudi že letos. Poleg tega pa še za obnovitev spomenika NOB na Gričku in urejanje krajinskega parka Lahinja. Obnovitvena dela so že letos potekala na vseh omenjenih spomenikih razen pri spomeniku na Gričku. Ta je zaradi neugodnih vremenskih razmer v tako slabem stanju, da ga bodo morali povsem razstaviti, obnoviti in ponovno sestaviti. Občina pa bo na ministrstvu za kulturo kandidirala za denar za obnovo strehe, južne fasade in nekatera druga dela na črnomaljskem kulturnem domu, ki je prav tako kulturni spomenik.

Seveda to še zdaleč niso vsi problemi, ki jih imajo v črnomaljskih občinih z varovanjem naravne in kulturne dediščine. Omenjeni so le spomeniki, ki jih obnavljajo ali so prenove nujno potrebeni. Čeprav si v občini še tako želijo, da bi vsako leto obnovili vsaj en spomenik, bodo obnovitvena dela gotovo trajala še dolga leta. Denar, ki ga zagotavlja oba proračuna, tako občinski kot republiški, je namreč preskromen, da bi obnovno lahko pospešili.

M. BEZEK-JAKŠE

ZAGREBŠKI KVARTET SAKSOFOONOV

NOVO MESTO - V torek, 16. novembra, se bo ob 19.30 uri v Domu kulture ljubiteljem glasbe predstavil Zagrebški kvartet saksofonov, ki ga sestavljajo Dragan Sremec, Goran Merčep, Saša Nestorovič in Matjaž Drevenšek. Kvartet sicer ne deluje dolgo, ustanovljen je bil leta 1989,

vendar pa si je v tem času pridobil precejšnji ugled doma in v tujini, kjer so njegovi člani kot solisti in v kvartetu veliko nastopali in pobirali nagrade. Na koncertu v Novem mestu bodo izvedli dela Johanna Sebastiania Bacha, Cesaria Francka, Jeana Riviera, Jeana Francaixa in Astorja Piazzole.

J. PAVLIN

V štirih poglavjih prvega dela Poslušanje, Branje, Govor in Pisanie predstavlja te učenčeve sposobnosti z vidika besednega zaklada. V drugem delu predstavlja raziskavo, ki je zajela 170 učencev petih razredov osnovnih šol na Dolenjskem, v tretjem pa je avtorica zložila "na kupček" nekaj mislenih vzorcev iz velikega kupa, ki je nastal v posvetovalnici za starešice do leta 1980 dalje. Knjiga je tu in čaka, da jo v roke primejo pedagoški delavci v osnovnih šolah. V nji bodo našli odgovore na številna vprašanja, povezana z uspešnostjo učencev na šoli.

J. PAVLIN

ALIIMA ČLOVEK DUŠO?

NOVO MESTO - Center za duhovno kulturo iz Ljubljane pripravlja v Novem mestu cikel predavanj na temo človek kot duhovno bitje. Prvo predavanje bo v sredo, 17. novembra, v prostorijah zavarovalnice Tilia. O vprašanju, ali ima človek dušo, bo govoril član Centra Zoran Mi hajlovič.

dogodki v sliki in besedi

NOVOSTI ZALOŽBE VIHARNIK - Direktorica ljubljanske založbe Vi harnik, Metka Pipan, je pretekli petek na seviškem gradu na kratko predstavila načrtne založbe. Dr. Ivan Stopar, nauglednejši raziskovalec gradov na Slovenskem, je ob predstavitvi pete, zadnje knjige v topografski seriji Grajske stavbe v zahodni Sloveniji, ki obraščava gradove in dvorce med Kozjanskim in porečjem Save, opozoril, da delo, ki je nastajalo dolga doleta že kliče po nadaljevanju, zlasti o grajskih stavbah na nekdanjem Kranjskem. Podpolkovnik slovenskih teritorialcev in pisec Janez J. Svajcer pa je v knjigi Obranili Slov enijo razgrnil vlogo TO v vojni za svobodo in samostojno Slovenijo, številnih njenih velikih in malo manjših junakov. Na sliki sedijo ob leve: tajnik ZKO Sevnica Albert Felicijan, dr. Stopar, Pipanova in Svajcer.

PONATIS RIBIČEVE KNJIGE RAD SEM JIH IMEL - Združena lista socialnih demokratov in založba Mihela sta organizirala 3. novembra v Kočevju literarni večer z dr. Cirilom Ribičičem ob ponatisu njegove knjige Rad sem jih imel. Avtor je najprej predstavil svoje delo, nato so poslušalci, ki jih je bila skoraj polna kočevska poročna dvorana, spraševali o knjigi pa tudi o drugih aktualnih dogodkih in o bodočnosti. Na fotografiji: avtor podpisuje knjige, ki so jih poslušalci kupili tisti večer. (Foto: J. Primc)

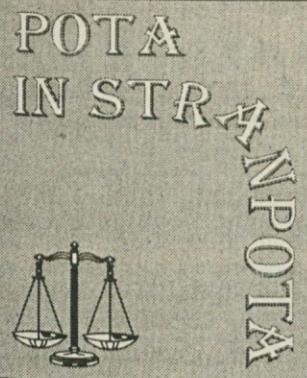
RAZDEJANJE NA GRMU - Ob znani Skalickjevi vili na Grmu v Novem mestu so stale visoke smreke. To značilno podobo, ki je že sodila med značilne novomeške vedute, so prejšnji teden dokončno uničili. Potem ko je nedavno neurje podrla nekaj smrek, je lastnik dal podreti še vse ostale. Ljudje, zlasti starci Novomeščani, so se ob razdejanju ob tej nekaj primetni vili ustavljalni in žalostni ugotavljali, da tudi tukaj nikoli več ne bo tako, kot je bilo. (Foto: A. B.)

ITALIJANI PRIHAJAJO - V soboto je v organizaciji krkinih Zdravilišč Novo mesto obiskala skupina 60 italijanskih turističnih delavcev. Na železniško postajo v Bršljinu so se pripeljali z muzejskim vlakom. Tam so jih pričakali gostoljubni gostinci in folklorna skupina Kres. Že dopoldne se je pelo in ple salo (na sliki), zatem so obiskali Dolenske Toplice, noč pa pričakali na Otočcu. V nedeljo so si ogledali še Konjeniški center v Strugi, Smarješke Toplice in se posli posli na Trški gori z muzejskim vlakom spet odpeljali proti Italiji. Upajmo, da bodo še prišli. (Foto: J. Pavlin)

BOŠTANJSKI IZGNANCI OBISKALI KRAJE TRPLJENJA - Krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije iz Boštanja je septembra organizirala izlet v kraje izgnanstva v letih 1941-1945.

dežurni poročajo

UKRADEL ČOLN - V času od 1. do 5. novembra je neznan storilec v Črnomlju ukradel čoln, ki je bil privezan k drevesu na bregu Dobičice. Lastnika M. S. je oškodoval za 20 tisočakov.

IZ TOVORNJAKA IZTOČIL GORIVO - V času od 6. do 7. novembra je neznanec iz tovornjaka, ki ga je imel D. Z. z Jezera parkiranega v bližini stanovanjske hiše, iztočil okrog 200 litrov goriva in lastnika oškodoval za 11.000 tolarjev.

NA SILO DO AVTORADIA IN ZVOČNIKOV - Med 6. in 7. novembrom je neznan storilec v Trebnjem na silo odprl osebni avto in ukradel avtoradio in zvočnikov. Lastnika S. O. iz Trebnjega je oškodoval za okoli 14.000 tolarjev.

VLOMILEC V UL. SLAVKA GRUMA - 7. novembra je neznan storilec v Ulici Slavka Gruma v Novem mestu vlomlil v osebni avto in ukradel avtoradio in plastično škatlo, v katero se vstavlja radio. Lastnika M. M. je oškodoval za 14.000 tolarjev.

OB PREDNJA KOLESNA - V noči na 30. oktober je neznan storilec v Sokolski ulici na Mirni z osebnega avta odmontiral obe prednji kolesi in ju ukradel. Lastnika F. N. z Mirne je oškodoval za 15.000 tolarjev.

OB GUMI IN PLATIŠČI - 7. novembra je neznanec na Mirni z osebnega avtomobila, ki je last A. S. z Mirne, odmontiral dve gumi in dve platišči in s tem lastnika oškodoval za 35 tisočakov.

OB ŽENSKO DENARNICO - 5. novembra je nepridržal Ob Težki vovali v lomlji v osebnem avtomobilu in ukradel žensko denarnico z dokumenti in denarjem. Lastnika S. N. je oškodoval za 8.000 tolarjev.

ZAVAROVANJE NEVARNEGA OVINKA

SEVNICA - Predsednik sevnških zelenih - ekološko-socijalne stranke Alfred Železnik je na zadnjem zasedanju sevnške občinske skupščine opozoril na nevarno ozino na že tako ozki cesti v starri Sevnici, kjer Vidičevi obnavljajo poslopje bivšega kmetijskega kombinata. Signalizacija je po njegovem mnenju povsem neustrezena, zato bi cestari moralni namestiti semafor ali naj bi kako drugače, morabiti tudi z obvozom, omogučili varnejši promet. Na tem nepreglednem ovinku pred prihodom na Glavni trg je bilo že v preteklosti nekaj hudih prometnih nesreč.

DRZNA TATVINA

RIBNICA - Ribniški policisti so kaj hitro ugotovili, da je bila tatica, ki je izvedla 19. oktobra drzno tatvino v eni izmed pisarn zdravstvenega doma v Ribnici, Romka B. R. iz Ribnice. Iz denarnice, ki je bila v torbici, je ukradla 500 DEM, 6.000 tolarjev, čekovno knjižico, kartico tekočega računa in razne druge osebne dokumente. Policisti so pri tatici našli še 400 DEM in 750 tolarjev, ostalo pa je že zapravila tako, da si je kupila dve ženskih kril, vrednih 8.000 tolarjev, in nekaj hrane. Zoper Romko so napisali kazensko ovadbo kočevski enoto tožilstva.

ZADEL JO JE S SAMOKOLNICO - 30. oktobra nekaj pred pol osmo uro zvečer se je na lokalni cesti v Cundrovu zgolida prometna nezgoda, ker je voznik vozil preblizu desnega roba ceste. 29-letni Aleksander A. iz Brežic je peljal po omenjeni lokalni cesti, ko je v Cundrovu naenkrat opazil 64-letno Ivana V. iz Cundrovca, ki je nameraval s samokolnico prečkati cesto. Kljub zaviranju je je voznik zadel in jo laže poškodoval. Zoper voznika so policisti predlagali uvedbo postopka pri sodniku za prekrške.

OTROK SE JE STRGAL IN STOPIL NA CESTO - 3. novembra se je okrog devete ure dopoldan na magistralski cesti Vrhovo - Drnovno zgolida prometna nesreča, v kateri se je huje poškodoval otrok, 45-letni Božidar C. iz Krškega se je peljal po cesti iz smeri

Kriminalistu zagrozil, da ga bo ubil

Božičnikovima iz Križ pri Koprivnici je novomeško temeljno sodišče zaradi neupravičene proizvodnje in prometa z mamili prisodilo: Albinu štiri leta zapora in Tereziji dve leti - Sodba še ni pravnomočna

NOVO MESTO - V ponedeljek je bila na novomeškem temeljnem sodišču tretja obravnavna zoper Albinu Božičniku in njegovo mater Terezijo iz Križ pri Koprivnici, ki sta obtožena kaznive dejanja neupravičene proizvodnje in prometa z mamili, saj so policisti aprila letos pri hišni preiskavi našli skoraj 900 g heroina. S pomočjo psa so najprej našli 5,34 g heroina skritega za hladilnikom v njuni hiši, 2,11 g skritih ob kanalizacijski cevi v bližini hiše, največjo količino, 853,56 g, pa so našli zakopano v bližnjem gozdu.

Ker na prejšnjih dveh obravnavah še ni bilo vse jasno o njuni krividi, je senat pod vodstvom sodnice Milojke Gutman v ponedeljek zaslil še Tanjo Osolnik, Ano Urek, Žarka Urek, in se spomnil, šel popravljati traktor k Aloju Bogoviču, Terezijemu zetu. Ker je bil pozno popoldan, je naročil, naj pripravi luč. Ker zet ni imel kabla, je zanj zaprosil taščo, ki mu ga je takoj, ko je utegnila, prinesla. Tudi to naj bi se dogajalo tistega dne, ko sta ju opazovala kriminalista.

Tanja Osolnik, ki živi z obtoženim Albinom Božičnikom v izvenzakonski zvezi, je pred sodiščem zatrjevala, da je Albin 13. aprila, ko naj bi po pričevanju kriminalistov skupaj z materjo zapisal vrečko s heroinom v

gozdu v bližini domačije, prišel domov okrog pol treh popoldan na kosošil in potem odšel k Žarku Urek, in se vrnil okrog osmih zvečer. Tannji je povedal, da sta se z Urekjem sporekla, saj mu Albin ni hotel dati 100 nemških mark za grelec, ki sta ga iskala najprej v Samoboru in potem še v Zagreb. Za avto BMW je dejala, da je Albinov, da pa si je zanj denar sposodil. Na vprašanje javnega tožilca, je še povedala, da je lokal, ki ga obnavlja v Brežicah, njen, do njega pa je prišla, ker je podevoda tretjino premoženja po starci mami, Albin pa da v lokal ni vlagal ničesar, saj ni bil nikjer zaposlen, preživila ga je ona.

Da se je tistega dne Božičnik res oglasil pri Urekjevih, je potrdila tudi Ana Urek, mati Žarka Urek, in Žarka Štefanija ob Savi. Božičnika pa je prej poznala le na videz. Ko se je ustavil pri njih, je bila na gredi, stopila je k Božičniku in sinu in Albinu prosila, če bi Žarka zapeljal v Samobor po grelec za bojler, ker je imel sin pokvarjen avto. Vrnila sta se okrog sedmih zvečer. Sin ji je povedal le, da greča nista dobila, nič pa ji ni omenjal, da sta se kaj sprila. To je potrdil tudi Žarko Urek, ki je še povedal,

da se je tistega dne Božičnik res oglasil pri Urekjevih, je potrdila tudi Ana Urek, mati Žarka Urek, in Žarka Štefanija ob Savi. Božičnika pa je prej poznala le na videz. Ko se je ustavil pri njih, je bila na gredi, stopila je k Božičniku in sinu in Albinu prosila, če bi Žarka zapeljal v Samobor po grelec za bojler, ker je imel sin pokvarjen avto. Vrnila sta se okrog sedmih zvečer. Sin ji je povedal le, da greča nista dobila, nič pa ji ni omenjal, da sta se kaj sprila. To je potrdil tudi Žarko Urek, ki je še povedal,

da se z obtožencem pozna že nekaj let. Tisto popoldne sta potem, ko ju je mama prosila, naj gresto po grelec, odšla v Samobor. Ker grelca tam nista našla, sta šla naprej v Zagreb, vendar ker Žarko ni imel dovolj denarja, sta se odpeljala domov.

Jozef Bogolin, mehanik iz Krškega, je na sodišču povedal, da je nekoga dne po velikonočnih praznikih, točno ne spomni, šel popravljati traktor k Aloju Bogoviču, Terezijemu zetu. Ker je bil pozno popoldan, je naročil, naj pripravi luč. Ker zet ni imel kabla, je zanj zaprosil taščo, ki mu ga je takoj, ko je utegnila, prinesla. Tudi to naj bi se dogajalo tistega dne, ko sta ju opazovala kriminalista.

Po pričevanju priča je javni tožilec še vedno vztrajal pri obtožnici. Opozoril je na to, da sta ju kriminalista videle, ko sta nekaj v vrečki odnesla v gozd, potem da so policisti našli tri vrečke zelo čistega heroina, očitno namenjenega za nadaljnjo prodajo. Opozoril je tudi na to, da je bil Albin Božičnik že kaznovan in da gre za veliko količino najdenega heroina, s katero se kot začetnik verjetno ne bi ukvarjal. Zavzel se je za nepogojno, strogo kazen in da se Albin Božičnik do pravomočnosti sodbe podlaga. Albinov zagovornik je opozarjal na nepreričljivost pričanja kriminalistov ter namignil, da je bil heroin podtaknjen. Podtaknili pa na jubi ga policisti, za kar naj bi imeli več motivov, od tega da so se že zeleli maščevati, ker je bil Albin že v več pos-

topkah, pa je za to dobil le blage sankcije, do tega, da skušajo s tem procesom potrditi svojo uspešnost pri delu tudi zato, ker je ugled policistov v družbi padel. Predlagal je, da se obdolženca zaradi pomanjkanja dokazov oprostijo. Tudi zagovornica obtožene Terezije Božičnik se je strinjala s predhodnikom o nepreričljivosti

• Senat je oba obdolženca prepoznal za kriva in jima prisodil; Albinu 4 let zapora, materi Tereziji pa dve leti.

Albinu je pripor podaljšal do pravomočnosti sodbe. Takoj po razglasitvi sodbe se je obtoženec močno razburil, se obrnil proti kriminalistu krške UNZ in mu zagrozil, da ga bo ubil. Ko se je umiril, je sodnica Gutmanova odločitev senata še utemeljila. Senat se je za takšno kazen odločil, ker meni, da sta obtoženca storila kaznivo dejanje, in ker se sodišču zdi neverjetno, da bi bil heroin podtaknjen. Pri zakopavanju sta ju opazovala kriminalista, naslednji dan pa so pri hišni preiskavi našli v treh vrečkah skoraj kilogram zelo čistega heroina, ki je znani kot zelo nevarna droga. Čeprav so priče, ki so se nenavadno spominjale podrobnosti, trdile, da je bil Božičnik tistega dne z Urekjem v Samoboru in Zagrebu, pa zapisnik mejnih policistov pravi, da tega dne Božičnik ni prestopil meje.

pričevanje kriminalistov in prav tako namignila, da je bil heroin podtaknjen. J. DORNIŽ

Na meji so zasegli tri avtomobile

Hoteli so jih prepeljati na Hrvaško

KRŠKO - Z nastankom južne meje je v Posavju vse več tudi trgovanja z ukradenimi avtomobili. Pred kratkim so policisti mejne postaje na Obrežju odkrili pasata, golfa in audi s ponarejenimi številkami šasij in motorjev, ki so bili namenjeni na Hrvaško.

29. oktobra popoldan je na mejni prehod Obrežje iz smeri Čateža pripotoval hrvaški državljan, 33-letni Šime Š. iz Zagreba. Policisti so ugotovili, da na pasatu nimata originalnega ključa in da ima za odpiranje rezervoarja poseben ključ. Pri pregledu številki šasije je bilo ugotovljeno, da so bile popravljene, saj se vzporedno vidijo dve vrsti števil. Na vozilu je manjša tovarniška nalepka oz. številka v pričakovanju v koda na notranjem blatniku vozila. Kriminalisti so vozilo zasegli.

3. novembra popoldan so policisti na mejnem prehodu Obrežje zasegli audi hrvaškemu državljanu, 33-letnemu Želju V. iz Krapine, golfa. Policisti so posumili v pristnosti številke motorja in šasije in o tem obvestili krške kriminaliste, ki so ugotovili, da so številke ponarejene. Vozilo so zasegli. Naslednji dan pa so popoldan zasegli audi hrvaškemu državljanu, 33-letnemu Želju I. iz Zagreba. Željko se je tega dne pripeljal na izstop iz naše države, policisti pa so ugotovili, da vozilo izvira iz kaznivega dejanja. Kriminalisti so kasneje to potrdili in vozilo zasegli.

PRETEP

PRED SUPERCO

NOVO MESTO - 18-letni S. D. iz Novega mesta je 23. oktobra pred gospodinskim lokalom Superca na Germovi ulici v Novem mestu skupaj z D. L. in S. G. pretepel R. S. iz Novega mesta in ga laže telesno poškodoval. Policisti so mladeniča zaradi nasilnosti večkrat obnavljali. Zoper D. L. in S. G. pa so dali predlog sodniku za prekrške.

J. DORNIŽ

Zavarovalnice se bodo prilagodile

Nova navodila o posredovanju policijskih zapisnikov o prometnih nesrečah ne bodo tako močno prizadela izplačevanja odškodnin - Do ocene škode na drug način

NOVO MESTO - Notranje ministrstvo RS je s 1. novembrom policijskim postajam poslalo nova navodila, ki se na načinjo na posredovanje zapisnikov o prometnih nesrečah. Poslej morajo zavarovalnice ali dkdorcoli drugi, ki želi te podatke, o vsaki nesreči posebej s pisno in kolkovan vlogo zaprositi policijsko enoto. Takšen način poslovanja z osebnimi podatki je bil sprejet zaradi Zakona o varstvu osebnih podatkov, ki omrežuje zbiranje, obdelovanje, shranjevanje in posedovanje osebnih podatkov. Čeprav je od začetka veljavnosti novih navodil pretekel še dva tedna, smo vendarle povprašali vse tri zavarovalnice v Novem mestu: Tilio, Triglav in Adriatic, kaj menjijo o tem in kako bodo poskušali ugoditi oškodovancem.

pokazal, kaj bo treba najprej spremineti.

Pri Triglavu so glede teh navodil že sprejeli prve ukrepe v korist oškodovancev. Vodja škodnega oddelka Niko Vlašič je dejal, da bodo njihovi delavci pri manjših škodah določili odškodnino na osnovi ogloved. Nesporoča pa je, da bo odškodnina, predvsem pri večjih prometnih nesrečah, izplačana kasneje. Dejal je še, da so pri Triglavu prepričani, da bo ta ukrep kratek in da bo kmalu prišlo do sprememb.

Janez Hrovatič, direktor novomeške poslovne enote zavarovalne družbe Adriatic, pa je dejal, da ta ukrep ne bo tako strašno prizadel zavarovalnice, saj se zavarovalnica lahko poslužuje tudi drugih pravnih prijemov. "Pri naši zavarovalnici se bomo bolj kot doslej posluževali strokovnih mnenj sodnih izvedencev, mnenj oškodovancev oz. udeležencev v prometu, še posebej, če se bodo posluževali evropskih poročil - skratka, če bodo ta obrazec na kraju nesreče točno izpolnili," pravi Hrovatič. Pri tem pa ni najpomembnejše, da naprej, kdo je kriv, ampak predvsem, da opisuje dejansko stanje nesreče. Na ta način bi lahko rešili škodne zahtevek za 70 do 80 odst. nesreč. Za

vse ostalo, kar bo bolj sporno, pa bodo poskušali dobiti dokumentacijo s sodišč oz. od preiskovalnega sodnika; pri teh zadevah bo verjetno na odškodnino potrebljeno nekoliko počakati. Skratka, pri Adriaticu pravijo, da bodo poskušali najti neko drugo dokazno gradivo, zato da bo odškodnina izplačana v najkrajšem času.

J. DORNIŽ

SIN DAVIL OCETA

RIBNICA - 31. oktobra ob 23.25 je po telefonu zaprosil za pomoč ribniški policista K. H. iz Ribnice. Povedal je, da mu grozi sin, da ga bo ubil, in ga že fizično napada. Ob prihodu policistov je sin K. D. davil očeta in se dal pomiriti, zato so ga policisti odpeljali in pridržali do iztrezitve. Predlagan bo v kaznovnemu sodniku za prekrške.

V ZDRAVSTVENEM DOMU NADLEGOVAL PACIENTE

SENOVO - 4. novembra ob 9.45 so dežurni policisti policijske postaje v Krškem dobili sporočilo, da v Zdravstvenem domu Senovo nekdo razgraja in nadleguje paciente. 43-letni Pavel K. iz Reštanja v krški občini je tega dne prišel močno vinjen v senovski zdravstveni dom, kjer je začel nadlegovati paciente v čakalnici. Vstopal je tudi v ordinacijo, kjer je zdravnik opravljal svoje delo. Ker se ni umiril, so ponj prišli policisti in ga odpeljali v Krško, kjer so ga zadržali do streznitve. Zoper njega pa bodo napisali predlog sodniku za prekrške.

KRADLA KAVBOJKE

NOVO MESTO - 15-letna mladoletnica iz Novega mesta je utemeljeno osumljena, da je meseca oktobra v Novem mestu v trgovini J. Ž. iz Novega mesta ukradla kavbojke ter s tem dejaniem oškodovala lastnico za 7 tisočakov. V istem času je kavbojke v vrednosti 5.000 tolarjev ukradla tudi v trgovini Mini Max na Partizanski cesti v Novem mestu. Kavbojke so jih policisti zasegli.

OB KOVČEK IN KALKULATOR

Premagali Pivovarno Laško

Ribniški rokometni so presestili državne pravke

V zaostali tekmi 5. kroga prve slovenske rokometne lige so rokometni Ribnici domačim navijačem pripravili prvorstno presečenje v premagali moštvo državnih prvakov slovito Pivovarno Laško. Pred tekmo bi bili Ribnici zadovoljni že s porazom z manj kot desetimi točkami razlike, toda stvari so se na igrišču zasukale povsem drugače. Celjani so na parketu delovali počasno in predvsem v obrambi zelo nezanesljivo. Ribnici so začutili prilagost vodilno slovensko moštvo presenetili z učinkovito gibljivo cokso obrambo. Nekaj minut pred koncem srečanja so vodili že z 21:17, končni izid 21:19 pa je bil razlog za veselje v ribniškem taboru. Vodstvo celjskih rokometnikov je bilo razočarano nad nerazumljivo slabo igro šampionov, ki po uspehu v evropskem pokalu na domačem prvenstvu nimajo več motivacije.

Zmagal na Celjani je očitno dobro vplival na ribniške rokometne, ki so bili uspešni tudi v tekmi 6. kroga v Veliki Nedelji. Čeprav je prvi polčas pripadel domačinom, so v drugem delu igre Ribnici nadoknadiли zaostanek treh točk in na koncu s 15:14 premagali tudi Veliko Nedeljo, čeprav so tekmo zaradi izključitev končali le s štirimi igralci.

M. G.

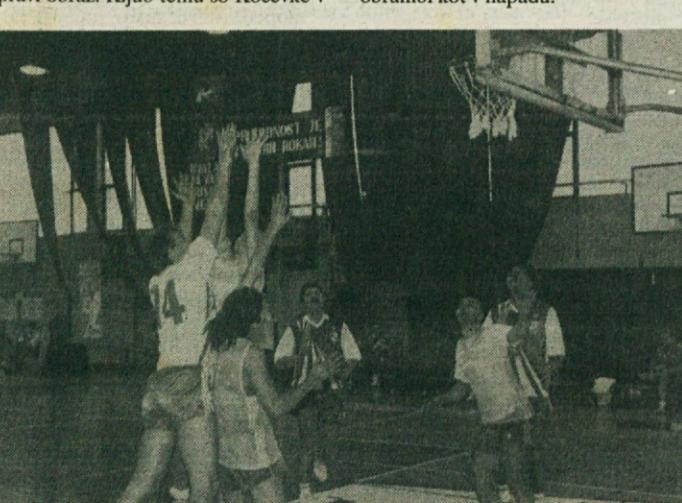
Bivši trener Kočevk na kolenih

V prvem delu prvenstva so Kočevke osvojile vse možne točke - Visoka zmaga nad ekipo bivšega trenerja

RIBNICA - Rokometnice Kočevja si pred začetkom letosnjega sezone prav gotovo niti v sanjah niso upale pomisliti, da bodo po prvenstvu v kakovostenjsi modri skupini prve rokometne lige ostale neporažene oziroma da bodo premagale prav vse nasprotnice. Ostale so brez glavnega pokrovitelja in dotedanjega trenerja Radiča, ki je odšel v ajdovski Mlinotest, ekipo, ki so jo odlične Kočevke na zadnjih treh premagale kar z razliko osmih zadetkov. Ko je tik pred začetkom ligalnih bojev že kazalo, da bodo Kočevke obsojeni na selitev v nižjo ligo, je Dušan Križman le pristal in prevezel ekipo, ki sta se ji v zadnjem trenutku pridružili še Ukrainski Gorbunova in Burjakova, po prvem delu prav gotovo najboljši igralki lige. Ekipa, ki je bila pred sezono očitno nezanimiva za morebitne pokrovitelje, je postala hit sezone. Igra vse bolje in premaguje najhujše nasprotnice z vse večjo razliko. Prvenstvo sicer še zdalec ni končano. Kočevke se bodo morale vsaj še enkrat pomeriti z vsemi petimi ekipami modre skupine. Po tem bosta zadnjevrščeni moštvi izpadli v belo skupino, prouvrsčeni ekipi bele skupine pa se bosta pridružili modri. Šele tedaj se bo začel pravi boj za naslov državnih prvakov in bosta Belinka Olimpija in Krim Elektro, katerih misli so zdaj usmerjene predvsem v tekme evropskih pokalov, pokazali svoj pravi obraz. Kljub temu so Kočevke v

I. V.

INTERIER IZGUBIL Z LITIJO

SVET TIŠINE POD KOŠI - Novomeško društvo slušno prizadeti je v športnih dvorani Marof pripravilo državno prvenstvo v košarki za slušno prizadete. Zmagalo je ljubljansko društvo, ki je v finalu premagalo Šolski center za korekcijo sluha in govora z izidom 70:41. V tekmi za tretje mesto so Mariborčani z 39:35 premagali Velenjčane, Novomeščani, ki so v predtekmovanju nesrečno izgubili z Mariborom (36:37) in moštvo ŠČ Ljubljana (30:39), so bili peti in Celjani šesti. (Foto: I. V.)

V Črnomaljskem športu škriplje

Letos ustanovljena občinska športna zveza ima od začetka denarne težave, prav tako njene članice - Konec tekmovalnega športa? - Od proračuna naj ne pričakujejo preveč

ČRНОМЕЛJ - Že nekaj mesecev potem, ko je bila letosnjega januarja v Črnomlju ustanovljena občinska športna zveza, večina njenih članov zaradi težav, ki so predvsem finančne narave, razmišlja o ukinitvi svoje dejavnosti, pa najs se gre za tekmovalni, rekreativni šport ali za športne dejavnosti po šolah. Resnici na ljubo: denarne težave v tukajnjem športu niso nič novega, saj je še v časih, ko so bili sisi, Črnomelj "slovel" po tem, da je imel za telesno kulturo najmanjšo prispevno stopnjo med slovenskimi občinami.

Toda sedaj so se vsi ti problemi očitno že tako nakopiličili, da mnogi v črnomaljskem tekmovalnem športu ne vidijo več izhoda. Tako se v nogometnem klubu "Bela Krajina", ki združuje okrog 120 mladih nogometnega boje, da so po šestih desetletjih obstoja obsojeni na propad. Nič bolje ni v nogometnem klubu, ki letos praznuje 40-letnico. Četudi v njem redno vadi okrog sto športnikov in je dobro organiziran, razmišlja o izstopu s tekmovanjem. Nič bolje se ne godi košarkarjem. V kolesarskem klubu zaradi velikih stroškov pojenjajo elan amaterskim delavcem, ker nimajo dovolj koles, pa ne morejo zadostiti vse večjemu zanimanju za kolesarjenje med mladimi. Zaradi slabega finančnega stanja in manjše pomoči rudnika Kančarica nazaduje tudi kegljaški klub "Rudar". Strelcem za sedaj sicer še uspeva dosegati rezultate, čeprav nimajo primerrega strelča, pomanjkanje orožja pa jim onemogoča razširitve dejavnosti. Vprašanje je, koliko časa bodo še lahko uspešni. Mladi šahisti iz Starega trga prav tako dosegajo odlične rezultate, toda ko bi morali napredovati, se vse ustavi, ker ni denarja za vaditelja.

Delo v drugih športnih klubih temelji predvsem na pobudah posameznikov,

medtem ko sedem vaških športnih društev in črnomaljski Partizan zaradi pomanjkanja denarja v glavnem že ne hujajo z delom. Tekmovanja učencev, ki so na višji ravni od občinskih, športna zveza sicer financira, toda pomoč je tako skromna, da se mentorji po šolah v glavnem ne trudijo preveč pri pripravljanju ekip. Zato so prav zastrašujoče raziskave, ki so pokazale, da ima kar 80 odst. črnomaljske mladine de 16. leta starosti okvare hrbitenice in prsnega koša, ki v športno razvitih občinah niso takole pogoste.

Sveda se pomanjkanje denarja kaže tudi v športnih objektih, ki so slabo vzdrževani ali celo na najboljši poti, da propadejo. Kot kaže, jim je v športni zvezi še najbolj žal za črnomaljsko športno dvorano, s katero sicer upravlja srednja šola, lastnik pa je država. Prepričani so, da bi športna zveza z njo bolje gospodarila in jo tržila. S tem bi zagotovila več denarja za razvoj črnomaljskega športa, v športne objekte pa vpeljala red, kot se spodobi. Sveda pri

SOTLERJEV MEMORIAL

SENOVO - Nogometni klub Rudar Senovo bo v soboto, 20. novembra, ob 9. uri v športni dvorani doma XIV. divizije pravilno turnir v malem nogometu za Sotlerjev memorial. Nagradni sklad turnirja znača 100.000 tolarjev, moštva pa se lahko prijavijo uro pred začetkom tekmovanja v športni dvorani ali prej na telefon 0608-79-735.

15. BRELIHOV MEMORIAL ŠITNIKU IN KRČANOM

SEVNICA - Na jubilejnem šahovskem turnirju po švicarskem sistemu, že 15. memorijal Dušana Breliha, sestanovitelja Šahovskega kluba Milan Majcen Sevnica, ki ga je pripravil takojšnji klub, se je pretreklo soboto v jedilnici Lisce pomerilo 29 posameznikov in 6 štirčlanskih ekip iz Posavja in Celja. Med posamezniki je zmagal pravokategornik Celja Igor Šmitk z 12,5 točkami nad mednarodnim mojstrom Zvonkom Meštrovićem (Triglav Krško) z 12 točkami in pravokategornikom Marjanom Božičem (Triglav). Ekipno je osvojil 1. mesto Triglav Krško v postavi Meštrovič, Božič, Kos in Levičar, 2. Milan Majcen Sevnica (Povše, Kranjec, Šorli in Kuzmič) in 3. Triglav Krško II (Volčanjk, Rokvič, Cerjak in Ahmatovič).

In kako so Kočevke igrale z ekipo svojega bivšega trenerja? Že v deseti minutih srečanja v Ribnici so vodile z 10:4, potem pa svojo prednost ves čas srečanja povečevali. Ob polčasu je bil izid 15:9, na koncu pa kar 35:27. Največ zadetkov za kočevsko ekipo so dosegle Burjakova 12, Gorbunova 8 in Guštinova 7. V naslednjem krogu bodo Kočevke igrale v gosteli pri Velenjčankah, ki so po prvem delu brez osvojene točke na zadnjem mestu.

I. V.

Prva zmaga v prvi ligi

Presenetljiva zmaga Novomeščank v Novi Gorici

NOVA GORICA - Odobjkarice Novega mesta so v tekmi tretjega kroga državnega prvenstva v prvi ligi po dveh urah napete igre premagale na papirju močnejšo ekipo HIT Casinoja iz Novo Gorice, ki letos igra tudi na evropskem pokalu. Novomeščanke so Goričankam pokazale zobe že v prvem nizu, ki so ga dobole gladko z 15:5. V drugem nizu so nekoliko popustile in dovolile domačinkam, da so izenačile. Tretji in četrti niz sta bila repriza prvi dveh, v petem odločilnem pa je reprezentantka Jana Vernig v simulantski matiral nasprotnice in Novomeščanke so imelo prvo prvoligaško zmago v žepu. Uspeh nad ekipo, ki do tekmе še ni izgubila niti enega niza, je Novo mesto priprjal na 6. mesto na prvenstveni lestvici in jim povrnil samozavest pred srečanjem s kočevsko Tilij, ki bo v soboto v novomeški športni dvorani.

NERVOZA HORVATA POKOPALA NOVOTEHNO

NOVO MESTO - Zaplet med Horvatom in sodnikom po sporni žogici v dvoboju s Šemrovom pri izidu 14:15 za igralca Vesne je tako zneviral igralca Novotehne, da je v nadaljevanju srečanja igral povsem brez volje in izgubil obe posamični tekmi ter igro parov, kjer je nastopil skupaj s Hribarem. Novotehna je tako izgubila z zadnjevrščenim moštrom Vesne iz Zaloge s 5:2. Edini zmagi za Novotehno je dosegel Marjan Hribar, medtem ko je mladinec Kralj ob posamični tekmi izgubil.

svojih rešitvah zveza ni pozabila navesti, da bi moral občinski proračun zagotoviti za športno dejavnost vsaj 450 do 700 tolarjev na prebivalca na leto, karšno je povprečje v več slovenskih občinah, in ne 250 tolarjev, kolikor v Črnomlju dobije sedaj. Ob vsem tem tudi občinska vlada ni ostala nema, ampak svetuje, naj v zvezi razmišljajo o izstopu s tekmovanjem, ker nič bolje ni v glavnem že ne hujajo z delom. Tekmovanja učencev, ki so na višji ravni od občinskih, športna zveza sicer financira, toda pomoč je tako skromna, da se mentorji po šolah v glavnem ne trudijo preveč pri pripravljanju ekip. Zato so prav zastrašujoče raziskave, ki so pokazale, da ima kar 80 odst. črnomaljske mladine de 16. leta starosti okvare hrbitenice in prsnega koša, ki v športno razvitih občinah niso takole pogoste.

M. BEZEK-JAKŠE

Druga zmaga Tilie

Kočevke so premagale Mislinjo Stell

KOČEVJE - Odobjkarice kočevske LIK Tilie so v tretjem krogu tekmovanja v prvi državni ligi na domačem igrišču premagale zadnjeuvrščeno ekipo Mislinja Stell in tako dosegle drugo zmago v sezoni. Kočevke so začele silovito in v prvem nizu postile gostjam le pet točk. V drugem nizu so si Mislinjčanke že nekoliko opomogle in prisile do desetih točk. Tretji niz, ki so ga Kočevke izgubile s 15:9 je bil opozorilo, da je treba tudi proti slabšim ekipam resno odigrati do konca, zato so v četrtem nizu spet zaigrale na vso moč in ga dobole s 15:4. Kočevke so z dvema zmagama in enim porazom na 4. mestu. V soboto pa bodo igrale v gosteh v Novem mestu.

Novomeške odobjkarice, ki so vsa leta do sedaj živele nekako v senči odlične moške ekipe v odobjarskem klubu Pionir, so se letos odločile, da stopijo na svojo pot in ustanovijo svoj klub. Uvrstitev v prvo ligo, tako težko pričakovani dogodek, je bila za živiljenje pod isto streho prehuda preizkušnja, denarja za vse pa premalo. Verjetno leži poglaviti razlog njihove ločitve v različnem organizacijskem pristopu do obeh ekip. Medtem ko mora biti moška ekipa, ce se želi obdržati v samem vrhu slovenske odobje seslavljena iz pretežno poklicnih igralcev, to pri dekleh ni možno. Njihovo delo in vadba lahko temeljita le na amaterskih temeljih. Medtem ko je treba odobjkarje za njihovo delo in uspehe plačati, sicer klub nima nikakršnih možnosti za uspeh v močni konkurenči, dekleta igrajo brez denarnih nagrad, treba pa jim zagotoviti kar najboljše pogoje za vadbo, kar ravno tako ni poceni.

Zenski odobjarski klub Novo mesto se je po vstopu v prvo ligo postavil na lastne noge

Prve tri tekme so pokazale, da Novomeške resnicne resnicne sodijo v najboljši razred. Nesrečen poraz na uvodnem srečanju z Blejkami, juški drugi niz proti najboljši ekipi v ligi in velika zmaga v Novi Gorici opravičujejo cilj, ki so si ga v klubu zastavili pred prvenstvom. Dekleta hoče ostati v prvi ligi, kar pomeni, da morajo osvojiti najmanj šesto mesto, saj bodo to sezono zaradi reorganizacije tekmovanja izpadle kar štiri ekipe.

Temelji novomeške ženske odobje so trdni, zato bi bila velika škoda, če njihova prva ekipa klonila pod bremenom slovesa novink v ligi. Za njimi namreč prihaja nov rod odobjkaric, ki se letos pod vodstvom nedanljih odličnih odobjkarjev Primca Babnikove in Rajerjeve preizkuša v tretjeligaški konkurenči. Večina osnovnih šol ima pionirske ekipe, ki jih tudi vodijo člani in članice kluba. S prvo ekipo delata Bojan Vernig in Marjan Menger, ki sta pravzaprav očeta ženskega odobjarskega kluba in njegovi gonilni sili. Prvi imen med igralkami Novega mesta sta 16-letna članska državna reprezentantka Janja Vernig in Slovakinja Ivica Pastuchova, ki so jih Novomeščanke takoj sprejele za svojo. Adut ekipe je prav gotovo njena homogenost, podobno kot pri jančih, manjka pa jim vsaj ena vrhunska podajalica in psihična stabilnost, ki bi se po zmagi na Goričankami moral izboljšati.

I. VIDMAR

Zatresla se je mreža Avto Buma

Kočevci so Nafto oddaljili od boja za prvo ligo - Sodnik kriv, da se je po 968 minutah zatresla kočevska mreža - Kljub zadetku gostov visoka zmaga domačinov

KOČEVJE - Nogometni lendaški Nafta se lahko le sreči zahvaljo, da ni bil njihov poraz na neosvojljivem kočevskem igrišču še težji, kot je bil.

Čeprav sodi Nafta med moštva, ki še upajo na uvrstitev na drugo mesto druge nogometne lige in s tem na napredovanje v najkakovostenjski razred, je bila tokrat povsem nedorasla kočevskim nogometnem, ki so se na blatenem igrišču odlično znašli. Moštvo Avto

Buma je po svoji starri navadi doseglo svoj prvi zadetek že kmalu po sodnikovem živžigu za začetek srečanja. Po lepi podajki Vujeviča je v osmi minutni Rajšelj zatresel mrežo. V prvem polčasu so imeli domači nogometni štiri priznlosti, ki pa jih Stojanovič, Šolja in Struna niso izkoristili. Stojanovič je bil drugič bolj uspešen in je že v prvi minutni drugega polčasa v podeli tekstov opomogel vodilni ekipam. Na desetih točkah je bil opozoril, da je treba tudi proti slabšim ekipam resno odigrati do konca, zato so v četrtem nizu spet zaigrale na vso moč in ga dobole s 15:4. Kočevke so z dvema zmagama in enim porazom na 4. mestu. V soboto pa bodo igrale v gosteh v Novem mestu.

obramba, ki je gostujejo nogometne potisnila na njihovo stran igrišča, najboljši tri igralce pa povsem onemogočila, domači napadnali pa so z natancnimi podajami in tehnično dovršeno igro navdušila 1.200 gledalcev.

Kljub temu da so na srečanju z Nafto v kočevskem moštvo manjkal trije nogometni, ki stalno igrajo v prvi postavi (Komocar, Novak in Smajč), je Avto Bum tudi tokrat povsem izpolnil načrt in se obdržal na vrhu lestvice. V boju za naslov jesenskega prvaka Kočevcem sledijo le še nogometni iz Prevajlja, ki za njimi zaostajajo le za eno točko. Vsa ostala moštva so že preveč zaostala, da bi lahko ogrozila Avto Bum, ki ga do konca sezone čakajo le še tekme s tremi slabšimi nasprotniki. V naslednjem krogu bo Avto Bum igral v gosteh pri Beltranslu.

M. GLAVONJIČ

Cilj toura na Tolstem vrhu

Zadnja etapa dirke po Sloveniji bo v Oreohov

Sokolsko srce Novomeščana Leon Štuklja

Leon Štukelj je za vedno zapisan v zgodovino slovenskega naroda in svetovne gimnastike. Čeprav je več kot dve tretjini življenga preživel v Mariboru, je po srcu še vedno le Novomeščan. Na mesto ob Krki ga vežejo leta, ko je kot fantič začel zahajati v sokolsko telovadnico, postal eden najboljših telovadcev na svetu in someščanom prinesel prvo zlato olimpijsko medaljo. Klub petindevetdesetemu rojstnemu dnevu, ki ga bo praznoval jutri v Novem mestu, je cilj in zdrav mož, katerega strunnha hoja in krenje še vedno spominjajo na nekdanjega sokola. Ko smo ga prejšnji teden obiskali v Mariboru, nam je raje kot o medaljah, olimpijskih igrah in sprejemih pri kraljih in predsednikih, pripovedoval o svoji mladosti v Novem mestu.

- Novomeščani vas imajo še vedno za svojega človeka, pozna vas, cenijo in spoštujejo. Kako se spominjate svoje mladosti v Novem mestu?

"Seveda me imajo Novomeščani za svojega človeka, saj me morajo imeti, tam sem bil rojen. Svojih novomeških let se spominjam zelo jasno, s prijetnim občutkom in včasih žalujem za svojimi takratnimi prijatelji in bivšimi telovadci, s katerimi sem prebil ure in ure v telovadnici. Najbolj je bilo zanimivo seveda tisto, ko smo šli domov. Ustavljal smo se v drevoredu ali pa pred Splichalovo kavarno in se pogovarjali. Spominjam se tudi pogovorov v čitalnici, kjer sem se srečeval s Tonetom Podbevkom, Božidarjem Jakcem, Miranom Jarcem, z Mušiči in drugimi. Imeli smo velike debate, predvsem v letih takoj po prvi svetovni vojni. Večno smo se pogovarjali o umetnosti in leta 1920 odprli prvo umetniško razstavo. Čeprav sem bil bolj usmerjen v svoj krog prijateljev iz telovadnice, v telovadbo in vse kar se je okoli tega dogajalo, sem sodeloval tudi pri postavitvi razstave. Pomagal sem nositi in obešati slike, vse drugo pa so organizirali Mušiči, Skalickyji in Jakac. Sam nisem nikoli slikal. Pač nisem imel talenta za te stvari."

- Kakšno pa je bilo sicer družabno življene Novomeščanov v času vaše mladosti?

"Med tednom so ljudje delali, ob nedeljah pa so hodili na sprehode. Moj oče je ob nedeljah pogosto šel k Čefidlu (kasneje Drenikova gostilna v Gotni vasi, op. p.). Cela familija je šla z njim. To je bila znamenita gostilna, v katero je ob nedeljah prihajalo celo Novo mesto. Spominjam se starega Čefidla. Na eni roki ni imel prsta. Ko je gostilno prevzel njegov sin, sem že odšel iz Novega mesta. Nedaleč od Čefidlove gostilne je bil na Pogancah Langerjev grad. Tam je bila druga zna-

menita gostilna, pri Žanu se je reklo: Penca se je pisal. Bil je menda Langerjev sorodnik in občinski odbornik. Moj oče je bil občinski tajnik, zato smo šli večkrat tudi tja, čeprav je bil Žan že dlje od Novega mesta. Spominjam se, da sem bil včasih od poti do Poganc zelo utrujen in sem sanjal, da bi imel voziček, s katerim bi se odpeljal nazaj v dolino. Danes imajo otroci vse mogoče bicikle - na tri kolesa, na dve kolesi - in avtomobilike na elektriko. To je velikanski napredok, čeprav je v bistvu ostalo isto. Na kolesih se vozijo, tako kot takrat."

- Ste imeli kdaj avto? Ste znali voziti?

"Avto sem vozil le pred vojno, po vojni pa ne več, čeprav sem kasneje naredil šoferski izpit. Po vojni si nisem mogel kupiti avtomobila, čeprav sem si ga žezel. Bil sem pravnik in sodnik, zato sem dobro poznal zakone. Avta nisem hotel kupiti z devizami, ker je bilo to kaznivo, drugače pa ga ni bilo moč dobiti. Potem se je poročila hčerka, jaz pa sem se že malo postaral. Star sem bil 75 let in sem šel že takoh koncu, zato se mi ni splačalo podajati se v tako nevarnost. V sedemdesetih letih je bilo šofiranje že precej drugačno od vožnje pred vojno. Takrat smo se vozili kar po sredi ceste, saj je bilo za vse dovolj prostora. Ko sem kasneje delal izpit, sem spoznal, da je bila vožnja po vseh predpisih le malce drugačna. Čeprav sem še vedno imel dobre reflekse - tudi danes jih imam - sem se odločil, da sam ne bom šofiral. No, ker se je hčerka poročila, sem dobil zeta, takrat smo spravili skupaj denar za avto, pa me je on vozil."

- Kako to, da ste odšli iz Novega mesta?

"Iz Novega mesta sem moral oditi po službeni dolžnosti. V času treh velikih svetovnih tekmovanj - mednarodna tekma v Ljubljani leta 1922, olim-

pijske igre v Parizu leta 1924 in mednarodna tekma v Lyonu leta 1926 - sem doštudiral pravo, začel prakso na okrožnem sodišču, leta 1927 sem naredil sodniški izpit in bil takoj imenovan za sodnika. Tri mesece sem bil sodnik v Novem mestu, kjer sem sem le nadomeščal enega izmed odsotnih sodnikov. Iz Novega mesta so me premestili v Ljubljano, kjer sem delal le dva meseca. Potem sem dobil dekret, da moram v Lenart v Slovenske Gorice. Po šestih mesecih, ko sem se ravno dobro navadil novega kraja, sem dobil mesto okrajnega sodnika v Mariboru, kjer sem ostal do danes."

- Kako so Novomeščani doživljali vaše uspehe na velikih tekmovanjih?

"Ko sem se vračal domov z olimpijskimi iger v Parizu, je bilo doma velikansko navdušenje ne le v Novem mestu, temveč v celi Sloveniji in Jugoslaviji, saj tega ni nikje pričakoval, jaz še najmanj. Vedel sem, da sem dober telovadec, saj sem bil že dve leti prej na tekmovanju mednarodne telovadne zveze v Ljubljani na treh orodjih prvi in na enem drugi, kar je pokazalo, da sem na orodjih dober, vendar nismo mogli vedeti, da bom osvojil prvenstvo v telovadbi. Zato je bil to največji uspeh, kiga lahko doseže telovadečec. Domov smo se vračali skozi Trst. Še predno smo prekoračili mejo so nas v Postojni slavnostno sprejeli Slovenci. V Sloveniji je bilo prvo večje slavlje na Raketu. V Ljubljani je bilo velikansko slavlje, pozdravili so me tudi v Trebnjem, sprejem v Novem mestu pa je bil nekaj posebnega. Ni se še zgodilo, da bi Novo mesto sprejelo koga stakimi častmi. Od postaje v Bršljinu pa do Novega mesta so me nosili na rokah. Najdlje me je nosil pokojni Jože Ferlič. Bil je velik in postaven možkar. Stanoval je tam, kjer imate zdaj športno dvorano, ob poti na kapiteljski Marof. Sicer to niti ni bilo tako naporno, saj nisem bil posebno težak, niti petdeset kil nisem imel. Danes športnikov ne sprejemajo več na tak način. Sprejemo in cenijo jih že. Povabijo jih na televizijo, kjer jih predstavijo 'šoumastr'. Takrat pa je bil sprejem športnika pravo narodno navdušenje. Vse je bilo na nogah: Ljubljana, Novo mesto. Kasneje me je sprejel tudi kralj."

- Kako so o vas pisali časniki?

"Časniki so o mojem uspehu veliko pisali, vendar takrat še ni bilo organiziranega športnega novinarstva. O športu so poročali drugi novinarji, v sprejem pa so se vključili sokolski propagandisti."

- Skoraj ves šport, posebno telovad-

ba, je bil do druge svetovne vojne pod okriljem Sokola, katerega vloga se je po prvi svetovni vojni spremenila. Ste se kot sokol ukvarjali tudi s politiko?

"Sokolska organizacija je bila zelo velika in je imela velik pomen predvsem v času, ko smo bili še pod suverenostjo Avstrije. Pritisk Nemcov je bil hud. Sokolstvo je imelo močno narodno-buditeljsko vlogo. Začelo se je v Pragi, kjer je sokolsko organizacijo ustanovil Tyrš. Že leta kasneje smo imeli sokole tudi pri nas. V telovadnicah so zbirali mladino, da bi jo držali skupaj kot Slovence, utrjevali njihovo narodno zavest in s tem preprečili assimilacijo. Takrat je bilo to zelo pomembno. Politiziranja v sokolski organizaciji ni bilo mogoče preprečiti, v telovadnicah pa politike ni bilo. Telovadili smo mladi, ki nas politika ni zanimala. Jaz se s politiko nisem ukvarjal, sem pa imel stike z ljudmi, ki so bili v upravi Sokola, tako da sem vedel, kaj se dogaja. Predvsem z dr. Vasičem, ki je bil že pred vojno starosta društva, sva bila zelo veliko skupaj in sva razmere obravnavala tudi teoretično. V tako majhnem kraju, kot je Novo mesto, ne moreš biti izoliran. Sicer pa nisem imel smisla za politiko, saj sem imel preveč dela v telovadnicah. Delo smo si morali razdeliti."

- Kako pogosto je vaše društvo pripravljalo nastope telovadcev?

"Vsa sokolska društva so enkrat na leto pripravila javni nastop. Ker društva niso imela povsod dovolj telovadcev, so prosili za pomoč nas. Tria širje Meščani smo tako nastopali vsako nedeljo. Župa je imela 12 ali 13 društev, dve leti pa so bili člani naše župe celo Karlovčec in Duga Resa in mi smo nastopali tudi pri njih, oni pa so vsako drugo leto prihajali k nam na Loko. Posebej veseli smo bili izleta v Karlovčec, ki je bil za nas že precej veliko mesto. Župe same niso imele javnih nastopov, temveč so prirejale župne tekme z rezultati. Društva so imela premalo telovadcev, da bi pripravljala tekmovanja."

- V vašem času so moral telovadci na največji tekmovanjih nastopati tudi v atletiki, plavanju in plezanju po vrvi.

"Poleg telovadbe smo moral vaditi tudi plavanje in atletiko, ki sta bila sestavni del velikih tekmovanj. V Novem mestu smo veliko plavalni. Tek in suvanje krogle pa smo vadili le na skupnih pripravah v Ljubljani. Če si se ukvarjal z orodno telovadbo, nisi imel časa, da bi še tekel. Povezava telovadbe z drugimi športi je bila nenaravna, bila pa je posledica razmišljanja nekaterih vvrhu

mednarodne telovadne zvezze, ki so telovadbo obravnavali kot gibanje, ki služi zdravju, in ne tekmovalnim rezultatom. Da tako gledanje nima smisla, so uvideli že na olimpijskih igrah v Parizu, kjer je od dodatnih disciplin ostalo le še plezanje po vrvi. Orodni telovadci smo bili že takrat specializirani, zato je to moralno odpasti samo od sebe in tudi je odpadlo. V Lyonu so nam Francozi, ki so bili že tedaj znani po svoji 'šlampariji', pripravili kar 12 m visoko vrvi, ki se je hudo majala. Predpisana dolžina vrvi je bila 9 m. Poleg tega bi morali plezati ponoc, ko s tal sploh nismo videli vrha. Jaz sem se temu uprl in so mi dovolili plezati zjutraj."

- Kot športnik ste veliko potovali po svetu. Kako so vas na velikih svetovnih tekmovanjih sprejemali kot Slovenca. So sploh vedeli za Slovenijo?

"Če so vedeli, da smo Slovenci? Dvomim, da so to takrat vedeli. Morata nekateri v vrhu velike sokolske organizacije. Mi smo bili takrat Jugoslovani. Kot član mednarodne telovadne zvezze je bil vpisan Jugoslovenski sokolski savez, ki pa so ga vodili Slovenci. Leta devetnaest je bilo zedinjenje, Beograd ni bil na to pripravljen oziroma v bivši kraljevini skoraj niso pozvali sokolstva, zato so nalogu vodenja sokolske organizacije poverili Ljubljani, saj smo bili slovenski telovadci med najboljšimi na svetu."

- O vas in vaših temovalnih uspehih se je že ogromno pisalo. Pred šestimi leti ste izdali knjigo "Mojih sedem svetovnih tekmovanj". Imenitno strokovno delo z obširnim opisom temovalnih elementov in najboljših temovalcev časa med obema vojnoma.

"Knjigo sem pisal dolgo časa, brez računalnika. Tudi se števal sem na roke. Večkrat sem se kje zmobil, pa sem moral vse začeti znova. Moral sem določati vrstne redne temovalcev na osnovi rezultatov iz več disciplin. Večno literature in dokumentov sem imel sam, precej materiala pa sem moral iskati drugod. V knjigi sem hotel predstaviti telovadbo med vojnoma, kar ni bilo enostavno. K sreči sem bil škoraj povsod zravén, od mednarodnega tekmovanja v Ljubljani leta dvaindvajset pa do olimpiade v Berlinu leta šestintrideset. Dobro se spominjam tistega časa in vaj, ki so jih izvajali. Vse najtežje telovadne elemente tistega časa sem izvajal tudi jaz, zato mi o vajah ni bilo težko pisati."

IGOR VIDMAR

Marsovci na novomeškem stadionu

Kaj so videli novomeški najstniki ponoči 23. oktobra? Se je neznani leteči predmet spustil na novomeški stadion in so na dolenjska tla stopila zunajzemeljska bitja ali pa gre za potegavščino? Vse več pričevanj o NLP na Dolenjsko.

Na konec spodaj zapisanega bi lahko dali opombo o koprivah. Toda omenimo jo na začetku. Zemljani, ki so kdaj čutili dotik koprive, po tem bližnjem srečanju ne dvomijo, da ta pekoča rastlina obstaja. Preostali, če se sploh ubadajo z misljivo na to nekako nevsakdanje zelenje, verjamejo na besedo prvim. Glede mnogih stvari je svet manj soglasen. Med take zadeve sodijo neznani leteči predmeti. Tudi glede teh predmetov je vse stvar odločitvev v dogovoru avtoritet na planetarni ravni. Svet pa se še ni odločil, ali naj verjame. Če v takih okoliščinah prebivalec zahodnega dela Novega mesta pravi, da je pred nedavnim ponoči videl neznani leteči predmet - kaj naj si mislijo o tem drugi prebivalci mesta ob Krki.

Dekstvo je, da skupina novomeških najstnikov trdi, da je videla NLP. Kot pripovedujejo ti mladi Novomeščani, so ponoči 23. oktobra letos gledali v stanovanju televizijo. Dekle iz te družbe se je zdolgočaseno ozrlo skozi okno. Ni moglo verjeti svojim očem. Nekje zunaj v temi se je visoko nad tlemi nekaj bleščalo. Tudi fantje so osupnili. Dva sta takoj zdrela ven v noč in tam sledila svetlobi, ki jo je družba opazila iz sobe. Sprva sta šla za svetlobe počasi, potem sta začela teči. Svetloba ni bila zato nič bliže. Tekla sta "za njo" in se tako kmalu znašla na stadionu, nad katerim je lebdela svetlobna reč. "Nad nama je bilo nekaj okroglega in je oddajalo nekakšen šum. Po sredini se je svetilo in in zdelo se nama je, kot bi svetloba sijala tudi

ven skozi okna navzgor. Nekaj časa je mirovalo nad Portovalom. Midva sva stala tam nekeje, kjer je zadnji gol na nogometnem igrišču. Naveličala sva se, saj ni bilo ničesar več novega, in se po kakšnih desetih minutah obrnila proti domu. Med potjo sva se ozrla na desno in obstala. Nisva se mogla premakniti. Oblival naju je mrzel pot. Misliša sva, da naju bo od strahu konec. Česa takega še nisva doživel: na najini desni na bližnjem bregu je bilo v temi nekaj belega. Na tleh so sedela tri bitja, čisto bela, z zelo dolgimi nogami. Človek ne more biti tak, to so morala biti kakšna druga bitja, marsovci, kar koli, samo človek ne."

Mladenci, ki sta pozneje za časopis povedala to zgodbo o novomeškem bližnjem srečanju tretje vrste, sta po prvih trenutkih groze nekako le zbežala domov, tja, kjer so preostali iz družbe sicer še vedno sedeli ob televizorju, vendar so čakali samo na njuno vrnitev z odprave in njuno poročilo o ogledu neznane svetlobe. Ura je bila med polnočjo in eno ponoči. Obisk "svetlobe" naj bi se bil po pripovedovanju omenjenih mladeničev to noč ponovil še enkrat, vendar sta tokrat zasledovalca fanti iz prejšnje ekipe se je pridružilo delek - prišla od bloka samo do glavne ceste in potem zaradi tiste svetlobe zbežala nazaj v hišo. Kot še pravijo mladeniči, je tisto noč in še nekaj naslednjih "tlačila mora" vse iz družbe, ki je v sobotni noči opazila pojavnost na nebi dolenjske pamet doslej še ni pojasnila, vsaj slišati ni, da bi.

MARTIN LUZAR

Novomeščani, ki trdijo, da so nad stadionom videli 23. oktobra neznani leteči predmet.

Družih poročil, da se je to noč dogajalo na novomeškem nebnu in stadionu kaj neobičajnega razen pripovedi omenjenih najstnikov. Ali gre verjeti, da so pred očmi mladeničev in dekleta stadion obiskala čudna bitja? Tak dogodek, ki presega človekov izkušnjo, je za običajnega smrtnika preprosto neverjeten. Toda ali smemo že zaradi tega zgodbo o čudni svetlobi nad stadionom preprosto razglasiti za znanstveno fantastiko, kot je to storil neki uradnik ameriškega obrambnega ministrstva, ki je sredi 40. let rekel: "Nič ni potrebno raziskovati. Leteči krožniki so plod halucinacij." Ali naj zgodbi o "neznani leteči svetlobi" nad novomeškim stadionom preprosto verjamemo, tako kot je verjel v obstoj neznanih letečih predmetov nekdani generalni sekretar OZN U Tant? Slednji je namreč rekel, da so NLP svetovni problem, po pomenu in zahtevnosti takoj za vietnamsko vojno.

Obravnavani primer "stadion", o katerem so povedali mladi Novomeščani, ostaja toliko bolj nejasen, ker so nekateri Novomeščani in okoličani v zadnjem obdobju opazovali še več drugih neobičajnih pojavorov.

Nedavno je novinar Dolenjskega lista dobil od ljudi, ki želijo ostati neimenovani, sporočilo o čudnem bleščanju na nebu nad Krškim poljem. Oseba, ki je poročala o pojavu, je zatrnila, da je v noči, ko je močno grmelo in deževalo, iz svoje počitniške hiše nad Podbočjem opazila na nebu na višini nekaj sto metrov nevsakdanje svetlobe, ki se je premikala sem in tja. Šlo je za svetlobno liso, sestavljeno iz številnih manjših svetlobnih lis. O podobnem pojavu so poročali tudi iz več vasi iz okolice Novega mesta. Primerjava podrobnosti iz posameznih obvestil o teh "NLP" je privredna do sklepa, da so nad Krškim poljem in v okolici Novega mesta ljudje videli odseve luči nekaterih sicer oddaljenih diskotek.

Poleg svetlobnih lis, ki jih na dolenjsko nebo po vsej verjetnosti pošiljajo močni reflektori s streh omenjenih zabavišč, so videli pred meseci na nekaterih krajinah na Dolenjskem tudi "neznani leteči predmet", čigar prisotnost na nebu dolenjska pamet doslej še ni pojasnila, vsaj slišati ni, da bi.

MARTIN LUZAR

Sejem rekordov

cev, to so predvsem šolarji z vseh koncov Slovenije od prekmurskih do belokranjskih, skoraj 10.000. Ob njih pa v prostore Cankarjevega doma vsak dan prihajajo tudi posamezni obiskovalci, ki si pasejo oči na razstavljenih knjigah in se udeležujejo tiskovnih konferenc, predstavitev knjižnih novosti, strokovnih srečanj, nastopov znanih slovenskih književnikov ali česa drugega iz pestrega programa sejma. Razstavljalcev, knjig in obiskovalcev je toliko, da je Cankarjev dom na meji prometnega infarkta in bo najbrž treba bodoče sejme, če se bo sedanja usmeritev nadlejava, preseliti kam drugam.

Po zasnovi je letošnji sejem podoben svojemu jubilejnemu predhodniku, 10. knjižnemu sejmu, ima pa nekaj novosti. Med spremljajočimi prireditvami je novost razstava slovenske knjižne ilustracije, ki so jo odprli Galeriji Cankarjevega doma. Kot bienalna likovna prireditve naj bi poslej spremljala bodoče slovenske knjižne sejme. Za ljudi, ki se poklicno ukvarjajo z založništvo, je bila zanimiva in koristna novost seminar o avtorskih pravicah, na katerej je včeraj govorila britanska strokovnjakinja za to področje Lynette Owen. Novosti pa so tudi med nagradami, ki jih na sejmih podeljujejo. Že uveljavljenim, kot so Schwentnerjeve nagrade za najboljše knjigarnike in knjigotržce, se letos pridružujejo nagrade za najlepšo slovensko knjigo 1993, ki so jih podelili najlepše oblikovanim knjigam s področja stvarne literature, leposlovja, otroške knjige, učbenikov in priročnikov ter umetniških monografij in bibliofilskih izdaj. Nagrada Krilati lev pa so podelili danes za najboljšo tehnično izvedbo knjige.

Kaj bo po prodajni plati, ki je sestavni del sejma, bomo še videli. Paša za oči je velika, zanimivosti veliko in ker so tudi cene knjig v času sejma nekoliko znižane, bo najbrž prenekatera knjiga zapustila razstavno polico in se preselila tja, kamor knjige pravzaprav najbolj spadajo, na domače police ljubiteljev knjig.

MILAN MARKELJ

Velika nagradna igra za naročnike DOLENJSKEGA LISTA

Avto ŠKODA FAVORIT GLX in še veliko lepih nagrad!

Če še niste, postanite naročnik Dolenjskega lista! Vsi člani doslej največje dolenjske družine, s plačano naročnino na Dolenjski list za tekoče trimeseče (stari naročniki) ali za tri mesece vnaprej (novi naročniki) bodo prišli v poštev za žrebanje, ki bo v četrtek, 16. decembra letos, na Loki. Nagradna igra bo trajala do 10. decembra.

Glavna nagrada:

avto ŠKODA FAVORIT GLX s kasko zavarovanjem (NOVOTEHNA, zavarovalnica TRIGLAV in Dolenjski list)

Druge nagrade:

- * vrednostni bon v višini 100.000 tolarjev (trgovina talnih oblog PCP Pureber v javnih skladiščih Novo mesto)
- * predsoba Alples
- * vikend paket za dve osebi (turistična agencija MANA iz Novega mesta)
- * kolo (servis in trgovina SMOLE iz Novega mesta)
- * bon za 20.000 tolarjev (tehnična trgovina TILLA iz Bršlina)
- * avtoalarm z montažo (SPM trade, d.o.o., Šentjernej)
- * univerzalno centralno zaklepanje avtomobila z montažo (SPM trade, d.o.o., Šentjernej)
- * motorna žaga ALPINA (AGRO, d.o.o., prodajalna SEJALEC)

Za naštete lepe nagrade se bodo potegovali vsi naročniki, samo med novimi pa bo izzreban dobitnik

* pečnic za krušno peč ali klasičnega kamina (PIONIR KERAMIKA Novo mesto)

**Naročniki Dolenjskega lista vedo, zakaj so naročniki:
noben četrtek ne umanjka njihov časopis, zdaj pa še toliko nagrad!**

SPM TRADE
tel. 068/42-361

Agro d.o.o.
Prodajalna SEJALEC
Cesta kom. Staneta 3, Novo mesto, tel. (068) 24-132

TILLA
TEHNIČNA
TRGOVINA
NOVO MESTO
TEL. 068/27-197

SLOLE
SERVIS IN TRGOVINA,
REZERVENI DELI KOLES
telefon: 068/21 952

MANA
turistična agencija
Partizanska 7, Novo mesto
PIONIR
keramika NOVO MESTO d.d.

NOVOTEHNA
AUTOMOBIL

trgovina talnih oblog
PCP PUREBER d.o.o.
Novo mesto • FAX 068/23-293
Ljubljanska 27, (Java skladisca)
Tel.: 068/322-337 int. 220

KER NEVOLJE
Zavarovalnica triglav

M-KZ KRKA NOVO MESTO ZE POLJE, ŠENTJERNEJ

obvešča lastnike gozdov, da po ugodnih in konkurenčnih cenah odkupuje naslednje vrste gozdni sortimentov:

Vrsta sortimenta	Bruto cena SIT/m3	Neto cena
BUKEV F I (nad Ø 45)	18.300,00	16.636,00
BUKEV F II (Ø 35 - Ø 45)	15.500,00	14.091,00
BUKEV L	11.600,00	10.545,00
BUKEV I	8.600,00	7.818,00
BUKEV II	6.500,00	5.909,00
BUKEV III	4.500,00	4.091,00
HRAST DOB. F I	25.200,00	22.909,00
HRAST DOB. F II	20.000,00	18.182,00
HRAST DOB. I	13.500,00	12.273,00
HRAST DOB. II	9.000,00	8.182,00
HRAST DOB. III	6.300,00	5.727,00
HRAST nav. F	17.000,00	15.455,00
HRAST nav. I	10.000,00	9.091,00
HRAST nav. II	7.000,00	6.364,00
HRAST nav. III	3.000,00	2.727,00
OREH EXTRA	24.000,00	21.818,00
OREH F	17.500,00	15.909,00
OREH I	8.000,00	7.273,00
OREH II	5.500,00	5.000,00
JESEN F	18.000,00	16.364,00
JESEN I	8.000,00	7.273,00
JESEN II	6.000,00	5.455,00
JELŠA F/II	7.000,00	6.364,00
JAVOR F	15.500,00	14.091,00
JAVOR I	8.000,00	7.273,00
JAVOR II	5.500,00	5.000,00
SMREKA F	13.000,00	11.818,00
SMREKA I	6.500,00	5.909,00
SMREKA II	5.000,00	4.545,00
SMREKA III	3.000,00	2.727,00
BOR F	13.000,00	11.818,00
BOR L	7.500,00	6.818,00
BOR I	6.500,00	5.909,00
BOR II	5.000,00	4.545,00
ČEŠNJA F	17.600,00	16.000,00
ČEŠNJA I	8.000,00	7.273,00
ČEŠNJA II	5.500,00	5.000,00

V odkupnih cenah je upoštevan prometni davek 10%, ki se pri obračunu odšteje.

Odkupne cene veljajo franco naloženo na kamion, v primeru, da prodajalec sam opravi prevoz do skladišča, kupec prizna 450,00 SIT/m3.

Rok plačila je 30 dni po prevzemu.

Za plačilo v 15 dneh se obračuna 3% cassa sconto.

Dodatne informacije dobite na upravi ZE Polje, Šentjernej, Trubarjeva 4, ali po telefonu št. 42-034 ali 41-197.

NAGRADA V STARO BUČKO

IN DOLENJSKE TOPLICE

Žreb je izmed reševalcev 43. nagradne križanke izbral BOŽA BREZNIKARJA iz Stare Bučke in FRANCA ČIBEJA iz Dolenjskih Toplic. Breznikarju je pripadla denarna nagrada 3.000 tolarjev (sporči naj nam številko tekočega računa ali bančne knjižice in EMŠO), Čibej pa bo prejel knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 23. novembra na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 45. Ovojnico brez poštno znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 43. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 43. nagradne križanke se, branjo v vodoravnih vrsticah, glasi: ROLBA, RAZRED, JETIKA, VD, FERI, IRSKA, LAINŠČEK, ANKETA, ILLI, ULKUS, AN, REN, LAIB, KRF, BOSS, RAME, LIEGE, BU, IGOR, INTERPOL, KENT, OGABNOST.

prgišče misli

Najbolj genialne misli in najgloblja vera ne morejo imeti posnemovalcev.

M. ROŽANC

V trenutku, ko je preslabotna za boj z zlom, postane krepot, naj bo še tako krepotna, najslabše, za kar se moremo odločiti.

MARKIZ DE SADE

Strahu se naučimo enako kot predskov, ljubezni in matematike.

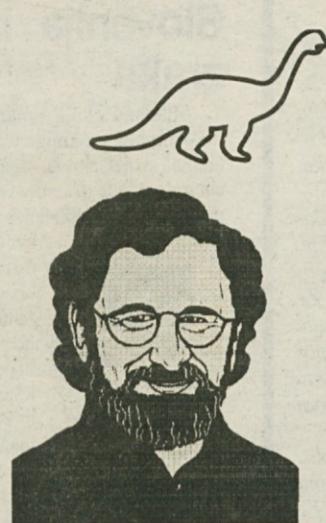
P. HAUCK

Jezik je posameznika identiteta, je identiteta govorne in jezikovne skupnosti, kulturne skupine, kulturne enote.

P. P. WIPLINGER

NAGRADNA KRIŽANKA

45

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	HIMALAJ-SKI OSMETISO-CAK	PISARNI-SKI PRIPOMO-CEK	POSLEDI-CA DUSEV-ALI TELES-NE BREMENIT-VE	AVTOR: JOŽE UDRI	SLABLJE-NJE	KEM. SIMBOL ZA TITAN	GOSTA MESNA JUHA	POSTAVI-TEV PREGRADE	MIT. GERMAN-SKI OREL
UMETNOST SPRET- NOST				NAPRAVA ZA PHANJE ZITA					
PERJE PRI REPI				RIM. UTEZ- NA MERA PISATELJI- CA. VA- STETOV					
SEV. ITAL- MESTO ŠVED. SKAKALEC V VISINO					LAT. ZRAK GRŠKA POKRAJIN				
									SAMOVEZ- NICA
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	FRAN. PREMIER PRED 2. SV. VOJNO PIERRE	MOŠTVO	RIM. MIT. PODZEM- LJE IT. VELE- MESTO		SLOV. GLASBENIK SOSS VINSKA TRTA			POVR. MERA MADŽ. ŽENSKO IME	
SEMENI- SCHE					GR. MIT. BOGINJA PREPIRA OBZIR- NOST				
JUDOVSKI UCERNAK (BEN. 2. STOL. N. S.)				RADIOTE- LEVIZIJA ESTONSKI ESTRADNI PEVEC			LIJAK KONEC ŁADJE		
POLJEDEL- SKO ORODJE				KOZOKRI- LEC KEM. SIMBOL ZA ZLATO			VIŠINSKA TOCKA ORANJE		
NAPRAVA ZA DOLOČENO OPRAVIL					POŠTNI ROG				
SLOV. SLIKAR MATEVZ					STARO SLOVAŠKO MESTO				

zanimivosti iz sveta

Morja potopljeni zakladi

Potopljeni zakladi že dolgo burijo domišljijo. Nekaterim pa sanjanje niso dovolj in se odpravijo bajne zaklade v potopljenih ladijskih razbitinah tudi iskat. Sodobna tehnologija gre na roko iskalcem in kmalu ne bo več potopljenega zaklada, ki ga ne bi mogli najti.

Lepega julijskega jutra sredi lanskega poletja je potapljač Christopher James z detektorjem kovin na oceanskem dnu južno od Cape Canavera odkril prvi zlati obroček. Naslednje tri dni je njegova ekipa, v kateri je bilo še nekaj sodobnih iskalcev zakladov, šla po zlati sledi na dnu in si pridno nabirala zlate rincice. Tretjega dne je James našel še nekaj več, zlatega metula, posutega z diamanti. Po natačnem preiskovanju morskega dna so kakih 60 metrov proč odkrili še enega diamantnega metula, očitno par prevnu. Na obeh skupaj je bilo 441 diamantov v skupni teži 50 karatov. Dragocenost je kasneje draguljar ocenil na 2 milijone dolarjev.

Kaj takega se ne posreči vsakomur, so pa sanje o najdenih zakladih vsajene globoko v srcu ljudi. Mnogi so šli za zlatim klicem v sebi in so vse življence posvetili iskanju potopljenih zakladov. Mnogi so za zaklad tvegali in izgubili svoje ali življence svojih bližnjih. Iskanje potopljenih zakladov je bilo vse do nedavnega nevarno in tvegano početje z mnogimi neuspešnimi konci in le z nekaj uspehi, ki pa so zasenčili neizmereno večjo množino neuspehov in razočaranj. Iskanje zakladov je bilo nekdaj še toliko bolj negotovo in tvegano, ker iskalci niso imeli na voljo primerne opreme, pomagal jim je predvsem nos in legende, danes pa jim je na voljo sodobna tehnologija, ki jim omogoča marsikaj takšnega, o čemer so nekdaj lahko samo sanjarili. Kovinski detektorji, magnetometri, sonarji in podobna elektronska oprema vidijo, če se kaj skriva pod plastmi peska in mulja na morskem dnu, potapljačka oprema pa iskalcem omogoča, da se varno potaplja globlje in se dlje časa lahko zadržuje pod vodo. Če so zakladi potopljeni v velikih globinah, kamor se človek ne more potopiti, opravijo potrebno delo krmiljeni roboti. Morje ne more več skriti potopljenih zakladov, postaja vse bolj in bolj odprta knjiga za tiste, ki imajo dovolj časa in živev, da se lotijo z mudnega in vztrajnega iskanja. In še nekaj: sodobni iskalci zakladov morajo biti že prej, predno najdejo zaklade, dovolj bogati. Vložki v iskanje zakladov so veliki in za uspešno iskanje je potrebno veliko denarja.

zlate in draguljev pa je za nekatere nepremagljiva.

Prav tako ni več razbitin, ki jih dovolj vztrajni iskalci ne bi našli, čeprav je doslej veljalo, da jih ni mogoče. Tudi tu pomaga sodobna tehnologija. S pomočjo računalnikov se da izdelati modele, ki pokažejo, kako so morski tokovi, plimovanje in vremenske spremembe vplivali na položaj potopljenih ladij in kam je razbitine odložila. Tako z računlanški modeli določijo ožje območje iskanja in si posel precej olajšajo.

Da vse to drži, zgovorno pričajo podatki. Leto 1985 je bilo polno senzacij te vrste. Omenimo samo dve. Odkrili so razbitine holandske ladje De Geldermalsen in z njimi 120 zlatih palic in 160.000 kosov dragocenega kitajskega porcelana. Po 16 letih iskanja je padla tudi uganka, kje leže razbitine ladje Atoche; ob Floridi so našli njene ostanke in z njimi 1.000 palic srebra, sto-

tine nerezanih smaragdov in zlatih krožnikov, vse skupaj vredno 300 milijonov dolarjev. Naslednja leta so se vrstila odkritja in velike najdbe, ki so potrjevale, da je nastopila nova doba iskanja potopljenih zakladov.

"Vse, kar je bilo izgubljenega v oceanih, bodo v naslednjih 25 do 50 letih našli," napoveduje znanstvenik in raziskovalec Graham Hawkes.

MILAN MARKELJ

Vsakdo ima svoje dobre čase, svoj vuhunc. Potem uplahne, razvezne se v vsakdanost.

V. KAVČIČ

Nobeno zdravilo ni tako močno kot upanje.

A. MUNTHE

Smrtna žetev vsak dan bolj dozori.

F. PREŠEREN

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Bolecina v križu

Mnenja o terapevtski vrednosti masaže so različna. Nekateri jih povečujejo, drugi pa popolnoma odklanjajo. Obe mnenji sta zgrešeni. Masaža je v pravilni kombinaciji z drugimi metodami fizikalnega zdravljenja medicinsko popolnoma upravičena. Lahko gladenje povzroča sprostitev, globoka masaža pa krčenje mišic. Močno gnetenje pospeši cirkulacijo in deluje tudi na obtok limfe oziroma na boljši dotok k srcu. Pri masaži naraste lokalno kožna temperatura, kar je posledica trenja in povečanja obtoka krvi.

Po splošni masaži se izboljša izločanje skozi ledvice, otekline se zmanjšajo, pospeši se odstranjevanje škodljivih snovi iz mišic. Zboljša se presnova in prehranjevanje mišic pa tudi njihova napetost. Pri tem seveda ne smemo pozabiti, da se moč mišic poveča samo z aktivnimi vajami. Podkožne maščobe z masažo seveda ne moremo zmanjšati, kar često trdijo maserji v kozmetičnih salonih. Splošna masaža deluje običajno tudi pomirjajoče, kar se je pokazalo tudi pri psihično prizadetih bolnikih. Masaža se načeloma opravlja ročno, obstaja pa tudi cela vrsta aparativ, vendar noben aparat ne more nadomestiti človeške roke. Bolnik mora biti v pravilnem položaju na trdi podlagi, mišice morajo biti sproščene, sklepi pa v srednjem položaju. Masaža nikoli ne sme biti groba oziroma ne sme izvajati bolečin.

Terapija s stezniki in oporami za hrbtenico

Osebe, ki prenašajo težko bremena, skoraj vedno uporabljajo pasove, ki jih stisnejo okoli pasu. Danes menimo, da je najboljši steznik mišični steznik. To pomeni, da moramo čim-

bolj krepiti mišice hrbtna in trebušne mišice, ki delujejo kot najboljša opora. Zato imajo vaje za krepitev mišic velik pomen. Kljub temu pa v izjemnih primerih predpisujemo steznike za mirovanje in razbremenitev hrbtnice po nenadno nastali bolečini. Razbremenitev se doseže z visokimi stezniki z naramnicami, vendar bolniki to zelo neradi nosijo. Zato večkrat uporabljamo nizke ali srednje steznike, ki pa so le kratkotrajni pripomoček. Odstranimo jih takoj, ko se bolečine zmanjšajo. Zamenjati jih mora moč mišic.

S steznikom zmanjšamo gibljivost prizadetega dela hrbtnice, popravimo držo in zmanjšamo mehanične stresne na ledveno hrbtnico. Steznik mora bolniku nuditi določeno udobje in mora biti zanj sprejemljiv.

Priskrbiti, zasuk, vlečenje

To je ena od najstarejših oblik zdravljenja. Manipulativna terapija bolečin v križu in iščisa je vsekakor učinkovita v določenih primerih in pripelje do izboljšanja, zlasti ob sočasnih ostalih terapijih.

Smoter manipulacije je odpraviti mehanične vzroke. V glavnem jo priporočamo pri nenadno nastalih okvarah medvretenične ploščice, primerne pa so tudi kronične oblike s ponavljajočimi se težavami, vendar pri njih ni tako dobrega rezultata. Ne smemo pa uporabljati manipulacije pri vnetih procesih na kosteh ali sklepih oziroma pri večjih kostnih izrazitih. Prav tako ne smemo poskusiti pri herniji diska z izrazitimi znaki pritiska na živec ali hrbtniča.

praktični
praktični
praktični
praktični
praktični
KRIŽ

Postave in oblačenje II

Pri postavah, kjer so ramena ožja od bokov, morate pozornost usmeriti v zgornji del oblačila. Okrog ramen si zavezite ruto ali rame podložite. Če so boki širiši od ramen, a je postava bolj zaobljena, izberite mehkejše materiale, ki lepo padajo in jih v pasu zlahka nagubate. Vratni izrez naj bo krojen tako, da se bodo rame navidezno razširile. Izogibajte se ozkih spodnjih delov oblačil, ki še poudarjajo razliko med ozkim zgornjim in širšim spodnjim delom. Če imate postavo v obliki peščene ure, kjer so tako prsa kot boki in zadnjica močnejši, se odločite za mehke materiale, ki sledijo linijam telesa. Med vzorce so najbolj primerni kašmirski pa cvetlični motivi, pike. Ženske z okroglo postavo naj nosijo daljše jogice, puloverje in bluze, ki bodo ravno padale po telesu in ne bodo z debelih materialov. Še vzorce: cvetlični, kašmirski, krogli in pike.

Zavese iz rož
Gotovo ste že pospravile rože z balkonov in zunanjih okenskih polic. Toda zlasti v majhnih stanovanjih nastane problem, kam z vsemi lončnicami. Lahko si omislite zeleno zaveso. Rože, ki rastejo navzgor, ter vzenjalke postavite na spodnjo okensko polico, tiste, ki padajo navzdol, pa na zgornjo, ki vam jo precej pod vrhom okna namesti mizar. Dobrodošli so tudi makramej ali košare, ki visijo s stropa. Če imate rož zares veliko, v kotu med dvema oknoma uredite sobni vrt, ki bo segal od tal do stropa. Tako boste rešile problem, kam z lončnicami, ter hkrati poživil stanovanje in polepše okno, skozi katero se vam ponuja bolj mračen pogled. Na enak način lahko namesto z okrasnimi rastlinami uredite zeleno zaveso z dišavnicami, ki jih boste uporabljale vso zimo.

Pečena gos
Potrebujemo: 5 suhih žemelj, 150 g mesnatne slanine, 2 cebuli, 400 g kostanja, 3 žlice sladkorja, 3 žlice masla, 1/4 luhe, 2 žlicočki soli, jajce, približno 3 kg težko gos, žlicočki belega popra, 50 g svinjske kosti. Žemlje namočimo, slanino in žebulo drobno sesekljamo. Kostanj popečemo v pečici, ga olupimo in razpolovimo. Na maslu preprazimo sladkor in kostanj, zalihamo z juho in 10 minut dušimo. Žemlje ožmemo. Slanino razpustimo v žebulo in prepričimo. Odcejen kostanj z žlicočki soli, jajcem, slanino in sesekljano žebulo primešamo žemljam. Gos na notranji strani natremo s soljo in poprom in jo napolnimo s kostanjevo mešanico in odprtino zašljemo. Položimo jo na pečki s prso stranjo navzdol, da premažemo z razpuščeno mastjo in 3 ure počemo v pečici. Pečenjak sok večkrat razredčimo z malo vode, gos polivamo in jo po ur in pol obrnemo. Poleg se prilega rdeče zelje z jabolkami.

Razkužilnik in kalilnik hkrati
Vsebasih se zgodi, da je vrtna zemlja tako utrjena in tako preobremenjena s čezmerno namočenimi škodljivci in boleznimi, da je treba nekaj ukreniti. Največkrat zaledjejo že nekateri kemični pripravki

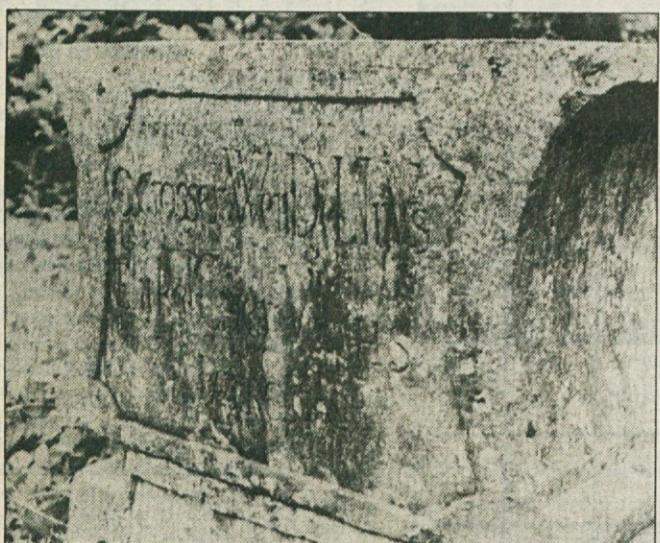

FOTO: I. POČKAR

KJE SI, SV. VENDELIN? - Na pristavi brežiškega gradu, kjer so bili nekoč prostrani hlevi in kjer so se grajski posestniki ukvarjali predvsem z živinorejo in sirarstvom, so v 18. stol. postavili kamnit podstavek s kipom sv. Vendelina in nemškim napisom: "O, sveti Vendelin, veliki živinski patron, kjer varuješ ti, tam nobeno govedo ne zbolí!" Iz življenja pri nas malo znanega svetnika se ve, da se je odpovedal kraljevski časti in živel kot puščavnik in pastir. K njemu so se zatekali kot priprošnjiku proti kugi in proti raznim boleznim živine. Upodabljajo ga kot pastirja s palico in malho v rokah, ob nogah pa ima krono in ščit. Danes je ohranjen samo kamnit podstavek, kje sv. Vendelin varuje živino, pa se ne ve. (Pripravila kustodinja Posavskega muzeja Vlasta Dejak)

In Trdinovih napiskov

Gvišna smrt - Nekdo reče: Bog nam daj srečno smrt. Hočevat: E kaj mi je to, če je srečna ali ne, da bi bila le gvišna. Te besede tolmačijo se razno, nekteri imajo jih za izvir hočevarske neumnosti, drugi za dokaz silne revčnine, ki tare skoraj vse Kočevce in jih napoljuje s strahom, da ne bi se godilo tudi njim tako, kakor nekaterim možem starega zakona, o katerih slišali so od daleč nekaj zvoniti, da niso nikdar umrli etc.

Neprenosno življenje - V mestu je življenje neprenosno za izobraženega in z duhom časa in veka napredujocega moža. Naj bolje je, ako ostane doma, si da pijačo na dom nositi in če je v službi, da posluje pridno z guzico, glava se ne zahteva, ne želi in ne potrebuje. Tukajšnje ljudstvo okužili so vaše gnade, uradnije, zl. bivša tobakarija, vojaki, kaptolci in kutarji.

S kvartami in kurbami! - Ali gorje si ga bo gospodi, očeteje še že nekako odrivajo, ali kaj pa bo potem, ko poprodado hosto? Otroci zapravili bodo zemljo lahko in kmali s kvartami in kurbami, vse bo propadlo, le zidovje se ne bo podrlo, držal ga bo skupaj čvrsteje ko z železni uklepi bršlin, ki se opleta in zakapa že dolgo kakor nekak spomin na vnanji strani in sili skoz vse okna in line v notranje cimre in shrambe. Naj le pogledajo, kakaj je že Luknja, kak je hmeljniški grad etc.

Gob je po vsakem dežju sila veliko, zlasti jurjev.

Znajo slovensko - V kočevarskih vaseh znajo možki vsi kranjski, ženskih malo ktera. Moja krčmarica bi kaj rada znala kočevski, zdi se je kaj lepo.

NAŠA 300DBA MATEJA CIMERMAN: ČAKA, DA SE VRNE

Sonce pošilja še zadnje slabotne žarke, ko vesela stopam po kamnitih cesti. Tako hitro hodim, da mi pada pokrovček od kangle za mleko na tla. Komaj že čakam, da pride do prijazne stare ženice. Rada jo imam, posebej še zato, ker je skromna in dobrega srca.

"Dober večer, tetata!" ji zakličem že od daleč, ko jo zaglejam, kako sključena sedi na klopici pred hišo. Vem, da jo s tako zgodnjim obiskom presenečam, vendar si želim njenih topnih besed in pogleda sinje modrih oči, ki tako ljubeče zrejo vame. Iz vsake njene besede in kretanje sijeta toplina in preprostost.

"O, danes si pa zgodnja. No, mleko te že čaka," mi pravi, ko sedem tik poleg nje. "Sama sem doma, pa sem si rekla, da vam grem delat družbo," ji odgovorim.

Gube na njenem obrazu so postale izrazitejše. Zazrla se je v bližnji gozd. Že tako ozke bledikaste ustrelice so se že zožile. Suhe zdelane roke je pestovala v naročju. Nekaj trenutkov sva sedeli tiho. Neprjetno sem se počutila, ker sva molčali. Skrivaj sem pogledala to ljubečo ženico, ki je pojedla veliko grenkega kruha. Moža je vzela vojna, sin pa

je odšel v tujino, da bi mu bilo lepše, kot je bilo nji. Tako je ostala sama ta dobra starata tetka. Zmoti me iz premišljevanja.

"Ja, sama! Vedno sama! Čakam, da se vrne sin iz Nemčije. Vidiš, takole sedim cele dneve in pričakujem svojega Janeza. Že leta dni je, odkar mi je zadnjič pisal. Veš, lansko jesen se je poročil. Vem, da se bo vrnil, čeprav ga ni bilo že dve leti. Oh, ta moj Janez!"

Tako se mi je zasmilila. Vedela sem, da je Janezu tujina bolj pri srcu kot rodni dom. Le poredko je prihajal v domače kraje. V tujini je našel delo, zasluzek, ženo.

"Prišel bo, tetata, prišel," jo tolazim, čeprav ne prepričam niti se.

Odideva v toplo, skromno izbico, kjer si nalijem mleko. Nekaj časa še kramljava o drugih nepomembnih stvareh, potem pa se poslovim od nje. Na cesti se ozrem in vidim samo še v mraku zavito hišo.

FOTO: M. MARKELJ

FINCA A.

PALIVNO PERO

Naša skromna hiša je bila najblizu samostanu Pleterje, zato so moja mlada leta vsa povezana z njim. Pri hiši je bilo šest otrok in čeprav smo živeli revno, imam na otroška leta lepe spomine, moji duševni akumulatorji se še sedaj napajajo iz teh doživetij. Mama in atata nas vzugajala z vso ljubezno in nikoli nismo bili tepeni.

Bilo je leta 1952, ko sem obiskovala peti razred osnovne šole. Neizmerno sem si že zelela palivno pero. Za tiste čase je bila to taka želja, kot bi se sedaj želela osebni računalnik. Nekega dne mi je mama predlagala: "Ko boš popoldan zopet pasla kravo po pleterskih obronkih in bo prišel mimo tebe na sprechod gospod prior, ga lepo prosi, da ti on

kupi palivno pero, kadar bo šel kam na potovanje."

Res sem se ojunačila in ga vsa trepetajoča prosila. Takrat je bil prior dr. Edgar Leopold. Povprašal me je, kako mi gre v soli, drugega nič rekel, samo dobrohotno se je nasmehnil.

Potem ga več dni ni bilo na sprechod. "Mogoč je pa šel na potovanje..." sem vsa blažena upala. Po treh tednih odsotnosti je zopet prišel na sprechod. Iz žepa je potegnil škatlico in jo poklonil. Bilo je Pelikanovo palivno pero z zlatim pereščkom! Jaz, ki sem spala na ličkanju, hodila bosa v šolo, jaz sem imela košček zlatih v svoji puščici! Ni besed, da bi popisale veselje in radost, ki je bila takrat v moji duši.

Mirjam Bezek - Jakše
Tone Jakše

PRI ROJAKIH ONKRAJ LUŽE

12

murja. Prav ob najinem obisku Slovenci ob cerkvi prostovoljno gradijo še zvonik, na katerem bodo kar trije zvonovi.

Franc Slobodnik je v Hamiltonu že dvanajst let, prej pa je kot kaplan služboval po Sloveniji. V Hamiltonu so sicer dolgo iskali župnika in menili so, da bo prav Franc najbolj pravšnji, saj ima v bližini kar tri brate, Ivana, Jožeta in Stanka. Toda prizna, da se na Kanado ni nikoli prav navadil in neprestano razmišlja o vrnitvijo Slovenijo. Fara sv. Gregorija Velikega ima v Hamiltonu in okolici okrog 400 faranov. Dvakrat na mesec imajo slovensko mašo tudi v Kitchenerju, po enkrat pa v Sv. Katarini in Londonu. V župniji pomaga še kaplan Štefan Križnik, doma iz Sevnice. Ne majhna je tudi pomoč bivšega župnika Ivana Dobrška iz Šentjerneja, ki je sicer upokojen, a pri dvainosemdesetih letih še vedno obiskuje ostarele in bolne.

Že ko so gradili slovensko cerkev v Hamiltonu, je med Slovenci vzniknila ideja, da bi postavili starostni dom. Pobudnik gradnje je bil takratni župnik pater Karol Ceglar, sicer rojen v Štični na Dolenjskem. Dom s tridesetimi stanovanji so odprli lanskoga septembra. Res, da stoji na zemlji slovenske župnije, a gradnje niso financirali Slovenci, temveč kanadsko ministrstvo, ki je za petintrideset let vzel slovensko zemljo v najem.

Župnik Franc Slobodnik iz Hamiltona
Ravnateljica slovenske šole v Hamiltonu Darinka Zorko-Ferletič

Po tem času bo dom postal last slovenske župnije. Ker so za takšne domove določeni standardi, za katere je država še pripravljena dati denar, so Slovenci, združeni v društvu sv. Jožefa, prispevali denar za gradnjo.

Slovenci so imeli pri dodeljevanju stanovanj v domu sicer prednost, a ker si - takšna je pač slovenska miselnost - vsak želi ostati doma, čim dlje je mogoče, so zasedli le osem stanovanj. V ostalih stanovanjih so ljudje drugih narodnosti, tako da je dom povsem zaseden. Namenjen pa je predvsem tistim z državno podporo. Najmanj 40 odstotkov stanovalcev mora biti revezev, pomeni, da nimajo na leto več kot petnajst tisoč dolarjev prihodka, za stroške za stanovanje pa ne smejo porabiti več kot četrtnino dohodka na mesec. Njihova starost mora biti najmanj šestdeset let, če pa so invalidi, so lahko tudi mlajši. V domu skrbijo sami zase.

V kleti doma je našla prostor tudi podružnica hranilnice in posojilnice Slovenija iz Toronto, ki je sicer v Hamiltonu že šestnajsto leto. Vodja podružnice Jožica Vegelj-Zorčič, doma iz Brežic, pove, da v njej varčujejo le slovenski varčevalci, ki jih je okrog 250. Zorčičeva je tudi članica glavnega odbora kanadskega Svetovnega slovenskega kongresa. V vsej Kanadi imajo okrog 500 članov, sedaj pa kongresna ideja prodira po kanadskih mestih, kjer živijo Slovenci in ustavljajo pod-

KNJIŽNA POLICA

Slovenija iz zraka

Mladinska knjiga marljivo izdaja slikovno bogate knjige o Sloveniji in tako na svoj način pomaga pri promociji naše mlade države v svetu, seveda pa tudi odpira tudi Slovencem samim, ki

zvečine svoje domovine, naj bo geografsko še tako majhna, ne pozna dobro.

Doslej je izšlo že pet takih knjig, od Atlasa Slovenije

do monografije Čudoviti svet Julijev, najnovješa v tej vrsti pa je knjiga SLOVENIJA IZ ZRAKA, ki je izšla v trijezični izdaji (slovenščini, angleščini in nemščini). Morda zanj do vseh še najbolj velja, da odpira nove poglede, saj gre po eni strani za izbor barvnih posnetkov, ki so bili prav vsi narejeni iz zraka posebej za to knjigo, po drugi pa za spremeno besedilo, ki se je prilagodilo tudi ptičje perspektivi zasnovi knjige. Dr. Matjaž Kmecl je, kot je sam dejal, pisal o Sloveniji in Slovencih sub specie aeternitatis, torej s posebnim pogledom z razdalje večnosti, ki mimo vsakdanjih drobnijih v tegob skuša videti bistvo. Kot izbruseno pero z dobršnimi izkušnjami, kako zanimivo, iskro in pronicljivo govoriti o srednjeevropskem fenomenu slovenskega naroda, ki je šel skozi vrtince časa in se na prepisnem ozemlju ohranil, Kmecl splete besedilo v devetih poglavjih, ki prostorsko pokrivajo devet regionalnih območij Slovenije, kulturno in časovno pa vso pestro razlojenost Slovenice in njihove zgodovine.

Avtorja barvnyh fotografij sta Jože Hanc in Stane Klemenc, ki sta se snežnje lotila v osamosvojitenem letu 1991 ter z motornim zmajem, helikopterjem in balonom velikokrat poletela nad vse kotičke slovenske zemlje, da sta ujela njen krajinsko, naravno in kulturno bogastvo s ptičje perspektive. Njun posel je bil težaven in zahteven, saj letenje z motornim zmajem (z njim sta največ letela) ni mačji kašelj; naprava je občutljiva za veter, turbulence in zračne žepe, tako da so se interesi fotografije in varnega letenja večkrat križali, ob tem pa je bil slovenski zračni prostor tistikrat še zaprt in sta poleg ostalega morala paziti tudi, da ju preveč zagreti čuvanje neba ne bi sklatali, kar bi se kaj lahko zgodilo prav pri snemanju Novega mesta, ko sta imela k sreči zaradi letenja opravka le z vojaško policijo, protiletalske havbice, nad katerimi sta letela, pa so mirovale.

Obe sestavini, slikovna in besedilna, združeni v tej monografiji predstavljati Slovenije, prinašata novo podobo naše domovine, tujcem, ki jim je

knjiga tudi namenjena, pa sploh odgrinja novo in zanimivo deželo na zemljevidu Evrope. Upajmo, da jo bodo tako domači kot tuji bralci radi vzel v roke, saj ponuja dobro branje in bogato pašo za oči.

MILAN MARKELJ

Stebri družbe

Spadcem berlinskega združuje prišlo do velikih in usodnih sprememb. Kot bi izbruhnil vulkan, je nastopila nova doba in zdi se, kot da je svet zdrsnil s tečajev. Izpuheta je Sovjetska zveza, nastale so nove države, prevladujoča miselnost v socialističnih družbah se je zlomila, na smetišče zgodovine so odromali še včeraj na videz večni sistemi. V takih prelomnih časih se pokaže, iz kakšnega testa je človek narejen, kot bi viharni pišča odpihnil maske z obrazov in odnesel igralsko oblačila. Za pisateljja Vladimira Kavčiča je ta čas in ljudje v njem zanimiva pisateljska tema, ki jo je obdelal v 12 zgodbah, zbranih v njegovih knjigah STEBRI DRUŽBE, ki je pred kratkim izšla pri Delavski entiteti.

Naslov knjige (seveda je poznan, saj ga nosi slovita Ibsenova drama) je ironičen, kar postaja bralcu vse bolj jasno, ko se iz zgodbe v zgodbo srečuje z usodami njenih junakov. Zvečine gre za karieriste, dvolične, prevarante, hinavskie in moralno hrhke osebnosti, pa naj gre za ljudi nizkega socialnega ali bogatega predvojnega meščanskega porekla, za politike, slikarje, kulturnike in druge javne delavce ali navadne delavce. Ob izrisavanju tipologije ali bolje patologije novega časa, da katerega pisatelj kaže očitno nerazpoloženje, stoji v ozadju generacijsko razočaranje: idealni, ki so tako zelo določali življenje generacij, ki so šle skozi zadnjo vojno in graditev socializma, ležijo v prahu, z njimi pa smisi življenja tretje generacije. Od tod grečina v spoznanja, kot so ta, da je revolucion požrla sama sebe, da se je zgodovina perverzno poigrala z generacijo. In od tod močan snop razkrinkajoč luči na tiste, ki so se znašli.

Pisatelj je sicer zgodbe zapisal v oblikah, ki jih dajejo zunanj dokumentarni značaj (oblike tajnega dosjeja, pisma, poročila, dialoga, življenjepisa), vendar gre za vsestransko, tudi politično angažirano pisanje, ki bo zaradi namernih podobnosti z nekaterimi znanimi osebnostmi slovenskega javnega življenja verjetno doživel nekaj odmenv.

MILAN MARKELJ

ružnice.

Bogato kulturno življenje in šola

Hamiltonska cerkev ne združuje Slovencev le pri cerkevnih obredih, temveč je zelo razgibano tudi kulturno življenje. Tako imajo v okviru župnije kar pet pevskih zborov - moški zbor Majolika je konec letošnjega maja praznoval že 25-letnico - tri skupine folkloristov, združenih v folklorni skupini "Soča", ki obstaja že več kot četrto stoletje, svoje delo pa je letošnje poletje uspešno predstavila tudi na turnej po Sloveniji. Ženske so združene v dvoje društiv, in sicer v Katoliško žensko zvezo in Slomškovo olтарno društvo. Deluje tudi športni klub. In ko želijo vse te dejavnosti predstaviti, hamiltonski Slovenci nimajo težav s prostorom, saj sta ob cerkvi kar dve dvorani. Ena sprejme 200 do 250 ljudi, druga kar okrog 400. Nikakor ne gre, da župnija ne bi imela tudi svoje slovenske šole. Njena ravnateljica in hkrati učiteljica Darinka Zorko-Ferletič, profesorica filozofije in angleškega jezika, je v soli zaposlena profesionalno, ostali trije učitelji, Valerija Zorko, Janez Horvat in Štefan Križnik pa honorarno. Darinka je prišla iz okolice Beltincev v Prekmurju in družino v Kanado, kjer sta že bila dedek in babica, leta 1958, ko ji je bilo osem let. Njena mama, ki je že leta 1960 organizirala v Hamiltonu slovensko šolo, se je potrudila ne le za to, da Darinka ni pozabila slovenščine, temveč da se je naučila celo tako dobro, da lahko sedaj to znanje prenaša na mladi rod. Svojo pedagoško pot je sicer pričela na angleški šoli, zadnjih petnajst let pa uči samo na slovenski. V šolskem letu 1992/93 je bilo v soli vpisanih štiri deset otrok, obiskovalo pa je trideset. Zaradi menjave generacij je

Zloraba polhov

Stališče društev proti mučenju živali o zlorabi polhov v zabavne namene

Nedolgo tega smo sklenili vseslovensko polemiko o krajih in kozjih dirkah, ki se je končala s skupno obsobo takšnih spektaklov ne le vseh podpisanih društev, temveč tudi celotne kulturne javnosti. V primorskem tisku pa smo nedavno tega osupli prebralni vestičko, da je ŠD Trnovo nad Novo Gorico organiziral nov, človeka nevreden in nadvse nekulturni spektakel z naslovom "Polharska dirka". Kot je živo opisal poročevalcev, so te polhe (izrazito nočne živali) k teku prisilili tako, da so jim pihali v smrčke in zadnjico. Taško nasilje pa je z užitkom spremjalna polna vaška dvorana. Organizatorji pa se niso zadovoljili le z "gladiatorsko" predstavo, temveč so vsemu razumnemu v posmehi ustanovili še nekakšen "Rent-a-polh" (po domače: izposojevalnico polhov). Ugotavljajo namreč, da je letos polhov občutno manj kot druga leta in jih torej zmanjkuje tudi za tovrstne, mučne in skrb zavajajoče spektake.

Predvidevamo, da so v ta nehumanamenam uporabili navadnega polha (Glis glis), ki se po Zakonu o varstvu, gojitiv in lovovi divjadi ter upravljanju lovišč (Ur. list SRS 25/76) šteje med divjadi. V primeru, da je bil iz narave vzet in zlorabljen vrtni polh (Eliomys quercinus) ali drevnesi polh (Dryomys nitedula), pa so storilci krščil določila Odloka o zavarovanju redkih ali ogroženih živalskih vrst ter njihovih razvojnih oblik (Ur. I. SRS 28/76), od letosnjega novembra dalje pa Uredbo Vlade Republike Slovenije o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (Ur. I. RS št. 57/93).

Upoštevajoč temeljno domeno naših društev - borbo proti mučenju živali in njihovi zlorabi - kakor tudi mnenje strokovnjaka pri Lovski zvezzi Slovenije, da nehumani spektakel odločno obsojam in pozivamo prisotnej, naj zlorabo živali v zabavo ljudem v bodoče preprečijo, nadzorne organe pa primerno sankcionirajo. Še veljavni republiški Zakon o JRM iz leta 1974 namreč določa, da je storilec prekrška tudi tisti, kdo muči živali, jih preobremenjuje ali ravnva z njimi na surov način.

Društva za varstvo in proti mučenju živali Maribor, Celje, Koper, Slovenj Gradec in Ljubljana

Tako se ne pomaga

Odmev na izjavo s tem naslovom, ki jo je v DL objavila Mlada inicijativa (MLIN)

Janez Stibrič (NDS, MLIN) v Dolnem listu 28. oktobra v drugem odstavku omenja štipendije, ki so v vse večji ekonomski stiski krivice, premajhno ali jih sploh ni. Na ta del se navezuje moje pismo. Znano je namreč (v ribniški občini), da je po pavšalni oceni ukinjena najmanj polovica štipendij. Ker gre za različne odmere štipendij, ki so jih dajkaj in študentje prejemali v preteklem letu, bi bila primerjava številki manipuliranje. Prizadeti, večina upravičeno, se sprašujejo, kako pošljati otroke v šolo, in hkrati predlagajo revizijo odmer takoj, da občina, še bolje pa KS, organizirajo strokovno, nepristransko komisijo, ki naj bi ugotovljala, ali štipendije prejemajo res pravljude in ima zavod za zaposlovanje res prave podatke. Okolje dejansko pozna premoženske razmere posameznih družin, črne in sive dohodek, ki niso evidentirani pri pristojni službi. Seveda bi tak postopek nekoliko posegel v demokratično beseščenje, bi pa vsaj delno poravnal kritice, ki se pojavljajo praviloma pri najrevnejšem sloju občanov in seveda študentov.

Tudi kmečkim otrokom je večinoma ukinjena štipendija, ne pa vsem. Mnogo je primerov, ko je lastnik bogatega posestva starejša oseba s primerno pokojnino. Sadove uživa potomec ali celo vnuk, upravlja in izkorističa gozd, poln hlev živine, prodaja mleko, meso in drugo. Štipendija pa je odmerjena od dohodka starševštudenta, ki je eden praviloma doma, da s posestvom, predvsem z živino, upravlja.

Upoštevajoč cenzus dohodka, je tudi stevilo otrok. Cenzus je krivčen tudi, če primerjamo 5-letnega otroka in 18 let staro osebo. Krivica bi bila, da vse kmene dajemo v en koš, nekateri s številno družino živijo človeka nevredno življenje, prav tako delavci.

Na to pisanje, ki bi bilo mnogo obsežnejše, če bi hoteli zajeti vsa trenutna neskladja, je pričakovati mnogo odmevov in prav vi, mladi demokrati in drugi prizadeti prodorno rešuje problem za problemom, saj uprani na pol zaposleni starši nimajo več moči v vsakodnevni boju za preživetje.

A. KOŠMERL

Šentjernej: žrtve so nam ukradli

Oskrunjten spomenik NOB

V Šentjernej so nekaj dni pred dnevnem mrtvih neznanci na pokopališču premazali s črno barvo spomenik 65 medvojnim žrtvam italijanskih in nemških okupatorjev ter domobranec. Na številu 65 so premazali število 5, tako da je ostalo žrtve 6 in besedo "domobrancev". Tako je postal napis: 6 žrtv italijanskih in nemških okupatorjev.

Očitno torej je, da ti podatki nekatere zelo motijo, ker so jih izbrisali s spomenika, verjetno pa bi jih radi tudi iz spomina. Sprašujemo se, kakšna moralna pokvarjenost usmerja ljudi, ki s takim sprememjanjem napisov na spomenik sprememajo zgodovinsko resnico v laž. Vsak, ki si do političnih ciljev pomaga z lažjo, je lahko samo izobčenec slovenske morale in poštenosti.

Ker je skrenjenje spomenikov kaznivo dejanje, pričakujemo, da bo novomeška kriminalistična služba odkrila storilce in jih prijavila sodišču ter da spomenik spravijo v prvotno stanje. Na ZB v Šentjernej imamo seznam žrtv, ki ga lahko vsak dobri na pogled.

Ob tem nečastnem dejanju, ki smo ga opisali, naj dodamo še to, da je oživljanje sporov za 50 let nazaj ne samo nespametno, ampak tudi nevarno. Najbolj aktivni so v tem krščanski demokrati, ker s svojo agresivno politiko ustvarjajo moteča razmerja med ljudmi, kar podčaga oz. oživila osnove belogardizma med vojno in nova sovraštva med prebivalci.

KZ ZB NOV Šentjernej

Še en podvig "à la Zajc"?

Ugovor na prispevek s tem naslovom (DL 21. okt.)

Glede na naše aktivnosti in sodelovanje s posameznimi nacionalnimi združenji je bilo Gospodarsko interesno združenje Podjetnost povabljeno na svetovno konferenco v Johannesburg, da bi kandidiralo za redno članstvo (na kar je običajno treba čakati vsaj dve leti). Na konferenci v Johannesburgu smo predstavili panjsko predstavitev Slovenije, predsednicam združenj iz 28 držav smo predstavili videokaseto o Sloveniji, ki nam je odstopil Urad za informiranje R. Slovenije, na predsedniškem komiteju pa smo dobili tudi nalog, da v slovenskem združenju postavimo bazo podatkov in pogoje za Online povezave za vse članice.

Na konferenco nismo odšli z velikimi gospodarskimi cilji, želeli pa smo ob polnopravnem vstopu v članstvo predstaviti našo vsestransko slovensko ponudbo. To nalog smo dobro opravili, še več: s postavitvijo baze podatkov za F.C.E.M. smo pokazali, da je v Sloveniji dovolj nakopjenega znanja, opreme in možnosti za postavitev področnega predstavninstva svetovnega združenja za koordinacijo z vzhodno Evropo. Če se te konference ne bi udeležili, te možnosti ne bi dobili.

Panojska predstavitev Slovenije, priprava referata, stroški potovanja in bivanja pa so seveda visoki, zato smo se obrnili po pomoč tudi na ob-

Spomini bolijo tudi drugo stran

Pripombe k pismu "Spomini preveč bolijo, da bi jih nesla v grob", objavljenemu 28. oktobra - Zakaj bi obžalovali samo žrtve ene strani, zapletene v vojni?

In čevljev! Mici, ali si tega nisi šla ogledat? Tudi to je delo OF! Ali so bili vsaj otroci tudi obveščevalci ali so se le balji za svoja življence, bali so se smrti. Pa na cestu malo pozneje: enajstletni Vilko Mavšar, ki je bil ranjen, je milo klical na pomoč, a mu nobeden ni pomagal, izkravil je! Nas pa je njegova kriščenje dolgo opominjala, kako je ubogi otrok po nedolžnem umrl. Pomagal pa mu ni nobeden začetnik, ker bi bil tudi sam ubit od iste roke, to je od OF.

Tudi na Roziko Uhan niso pozabili. Njihova roka jo je usmrtila v Nemškem Gradcu. Pa po vojni toliko nedolžnih žrtv. Vsi pobiti so bili zamolčani. Ali ni hudo, ko se po petdesetih letih vračajo? Seveda samo z imeni, pa še nič od oblasti priznani. Koliko žena mater, sestra in neveste je žalovalo! Kako so takrat trpele in njihovi otroci z njimi! Tudi tvojega brata Florijana, ki je bil domobranec, ni bilo nazaj. Pa tako lep fant je bil! Ali ti ni bilo nič hudo zanj? Vidiš, sedaj

po petdesetih letih, ko obiskujejo brezna, ne da bi vedeli, če je njihov tam notri, se ljudej zjokajo. Ali veš, kako to boli prizadete? Pomisl, da ob naravnih smrtnih po enem letu še komaj pride kakšna solza na oči za starši, ki so bili morda najbolj ljubljeni! Ali veš, da je ta narodna rana veliko bolj boljček?

Pa da uživaš ob radijski oddaji Računalnik, ko so naši zmerom med prvimi! To so že dolgo let. To dokazuje dobro šolo in brihtne ljudi v naši dolini, to menda veš še iz naše domače šole.

Še malo zgodovine. V Škrlejskem gradu je živel pred tisoč leti sv. Hermann. Seveda takrat Šentruperta še ni bilo. Precej pozneje se menja v zgodovini. Tudi prof. Steklas, ki je napisal danes tako iskanu zgodovino Šentruperta, je bil Šentruperčan.

Ti praviš, da si po mirnem življenu želiš še duševnega miru. Ali veš, koliko družin je preživljalo agonijo? In za nekatere se je vojna končala šele po 1960. letu.

- Ali boš še dajala nauke krščanskim materam? Ali ni bila vera tista, ki je pomagala marsikateremu premagovati težave? Nič veš si ne želim javnih opominov, sedaj je demokracija, pa se bojo družine same odločale, kaj se bodo njihovi otroci učili. Zato bomo sedaj živeli v slogi. Petinštiri deset let pa je bilo drugače.

MALCI KOSTEVC,
Šentrupert

• Naj vam je to všeč ali ne, hiša je zrcalo vas samih. (Gotthelf)

• Kaj bi dala, ko bi lahko srečala Stalina ali Hitlerja, da bi izvedela, kakšni ljudje so bili to. In Jezusa Kristusa. Kako čudovito bi bilo še le to! (Fallaci)

• Samo pri živalih lahko zanesljivo računam na to, da bodo do mene toliko boljše, kolikor boljši bom sam do njih. (Richter)

A. K.

Olajšave pri dohodnini za razlaščence

Ministrstvo podpira ZLRP

Združenje lastnikov razlaščenega premoženja (ZLRP) je na Ministrstvo za gospodarske dejavnosti poslalo prispevek "Udar razlaščencem" z namenom, da ministrstvo opozori na veljavno zakonodajo o dohodnini, ki razlaščencem, ki so dobili vrnjene nepremičnine, ne priznava olajšav za sredstva, vložena v njihovo obnovbo.

Na Ministrstvu za gospodarske dejavnosti so navedeni prispevek proučili in menili, da vsebuje razumne predlogi.

72. člen zakona o denacionalizaciji (Uradni list RS št. 27/91-1 in 31/93) v drugem odstavku določa, da se odškodninski zahtevki iz naslova nezmožnosti uporabe oz. upravljanja premoženja ter iz naslova vzdruževanja nepremičnin v času od početja do dneva uveljavitve tega zakona ne priznavajo. Ker so številni vrnjeni objekti potreben temeljite obnove, ki pa bremeni razlaščenca vsaj v prvem obdobju, dokler mu ne bo povrnjena odškodnina za zmanjšano vrednost objekta, je predlog ZLRP utemeljen.

V Ministrstvu za gospodarske dejavnosti se zavzemajo za vsak ukrep, ki bi omogočil hitrejšo obnovo kateregakoli objekta, s katerim bi se doseglo oživljanje gospodarske dejavnosti, ne glede na njen sektor. Zato menijo, da bi bilo primerno najti rešitev, ki bi omogočila razlaščencem v obliki olajšav pri odmeri dohodnine čim hitrejšo obnovo objektov, ki bodo namenjeni za opravljanje gospodarske dejavnosti.

Ministrstvo za gospodarske dejavnosti je predlagalo Ministrstvu za finančne, da prouči prispevek Združenja lastnikov razlaščenega premoženja in, kolikor je to strokovno morebitno utemeljeno, vključi v besedilo predloga zakona o dohodnini določbo, ki bo za navedeno kategorijo razlaščencev ločeno urejala olajšave, in to da določen čas po vrnitvi objektov.

Predsednik: FRANC IZGORŠEK

Servisno prodajni center

Janez WEISS

Na bregu 31, 68340 Črnomelj, tel./fax: 068/51-770

Vabi na otvoritev pooblaščenega servisa VW - AUDI in predstavitev novih modelov vozil VOLKSWAGEN - AUDI,

ki bo dne, 18. novembra 1993, od 11. do 17. ure
v prostorih Servisno prodajnega centra
v Loki pri Črnomlju.

Vljudno vabljeni!

Kjer je sloga, je tudi uspeh

Cesta Gorenja vas - Koglo je asfaltirana

ŠMARJETA - Ta krajevna skupnost je med tistimi v novomeški občini, ki so v zadnjih letih naredile največji napredek. Asfaltirala je kilometre cest, napeljala telefon v domala vsako vas in uredila še marsikaj, od javne razsvetljave do mrliskih vežic,

HVALA ZA PRIJETEN DAN

Za belokranjske otroke od male šole do četrtega razreda, je bil to prvi CICIDAN v Metliki, ki se ga po mesecu dni še vedno radi in živo spominja. Prav zato se Občinski zvezri priateljev mladine Metlika in Črnomelj prisrčno zahvaljujeta uredništvu otroške revije Ciciban, še posebej glavnemu odgovornemu uredniku Nataši Bucik, ki je načrtovala in organizirala ta dan prav v Beli krajini, in seveda tudi g. Suzani Šoster, vodji časopisne dejavnosti, ki je zagotovila, da je založba Mladinska knjiga krila vse stroške v zvezi s to prireditvijo.

In sedaj smo pred novo nalogo. Pred nam je Veseli december. Vendar bo ta mesec za vse nas toliko prijeten, kot bomo to sami želeti in za to seveda tudi kaj storili. Občinska zveza priateljev mladine Metlika je zato poslala prošnje podjetjem, obrtnikom, priateljem Metlike, naklonjenim otrokom, in pričakujemo, da bomo z zbranimi prispevki in sodelovanjem vseh, ki lahko kaj pripomorejo, skupaj pripravili prijanek zaključku in obetaven vstop v novo leto.

Občinska zveza priateljev mladine Metlika

avtobusnih postajališč in drugega. "V slogi je moč!" je bilo geslo tudi pri zadnji akciji, ki so jo načrtovali občani skupaj s svojim zagnanim predsednikom Janezem Kermcem. Nihče ni mogel verjeti, da bo k prelepi cerkvi in na Koglu kdaj peljala lepa in široka asfaltna cesta. Pa je postal res, kar je bilo še da nedavnega nemogoče.

Dva in pol kilometra ceste od Gorenje vasi do Koglega so premagali večina uporabnik ceste sami, saj so nekateri opravili tudi do 500 ur prostovoljnega dela. Z deli so pričeli 16. junija letos. Že takoj na začetku se je pokazalo, da bo teren mnogo težavejši, kot so predvidevali. Zgraditi so morali več kot 80 metrov štiri metre visokih škarp in na desetine vodnih propustov. V soboto so najbolj zagradi v dežju urejali asfaltna korita za meteorne vode in sedaj cesta čaka na slavnostno otvoritev. Do tedaj bo za gradbeni odbor še veliko dela. Čeprav so ljudje v teh težkih časih prispevali skoraj 3 milijone tolarjev in opravili za več kot 10 milijonov prostovoljnega dela, še vedno niso poravnani vsi računi. Šmarječani pričakujejo, da jih bo skupnost še pomagala kot doslej. Hvaležni so Zdravilišču Tovarne zdravil Krka, Strešniku iz Dobruške vasi, Lovskemu društву Otočec, Komunalni Novo mesto in drugim, še posebej pa najbolj zagnanim članom gradbenega odbora Marjanu Hočvarju, Jožetu Medji, Jožetu Gregorčiču in Lojzetu Cvelbarju.

J. P.

Tilia daje vsem

NOVO MESTO - Za mnoge ustanove, organizacije, klube in društva so sedaj najtežji časi. Brez pomoči ni mogoče izpeljati nobene akcije, prireditve in drugih dejavnosti. Prošnje ponavadi končajo v košu, le redki so tisti, ki želijo pomagati in vlagajo tudi v takšno "reklamo". Tako pa ne razmišljajo pri Zavarovalnici Tilia.

"Zavedamo se, da naloga zavarovalnici ni le pobiranje premij, prava zavarovalnica se počake že ob izplačilu zavarovalnice. Še več, svojim sedanjim v bodočim zavarovalcem smo pripravljeni pomagati tudi na druge načine", meni Franci Kek, ki ima pri Tilia na skrb trženje. Tilia ima dolgoletno zavarovalniško tradicijo, zato se lahko pohvali, da je bila pokrovitelj že več sto primerih. Omenimo naj le večje: pomagala je pri nakupu ultrazvoka, mamografa, naprave za drobljenje žolčnih kamnov, reševalnega voznika in še nekaterih naprav za potrebe novomeške bolnišnice.

Direktor Janez Novak je nedavno ob otvoritvi Valvasorjeve razstave takole nagovoril goste: "Naša Tilia se bo kot delniška družba vključila tudi v nesnovno zavarovalniško področje, saj je ena od njenih odločnosti poskrbeti za duha, ker menimo, da pravega napredka in socialnega združja ni brez duhovnega snovanja in delovanja, brez spodbujanja vsega tistega, kar teži h

predsednik ZSSS:
mag. DUŠAN SEMOLIČ

kakovosti, mojstrstvu, odličnosti in perfektnosti, lepoti in ljubezni." Tilia je bila sozaložnica pravkar izdane knjige Dolenjska in Bele krajina - nove ideje za novo tisočletje, pomaga pri reviji Rast, Dolenjski založbi, Jikovnim samorastnikom v Trebnjem in še marsikaj bi lahko zapisali. "In takšna bo Tilia tudi v bodočem" objavljuba Franci Kek.

J. PAVLIN

Načeto je tudi delavsko dostojanstvo

Izjava delavskega protestnega shoda Svobodnih sindikatov

LJUBLJANA - V imenu 440.000 članov Svobodnih sindikatov Slovenije udeleženci protestnega shoda zahtevamo: da oblast takoj sprejme takšne ukrepe, da bo odpuščanje delavcev postalo najdražja rešitev za lastnike in delodajalce; da vlada in državni zbor oblikujeta in sprejmata takšne zakone in politiko, ki bodo bolj kot dosedaj zaščitili domačo industrijo; da vlada zagotovi, da se ves v tujino odlični družbeni kapital takoj vrne in usmeri v razvojne projekte in nova delovna mesta, ter da se odpiranje novih delovnih mest stimulira še bolj kot doslej.

Nasprotujemo pa takšnemu lastninjenju, kakršnega imamo danes. Zahtevamo smo rešitev v smislu učinkovitega gospodarstva, ne pa tekmovanje za ekonomsko in politično oblast. Ne protestiramo samo proti odpuščanju delavcev, zapiranju tovarn in podjetij, proti naraščanju brezposelnosti, protestiramo tudi, ker je dobra načela delavsko dostojanstvo, njegova čast in ker je delavec postal zadnja skrb oblastnikom in lastnikom.

Franci Kek:

mag. DUŠAN SEMOLIČ

ŠE O OBKOLPSKI CESTI

Kaj vse človek sliši, vidi in bere v zvezi z obkolpsko cesto! Nekateri so res izgubili občutek za realnost. Kako naj si drugače razlagam misli domačinke iz Kužlja, objavljene v antekti v časopisu Slovenec. V vseh teh dolgih letih smo krajani govorili v en glas, da v Kostelu ni mogoče živeti od zemlje, zato potrebujemo delovna mesta in urejeno infrastrukturo. Mnogim je znano, koliko truda je bilo vloženega, da se je nekaj le naredilo. Sedaj pa, ko naj bi prepotrebna cesta vzela morda en meter ali dva polja, če ga sploh lahko tako imenujemo, pa se gospa iz Kužlja sprašuje, od česa bodo živelji. Jaz pa njo sprašujem, zakaj je celo življenje sedela za šivalnim strojem in ni raje obdelovala njiv, ki jih sedaj zarašča ničvredno rastlinje, kar je vsesplošen pojav v Kostelu.

Pa še to! Nisem vedel, da se naravovarstveniki zanimajo samo za polja, gozd pa naj se uničuje.

FRANC CIMPRIČ

Franci Kek:

mag. DUŠAN SEMOLIČ

Franci Derganc

Sredi preteklega meseca so se mnogi ljudje v Semiču poslovili od mr. ph. Albine Premru, direktorice Krkine proizvodnje zdravil v pokoju.

Rodila se je 24.2.1927 v Smihelu

pri Novem mestu. Njeni šoljanje je

prekinila vojna. Majca 1942 so jo skupaj s starši internirali na jug prej na Rabu in nato v Gonarsu.

Ko se je po zlomu Italije vrnila v domovino, se je akti-

vno vključila v prvi partizanski

šoli na Mavrelju v Beli krajini. Na to

sovo delo je bila vedno ponosna in se

ga je rada spominjala.

Franci Derganc ni imel lahkega življenja, saj je bil že od mladosti invalid, imel pa je, kot je sam zapisal, nesrečo, da se je rodil kot "kulakov sin". S tem pa je povedano skoraj vse. Njegov oče, ki se je iz okolice Rožnega Dola preselil v Semič, je bil pač podjeten človek, ki si je z vztrajnim delom in dokajnimi posojilom v Semiču zgradil lepo hišo, imel pa je tudi kovačijo, trgovino in gostilno in je že v predvojnih letih gojil neke vrste kmečki turizem. Bilo je torej kar dovolj, da ga je nova oblast proglašila za špekulant, mu odmerila petnajst mesecov zapora in mu vse zaplenila.

No, pokončni Franc je ubral malo drugačno pot. Bil je mladinski aktivist, pa je zato preživel italijanske ječe in internacijo v Visu pri Palmanovi, od koder se je po italijanski kapitulaciji srečno prebil na izropsani dom. Pa še od tam so ga pregnali. Med drugim je po vojni opravil nekaj knjigovodskih tečajev in se zaposlil v lesnem podjetju. Pri tem pa je še vedno delal "zanje", saj so ga za nekaj mesecov sprejeli celo v partijo. Ko pa je vedno bolj pričel misliti s svojo glavo in jih pri tem večkrat opomnil na krivico, ki se je zgordila njemu in njegovim, je bilo tudi razumevanja med njimi in omimi hitro konec.

Franci Derganc je bil sicer zagret za povojno obnovo in razvoj Semiča in njegove okolice, saj je tudi v časopisu zvesto spremil življenje pod Semiško goro. Zanimalo so ga zlasti kmečke, gospodarske in kulturne razmere. Tudi medvjedne in povojne težke usode mnogih sorojakov so mu bile pri srcu in jih je orhanil v časopisih prispevkov ali vsaj v svojem arhivu. Pri tem pa je do zadnjega čakal, da bo njemu samemu in njegovim popravljenima krivicama, ki jih je storila povojna oblast. Da jim vrnejo njihovo!

Ni dočakal tega. In kot v tolažbo sebi je nekje skoraj vdano v usodo zapisal:

"Latinski pregovor pravi: Karkoli delaš, delaj pametno in misli na konec. - Do konca pa bomo prišli vsi, nekateri s slabo, drugi z mirno vestjo. Tako je življenje."

J. D.

Albina Premru

V sobotó, 6. novembra, smo se na šmihelskem pokopališču poslovili od

mr. ph. Albine Premru, direktorice

Krkine proizvodnje zdravil v pokoju.

Rodila se je 24.2.1927 v Smihelu

pri Novem mestu. Njeni šoljanje je

prekinila vojna. Majca 1942 so jo skupaj s starši internirali na jug prej na Rabu in

Gonarsu.

Ko se je po zlomu Italije vrnila v domovino, se je akti-

vno vključila v prvi partizanski

šoli na Mavrelju v Beli krajini. Na to

sovo delo je bila vedno ponosna in se

ga je rada spominjala.

No, pokončni Franc je ubral malo drugačno pot. Bil je mladinski aktivist, pa je zato preživel italijanske ječe in internacijo v Visu pri Palmanovi, od koder se je po italijanski kapitulaciji srečno prebil na izropsani dom. Pa še od tam so ga pregnali. Med drugim je po vojni opravil nekaj knjigovodskih tečajev in se zaposlil v lesnem podjetju. Pri tem pa je še vedno delal "zanje", saj so ga za nekaj mesecov sprejeli celo v partijo. Ko pa je vedno bolj pričel misliti s svojo glavo in jih pri tem večkrat opomnil na krivico, ki se je zgordila njemu in njegovim, je bilo tudi razumevanja med njimi in omimi hitro konec.

Franci Derganc je bil sicer zagret za povojno obnovo in razvoj Semiča in njegove okolice, saj je tudi v časopisu zvesto spremil življenje pod Semiško goro. Zanimalo so ga zlasti kmečke, gospodarske in kulturne razmere. Tudi medvjedne in povojne težke usode mnogih sorojakov so mu bile pri srcu in jih je orhanil v časopisih prispevkov ali vsaj v svojem arhivu. Pri tem pa je do zadnjega čakal, da bo njemu samemu in njegovim popravljenima kravicama, ki jih je storila povojna oblast. Da jim vrnejo njihovo!

Ni dočakal tega. In kot v tolažbo sebi je nekje skoraj vdano v usodo zapisal:

"Latinski pregovor pravi: Karkoli delaš, delaj pametno in misli na konec. - Do konca pa bomo prišli vsi, nekateri s slabo, drugi z mirno vestjo. Tako je življenje."

J. D.

Zdenka Kastelic

Globoko nas je pretresla vest, da je težka bolezni prekinila življenjsko pot Zdenki Kastelic, dolgoletni aktivist in članici v nekdajnji predsednici Društva za pomoč duševno prizadetim Kočevju.

Bila je ena izmed prvih pobudnikov in sostanoviteljev Društva za pomoč duševno prizadetim v kočevski občini. Čutila je potrebo po povozovanju in druženju staršev in otrok s posebnimi potrebsami. V svoje dolgoletno delovanje v društvu je vlagala veliko napora, volje in prežemala vse člane z veliko mero optimizma.

Tenkocutno in nesobično je znala prisluhniti potrebam in težavam vseh staršev v društvu, toliko bolj, ker je imela tudi sama s svojo družino osebno izkušnjo - živeti s prizadetim otrokom in zanj skrbeti.

Za ves trud, vso njeni neomajno voljo in optimizem, s katerim je vedno vplivala na nas, se ji iz vsega srca zahvaljujemo. V našem spominu bo ostala kot humana ženska, trdnega verujoča v lep jutrišnji dan.

Društvo za pomoč duševno prizadetim Kočevje

Marija Groznik

V tork, 10. oktobra, smo se na pokopališču v Velikem Gabru zadnji poslovili od Marije Groznik. Rodila se je 4. avgusta leta 1927 v Mahil Dolah, v veliki kmečki družini, med petimi otroki. Že v mladih letih je bila zelo vesela narave in že takrat je bila posebno nadarjena za kulturno življenje. Po končani osnovni šoli se je zaposlila kot kuharica in službovala v raznih krajih. Prav rada je prisluhila na pomoč ob raznih večjih praznikih.

Združenje borcev in udeležencev NOB občine Novo mesto v občini

Predsednik:

LUDVIK GOLOB

Sekcija za vojaške vojne invalide NOB občine Novo mesto v občini

Novo mesto

Predsednik:

MILOŠ JAKOPEC

Medobčinsko društvo civilnih invalidov vojne za Dolenjsko in Posavje (za občine Novo mesto, Črnomelj, Metlika, Trebnje, Brežice, Krško in Sevnica)

Občina Novo mesto
Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora
razpisuje prosti delovni mest:

1. vodje odseka za gradbene zadeve in urbanizem

s pogoji:

- visoka izobrazba arhitekturne, gradbene, geodetske ali krajinarske smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- opravljen strokovni izpit s področja gradbene stroke,
- zaželen tudi upravni strokovni izpit;

2. samostojnega strokovnega sodelavca za gradbne zadeve

s pogoji:

- visoka izobrazba arhitekturne, gradbene, geodetske ali krajinarske smeri,
- najmanj 4 leta delovnih izkušenj,
- opravljen strokovni izpit.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Poskusno delo bo trajalo 4 mesece.

Poleg že navedenih pogojev morajo biti kandidati državljeni Republike Slovenije in aktivno obvladati slovenski jezik, izpolnjevati pa morajo tudi druge pogoje, določene v 4. členu Zakona o delavcih v državnih organih (Uradni list Republike Slovenije št. 15/90 in 5/91).

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter kratko predstavljivo delovnih izkušenj naj kandidati pošljajo kadrovski službi upravnih organov Občine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2, do 19.11.1993. Nepopolnih prijav ne bomo upoštevali. Obvestila o izbiri bomo posredovali vsem prijavljenim kandidatom najkasneje v 30 dneh po preteklu roka za prijavo.

Intereuropa, mednarodna špedicija, transport in pomorska agencija, d.d., Koper

Filiala Špedicije Ljubljana - Poslovalnica Novo mesto

objavlja prosto delovno mesto:

REFERENT ŠPEDITER

Od kandidatov pričakujemo najmanj V. stopnjo ekonomske, prometne, gimnazijске oz. druge ustrezne smeri, znanje tujega jezika ter poznavanje programov za osebni računalnik in najmanj 9 mesecev delovnih izkušenj.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas, z možnostjo sklenitve delovnega razmerja tudi za nedoločen čas.

Samo pisne ponudbe sprejemamo 8 dni po objavi na naslov: Intereuropa, Filiala Špedicije Ljubljana, Šmartinska 134 b, 61000 Ljubljana - Splošni oddelek.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

VČASIH JE ZA NAKUP NOVEGA AVTOMOBILA POTREBNO TAKO MALO

Dobava takoj - homologacija - osnovna cena do registracije le okrog 850.000 SIT - zagotovljeni rezervni deli in servis po vsej Sloveniji - avto odpeljete že, če imate 150.000 tolarjev ali LB Kartico - 800 ccm - 26 KW - 5 vrat in dovolj prostora za štiri odrasle potnike - poraba le 4,5 l/100 km pri hitrosti 60 km/h.

Pooblaščena prodajna mreža:

GLOBUS MOTORS Ljubljana 0609-615-923,
061-1682-061/445, AVTOMERKUR Ljubljana
061-317-771, 303-066, 316-159, AVTOMOBIL Maribor
062-38-478, SPEKTRA ORBIT Celje 063-411-298, IPI
COMMERCE Novo Mesto 068-24-409, HEUREKA
Brežice 0608-65-599, MICRA T Koper 066-37-229,
AVTO TWINS Ptuj 062-796-334, ULA Trebnje
068-44-231, PIGAL Nova Gorica 065-32-732, AIDNA
Žirovica 064-802-689, AVTOHIŠA MAGISTER
Radovljica 064-715-190, AVTOMERKUR Murska
Sobota 069-21-830, AVTOLUCKY Rogačka Slatina
063-816-776, AVTO R Ljutomer 069-81-988,
KORMORAN Radlje 0602-71-228.

EKSPLUZIVNO ZASTOPANJE IN DISTRIBUCIJA MARUTI AVTOMOBILOV

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 11. XI.

SLOVENIJA 1

9.15 - 0.25 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
10.00 ZGODBE IZ ŠKOLKE
10.50 TEDENSKI IZBOR
10.50 SLOVENSKI LJUDSKI PLES: KO-STEL
11.20 ANALITIČNA MEHANIKA, 40/52
11.50 EX LIBRIS: SLOVENSKO VINARSTVO
13.00 POROČILA
13.05 PO DOMAČE, ponovitev
15.20 AKCENT, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM:
    ŽIV ZAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 BESEDE, BESEDE, BESEDE, TV igrica
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 ČETRTEK V CIRKUSU:
    VELIKI CIRKUSI SVETA, 3. oddaja
21.35 TEDNIK
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
POSLOVNA BORZA
23.05 SOVA
    23.05 HIŠA NAPRODAJ, amer. naniz., 5/21
    23.30 SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 26/29

SLOVENIJA 2

14.45 - 23.10 Teletekst
15.00 Video strani - 15.35 Tedenski izbor: Dober večer, gospod Wallenbeg (švedski film); 17.40 Sova (ponovitev): Hal Roach predstavlja (amer. burleska); 17.55 Severna obzorja (amer. naniz., 25/29) - 18.45 Že veste? - 19.15 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Slovenski spomin: Krleža v Tržiču; 22.05 Alica (evropski kulturni magazin)

KANAL A

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.45 A shop - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 33. dela) - 11.45 A shop - 12.00 Pred poroto (44. del) - 12.25 Video strani - 16.30 A shop - 16.45 Smithsonian (ponovitev 3. dela) - 18.00 Luč svetlobe (34. del) - 18.45 Rock starine (ponovitev 39. oddaje) - 19.15 Risanke - 19.25 CMT - 20.00 Risanke - 20.10 Porocila - 20.30 Hitler beg (amer. krim.) - 22.00 Rock starine (40. od-

10.00 VRNITEV ANTILOPE, ang. nadalj., 5/13
11.45 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE Z NAMI
12.15 PO AFRIKI Z OTROKOM IN KAMERO, nemška dok. serija, 3/4
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 TEDNIK
13.45 VEČERNI GOST
15.20 POSPEŠITEV, ponovitev amer. filma
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO AFRIKI Z OTROKOM IN KAMERO, nemška dok. serija, 3/4
18.00 RPL
18.45 TV MERNIK
19.00 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 UTRIP
21.30 DOMAČE OBRTI NA SLOVENSKEM: LONČARI
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA:
    ŽELITE, MILORD?, ang. naniz., 2/6
    23.30 SAMA, amer. film

SLOVENIJA 2

12.45 - 0.40 Teletekst
13.00 Video strani - 13.30 Človek in glasba - 14.25 Sova (ponovitev): Severna obzorja (amer. naniz., 27/29) - 15.15 Nesrečniki (franc. film, 2/2) - 16.55 Športna sobota: košarka Slovenija: Litva - 18.45 Divji svet živali (25/25) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Trgovec s senčami (novozelandska nadalj., 3/3) - 20.55 Veliki zločini in procesi 20. stol. (dok. serija, 7/13) - 21.25 Poglej in zadeni - 22.30 Sobotna noč

KANAL A

9.00 Country Music Television Europe (CMT) - 9.45 A shop - 10.00 Kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 10.30 Alamo I (ponovitev filma) - 12.00 Teden na borzi (ponovitev) - 12.10 A shop - 17.00 ITV: Izbelgička televizija - 17.55 BMX (2. del) - 18.30 Dan po jutrišnjem (6. del amer. serije) - 19.10 Devlinova zvezra (ponovitev 9. dela) - 20.00 Modna dežela (oddaja o modi) - 20.35 Devlinova zvezra (10. del) - 21.30 Viking Erik (amer. film) - 23.10 Porocila v angleščini - 23.35 CMT

NEDELJA, 14. XI.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.10 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.45 OTROŠKI PROGRAM

daja) - 22.30 Porocila - 22.50 Pred poroto (ponovitev 44. dela) - 23.15 A shop - 23.30 CMT

8.45 ŽIV ŽAV, ponovitev
9.35 HOVI!, ponovitev ang. naniz., 3/8
10.00 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz., 9/13

11.00 AVE V TOURSU
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 DIVJ SVET ŽIVALI, ponovitev (25/25)
13.00 POROČILA
13.35 SUR UN ARBRE PERCHE, franc. film
15.05 ELITNE BOJNE ENOTE, ponovitev amer. dok. serije, 4/8

15.55 EDWARD VII., ang. nadalj., 7/13
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
19.00 RISANKA

19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ZRCALO TEDNA
20.30 NEDELJSKIH 60
21.30 S PETROM USTINOVOM OKOLI SVE-TA (angl. dok. serija, 1/6)
22.05 DNEVNIK 3, VREME

22.25 SOVA
    MOJSTER IN MARGARETA, poljska nadalj., 6/8
    SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 28/29

22.50 SOVA
    MEDVEDJA USLUGA, ang. naniz., 6/6
    ČETRTO NADSTROPJE, ang. nadalj., 1/3

SLOVENIJA 2

14.45 - 23.15 Teletekst
14.00 Video strani - 14.30 Tedenski izbor: Poglej in zadeni; 15.35 Škorpijonov obroč (avstral. nadalj., 1/4); 16.25 Križkraž - 17.25 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Slovenski magazin - 20.35 Psiho (amer. film) - 22.20 Športni preglej

KANAL A

8.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 8.15 Risanke in spoti) - 8.25 Mati živali - 8.45 BMX (ponovitev 2. dela) - 9.20 Viking Erik (ponovitev filma) - 11.00 Ameriških deset (ponovitev) - 11.30 Dance session (ponovitev) - 12.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 12.15 Helena (glasbena oddaja) - 13.00 Video strani - 18.00 Baltičko more (dok. film) - 18.30 Ponovno srečanje v Theresienstadt (dok. film) - 19.00 Risanke - 19.05 Tropska vročica II (ponovitev 7. dela amer. nadalj.) - 20.00 Maribor muški show - 20.30 Tropska vročica II (10. del) - 21.00 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 21.30 Rumeni laje in zlata trdnjava (amer. krim.) - 23.10 CMT

PONEDELJEK, 15. XI.

SLOVENIJA 1

10.45 - 24.00 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.20 TEDENSKI IZBOR
11.20 VRNITEV ANTILOPE, ang. nadalj., 5/13

11.45 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE Z NAMI
12.15 PO AFRIKI Z OTROKOM IN KAMERO, nemška dok. serija, 3/4

13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
SLOVENSKI MAGAZIN
13.35 ŠPORTNI PREGLED, ponovitev

16.25 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM

18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrica
19.10 RISANKA

19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 SVET NA ZASLONU
20.55 TELEVIZIJSKA KONFERENCA

22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA:
    LJUBEZEN NA PRVI POGLED, TV naziv., 3/10
    SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 29/29

SLOVENIJA 2

13.15 - 23.00 Teletekst
13.30 Video strani - 13.55 Tedenski izbor: Forum, TV mernik, Utrip, Zrcalo tedna; 14.55 Nedeljski 60; 15.55 Obzora duha - 16.25 Sova (ponovitev): Želite, milord? (amer. naniz., 2/6); 17.15 Mojster in Margaret (poljska nadalj., 6/8); 18.05 Severna obzorja (amer. naniz., 28/29) - 18.50 Podjetniška mreža - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Sedma steza - 20.25 M. Krleža: Michelangelo Buonarroti (drama HTV) - 21.30 Znanstvena oddaja 22.15 Studio City - 23.00 Brano Rončel izza odra

SLOVENIJA 2

14.45 - 22.30 Teletekst
15.00 Video strani - 15.15 Tedenski izbor: Magazin in moda; 16.05 Televizijska konferenca - 17.20 Sova (ponovitev): Medvedja usluga (angl. naniz., 6/6); 17.50 Četrti nadstropje (angl. nadalj., 1/3) - 18.45 Analitična mehanika (41/52) - 19.15 TV noč - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Športna sreda: košarka Slovenija-Estonija; tenis, finale ATP - 22.30 Oči kritike

GLASBA JE ŽIVLJENJE

Ljubezen je zelo povezana s poezijo. Ko je človek zaljubljen, vse vidi lepše in verzi kar vrejo iz ust. Poezija izpod peresa Toneta Fornezzija-Tofa pa je nekoliko usmerjena - realna revolucionarna ljubezenska poezija.

Dobil sem otročička.
Fletnega klinčka.

Kodroglavčka.

Super sin.

Luščkan, srčkan

in črn - kot globin.

MERCATOR-KZ KRKA z.o.o. Novo mesto
Cesta komandanta Staneta 10

objavlja javno licitacijo na prodajo naslednjih osnovnih sredstev

1. V PE Agroservis:	izklicna cena
FAP 16/16	700.000
nabava 1982	
PNEVMAČKI TRANSPORTER ZA ŽITA	80.000
nabava 1982	
ROČNI PALETNI VOZIČEK	5.000
nabava 1982	
BAZEN ZA MLEKO 1000 L	70.000
DVIGALKA	70.000
GORILEC	50.000
OSCILOSKOP HN 2056	70.000
UNIVERZALNA STRUŽNICA	500.000
KAMIONET-furgon IMV Trafic T 1000 D	350.000

Licitacija bo v četrtek, 18. 11. 1993, ob 8. uri v PE Agroservis, Pot na Gorjance št. 8.

2. V PE Lastna proizvodnja

ŽITNI KOMBAJN ZMAJ — 141, s priključki:	700.000
— adapter za koruzo	
— naprava za oljno ogrščico	
ŽITNI KOMBAJN ZMAJ — 141, s priključki:	450.000
— naprava za oljno ogrščico	
— kabina za kombajn	
— transporter hedra	
— adapter za koruzo	
DROBILEC KORUZNIH OSTANKOV — SEČKA	190.000

Licitacija bo v četrtek, 18. 11. 1993, ob 12. uri v Zalogu na sedežu delovnišča.

TRAKTOR DEUTZ 13006 130 KM	350.000
TRAKTOR TORPEDO 7506 AS 70 KM	500.000
TRAKTOR TORPEDO 7506 AS 70 KM	500.000
TRAKTOR TORPEDO 7506 AS 70 KM	500.000
TRAKTOR IMT 539 35 KM	270.000
KABINA ZA IMT	10.000
TRAKTOR IMT 533 35 KM	250.000
TRAKTORSKA KABINA	10.000
ŽITNI KOMBAJN ZMAJ-141	780.000
— kabina za kombajn	
— transportna hedra	
— adapter za koruzo	
— naprava za oljno ogrščico	
SILOKOMBAJN ORKAN	
— hedra	
MLIN MD 51	
SAMONAKLADALNA PRIKOLICA PRP 3	
HIDRAVLJIČNI NAKLADAČ H-4	40.000
HIDRAVLJIČNI NAKLADAČ H-4	150.000
KRMILNI VOZ MENGELE	200.000
OBRAČALNIK FAVORIT	70.000
OBRAČALNIK VO 4	200.000
ROTACIJSKA KOSA SIP 165	30.000
ROTACIJSKA KOSA SIP 165	170.000
PUHALNIK ELEKTRIČNIM MOTORJEM	150.000
MOLZNI STROJ WESFANA Z MOLZNM VRČEM	30.000
TROSILEC NOŠENI CREINA	30.000
KROŽNA BRANA DELTA	50.000
PRIKOLICA DVOOSNA	300.000
PRIKOLICA DVOOSNA	100.000
PRIKOLICA DVOOSNA	100.000
PRIKOLICA DVOOSNA	100.000
PLUG L 35-4	30.000
PLUG L 35-3	80.000
PLUG L 35-3	70.000
PLUG	70.000
	60.000

Licitacija bo v petek, 19. 11. 1993, ob 9. uri v Mihovici 29 (Draškovec).

39 kom KRAVE MOLZNICE, v skupni izklicni ceni 4.993.000 SIT

Licitacija bo v soboto, 20. 11. 1993, ob 9. uri na delovnišču Klevevž pri Škocjanu. Licitacijski interesenti se seznanijo z izklicnimi cenami posamezne krave na kraju licitacije, 30 minut pred pričetkom licitacije. Na licitaciji lahko sodelujejo pravni in fizični osebi, ki pred pričetkom licitacije vplačajo varščino v višini 10% izklicne cene za posamezno osnovno sredstvo na žiro račun št. 52100-601-19901 pri SDK Novo mesto ali pri blagajni na kraju licitacije. Ogled sredstev, ki se prodajo, je 30 minut pred pričetkom licitacije.

Kupoprodaja se izvaja po načelu video - kupljeno.
Kupec nosi vse stroške v zvezi z nakupom.
Rok plačila kupnine je 8 dni po nakupu.

Dodatne informacije dobite na telefonu št. 068/321-756.

NOVI ČLAN IZVRŠNEGA SVETA

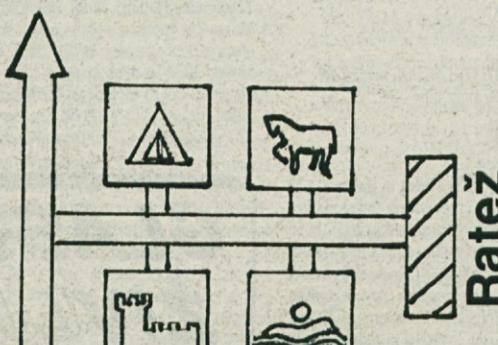
ČRNOMELJ - Za člana izvršnega sveta za področje gospodarske infrastrukture je črnomaljska skupščina junija izvolila Ivana Sepaherja. Toda še preden je izvršni svet v novi sestavi sploh začel profesionalno delati, so delegati Sepaherja že razrešili funkcije v izvršnem svetu. Zaradi pogodbnih obveznosti v novomeškem Pionirju, kjer je zaposlen, se Sepaher namreč še vsaj pol leta ne bi mogel zaposlit v občinski upravi. Hkrati so delegati s tajnimi volitvami za novega člana IS za področje gospodarske infrastrukture izvolili Dušana Kočevjara, direktorja podjetja Tekstil v Adleščih.

NOVICE IZ POLJAN

Poljane spadajo v KS Dolenjske Toplice. V vasi imajo vaški odbor, ki ga zelo prizadevno vodi Jože Gril. Tako so asfaltirali odcep od glavne ceste do središča vasi in obenem naredili škarpo. Nekaj denarja so dobili od krajevne skupnosti, večji del pa so zbrali vaščani sami. Spomladan nameravajo z deli nadaljevati. Nekaj pa se je zapletlo okrog vodovodne napeljave, ki je dotrajana in bi jo bilo treba obnoviti. To pa bi bila dolžna storiti Komunalna. V načrtu imajo asfaltirati cesto na Mali Rigelj pa tudi samo vas bi radi polepšali in uredili. Tako je v obnovi cerkvica sv. Andreja. Omeniti je treba, da se je brezposelnost dotaknila tudi te doline. Upanje, da bo bolje, jim daje njihova volja in pogum.

T. V.

Šmarjeta

Novo mesto Otočec

Ob sobotah in nedeljah od 8. ure do 22. ure

(Zapora lokalne ceste Grad Otočec — Ratež, vsako soboto in nedeljo od 8.00 — 22.00 ure)

ZELIŠČARSTVO "JELKA" Ljubljana, Poklukarjeva 57/a, tel. (061) 264-900

Vam nudi:

1. JELKINO ETERIČNO OLJE za vdihavanje pri bolezni dihal, pri vseh kroničnih gnojnih boleznih dihalnih poti, bronhialnem katarju, bronhitisu in vnetih pljučnih boleznih, za kopeli in savne. Stekl. 50 dkg 500 SIT.
2. MAZILO - OLJE proti revmi, sklepni revmi, išiasu, boleznim ožilja, glivičnim ekcemom in drugim kožnim boleznim. Stekl. 100 dkg 350 SIT.
3. ŠENTJANŽEVO OLIVNO OLJE proti opeklinam, ranam, zlasti gnojnemu zastarelim, ranam na želodcu in dvanajsterniku, hemoroidom (zlati žili). Stekl. 100 dkg 300 SIT.
4. ROŠKI ŠENTJANŽEV ČAJ proti nervozni, depresiji, glavobolu, težavam z jetri, ledvicami in črevesjem.
5. GLOGOV ČAJ, eno najučinkovitejših zdravil, kar jih pozna sodobni svet za zdravljenje srca, zlasti po infarktu. Poleg tega pomaga: pri boleznih oslabosti, slabem počutju, upočasnjenu starjanju, podaljuje moško moč, pomaga pri božjasti in izpadanju las. 10 dkg 300 SIT.

*Pošiljam po povzetju z doplačilom poštnine.
Navodila priložena.*

Naprodaj v lekarni Novo mesto!

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha
na kanalu 41

vsak dan
ob 19. in ob 21. ur
NOVICE,
vsak torek ob 20. ur
CELOVEČERNI FILM
in NOVICE ob 21.30
vsako soboto tedenski pregled
OD SOBOTE DO SOBOTE
in
mladinska oddaja MKC TV
vsak pondeljek po NOVICAH
SPORTNI PREGLED

Pika na i

Salon pohištva

OBČICE pri DOLENJSKIH TOPLICAH

TEL. 65-128

PONOVNO PRESENEČA

kompletna otroška soba	33.144,00
jogi 190 x 90	8.316,00
kompletna predsoba	27.318,00
kotna sedežna garnitura z dvojnim ležiščem	54.432,00

Programi za dnevne sobe, spalnice, otroške sobe, predsobe, pisarne, kuhinje.

**zavarovalnica tilia d.d.
novi mesto**

Vas zanima delo v dinamičnem, pestrem in ustvarjalnem okolju?

Zavarovalnica Tilia, d.d., Novi mesto

vabi k sodelovanju

kandidate za zasedenih prostih delovnih mest.

- 3 zavarovalne zastopnike za področje Novega mesta
- 2 zavarovalna zastopnike za področje Kočevja
- 1 zavarovalnega zastopnika za področje Bele krajine
- 2 zavarovalna zastopnika za področje Trebnjega

Pogoji:

VI. ali V. stopnja šolske izobrazbe katerekoli smeri, najmanj 3 leta delovnih izkušenj, vozniški izpit B kategorije.

Zasedba navedenih delovnih mest je predvidena za nedoločen čas, po uspešno opravljeni 3-mesečni poskusni dobi in opravljenem preizkusu znanja.

Pisne ponudbe za vsa zgoraj navedena mesta z dokazili o dosegzeni stopnji strokovne izobrazbe, kratkim življenjepisom in opisom doseganj delovnih izkušenj, izbira kadrovska služba Zavarovalnice Tilia, d.d., Novi mesto, Cesta herojev 1. Rok za prijavo je 8 dni po objavi.

<11.888\$ POČITNICE ŽELJE

VČERAJ

<11.888 - 889 \$ =

10.999\$ DANES !!!

**DAEWOO
RACER**

V Ljubljani, **KOMPAS HERTZ**, Celovška 206, tel. 061/15 91 311 - V Kranju, **MARK MOBIL d.o.o.**, Sučeva 17, tel. 064/242 300 - V Celju, **AVTOTEHNIKA CELJE**, Miklošičeva 5, tel. 063/25 405 - V Novem mestu, **IPI COMERCE d.o.o.**, tel. 068/24 409 - V Mariboru, **CIC d.o.o.**, Jožice Flander 2, tel. 062/412 759 - V Šempetru pri Novi Gorici, **AVTO PIVON**, Vrtojbenska c. 73, tel. 065/32 732 - V Kopru, **AVTO PIVON**, Ljubljanska 5a, tel. 066/38 759

**MAJHNA PREDNOVOLETNA POZORNOST
VSEH PRODAJALCEV**

Pariz 1924

- Amsterdam 1928

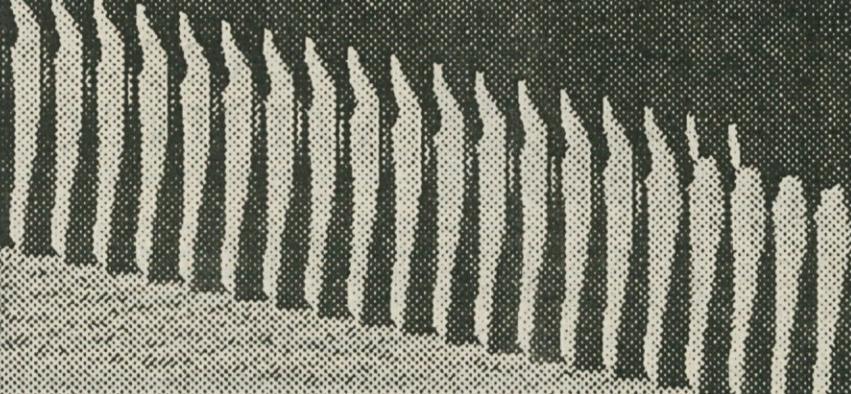
- Berlin 1936

- Novo mesto 1993

Artistično gimnastična akcija

Leon Štukelj olimpijanik

P A R I Z
A M S T E R D A M
B E R L I N
N O V O M E S T O

inscenator: BERGER

Dogajališče: centralno novomeško križišče pri Novem trgu in telovadišče Marof Novo mesto, 12.11. 1993 ob 16.00

Rezervacija in predprodaja vstopnic v poslovalnicah Kompozit - Trgovina občutju v Novem mestu (tel. 063 21-333, 063 25-798), Manboru (tel. 062 25-582, 062 26-751) in Ljubljani (061 125-2055, 061 125-1122)

Z najoddlicnejšim spoštovanjem

REVOZ d.d. SE POKLANJA VELIKEMU SOMEŠČANU

RENAULT

Obvestilo o zapori prometa

Izvršni svet Skupščine občine Novo mesto skupaj z Olimpijskim komitejem Slovenije, Športno zvezo Slovenije in Gimnastično zvezo Slovenije pripravlja slovesnost ob 95-letnici rojstva novomeškega olimpionika Leona Štuklja. Ker se bo del slovesnosti dogajal tudi na križišču Ljubljanske ceste, Ceste komandanta Staneta in Ceste herojev, bodo na slednje popolne zapore prometa:

v četrtek, 11. novembra, od 16.30 do 18.00 in v petek, 12. novembra, od 15.30 do 18.00

- Ljubljanska cesta od novega mostu do križišča,
- Cesta herojev od odcepna Ulice talcev do križišča,
- Cesta komandanta Staneta od vhoda v parkirno hišo do križišča,
- Cankarjeva ulica v celoti,
- izvoz od Gimnazije v celoti

V petek, 12. novembra, od 14.00 do 18.00

- Kettejev drevored v celoti
- izvoz pri osnovni šoli Center v celoti.

Obvoz bo urejen:

- iz smeri Bršljin čez novi most,
- iz smeri Ločna čez most v Ločni,
- za lokalni promet po Ulici talcev.

Občane prosimo za razumevanje in jih vabimo, da s svojo prisotnostjo na slovesnosti počastijo novomeškega olimpionika Leona Štuklja.

REPUBLIKA SLOVENIJA OBČINA ČRНОМЕЛЈ Medobčinska geodetska uprava Črnomelj

razpisuje prosta delovna mesta

GEODETA

POGOJI:

- VI. ali VII. stopnja geodetske smeri
- nad tri leta delovnih izkušenj (željene so izkušnje, pridobljene v državni upravi)
- Izpit B kategorije

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati(ke), ki se bodo prijavili(e) na razpisani delovni mesti, izpolnjevati še posebne pogoje iz Zakona o delavcih v državnih organih (Ur. l. RS št. 15/90).

Prosta delovna mesta razpisujemo za določen oziroma nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili pošljite v osmih dneh po objavi razpisa.

Kandidate(ke), ki bodo izpolnjevali(e) pogoje, bomo povabilii na razgovor, vse pa obvestili o izbiri (v roku 15 dni).

MAYGUT in MIKONA

Podjetje za gradbeništvo in investicije, d.o.o.
Ljubljana, Slomškova 6

iščeta in vabita k sodelovanju delavce za delo v ZR Nemčiji, in to:

TESARJE in ZIDARJE (več delavcev)

Pogoji: III. ali IV. stopnja strokovne izobrazbe gradbene smeri, najmanj dve leti delovnih izkušenj, trimesečno poskusno delo. Kandidati naj se osebno zglasijo v naših prostorih ali oglasijo na tel. 061/1312-012.

NISSAN VIDRIH

Otočec, tel. 068/85-180

PONUDBA:

- nova vozila
- staro za novo
- servisiranje
- originalni rezervni deli in dodatna oprema
- avtokleparske storitve

ZAHVALA

V 62. letu starosti nas je zapustil

LADO MARTINČIČ

s Hrvatskega Broda 5

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, članom kolektivov Rester Šentjernej, LB Novo mesto, Strešnik Dobruška vas ter vsem, ki ste darovali cvetje, vence in sveče in pokojnega pospremili na njegovi zadnji pot. Zahvala tudi g. župniku za opravljen obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je v 69. letu starosti zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in tetka

AMALIJA KODRIČ

roj. Lipar

s Senuš 45 pri Leskovcu

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečene besede sožalja, darovano cvetje in vence ter vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali, z nami delili žalost in čustvovali v trenutkih slovesa. Posebna zahvala teti Ivani za nego in skrb v času bolezni. Hvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: sin Jože, vnuk Jože, sestre Ivani, Dragi, Milka ter ostalo sorodstvo

Dejanja ljudi, ki spreminja toč civilizacije, izvirajo iz ustvarjalnosti, želje po spremembah, trme in vztrajnosti. Zmeraj so v nasprotju s tistimi, ki se opirajo na občevljavno resnico.

Ustvarjalnost, torej tudi poslovna, je prav takšna, kot jo je tenkočutno opisal slovenski psiholog A. Trstenjak: "Vsaka ustvarjalnost je torej že v jedru izzivalna, nekonformistična, uporna in nekako prevratna v odnosu do sveta in družbe." Ali z eno besedo: drzna. V vsej zgodovini so bili znanilci novih idej deležni dvomov in nezaupanja, vendar so vztrajali in oralni prve brazde. Samo tako so nastajale njive, ki so bile ob žetvi polne sadov trdrega dela in umnega gospodarjenja.

Leta, ki so pred nami, bodo obdobje prodora novih idej, novih poslovnih prijemov, odstranjevanja zavor napredka.

Soprijeti se s spremembami pomeni v sodobnem poslovnom jeziku predvsem spremeniti samega sebe, svoj pogled na prihodnost, pripraviti se na izpolnitve novih zahtev. Zmagujejo tisti, ki v izzivih okolja ne vidijo zgolj nevarnosti, pač pa predvsem podjetniško priložnost, in so pripravljeni tvegati.

Sprejeli smo izziv. Vendar nismo med tistimi, ki se spremembam zgolj prilagajajo - mi jih povzročamo. Želimo, da bi nas bilo na tej poti čimveč.

Podobno podjetja smo prenovili skladno z notranjo preobrazbo in poslovno filozofijo ter s tem utrdili kažipot svojim nadaljnjam razvojnim hotenjem.

DRZNI ZNANILCI SPREMEMB

IGRAJTE IN ZMAGAJTE!

Nagradna igra od 1.10. do 15. 11. 1993.

Prvo nagradno žrebanje je končano. Na Dolenjsko potuje 95 nagrad. Srečnim dobitnikom čestitamo! Igra teče naprej. Čaka vas še 551 nagrad — osvojite jih. Vaše pošiljke pričakujemo do 15. 11. na isti naslov. Igrajte in zmagajte!

ZAHVALA

Zapustila nas je naša draga mama, tašča in babica

VLADA JANKOVIČ

profesorica v pokoju

Zahvaljujemo se osebju Doma starejših občanov v Novem mestu za vso skrb in pozornost. Na njeno željo smo jo pokopali v ožjem družinskem krogu.

Vsi njeni

Novo mesto, Ljubljana, november 1993

ZAHVALA

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiko k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*

TEREZIJA KOŠELE

iz Šmarjeških Toplic 89

Zahvaljujemo se sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in kakšnokoli pomoč ter vsem, ki ste našo zlato mami spremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi g. župniku za opravljen obred in pevkam za zapete žlostinke.

Žaluoči: vši njeni

družbenega knjigovodstva, podružnica Kočevje. V letošnjih devetih krogih pobotanj so udeleženci z območja kočevske in ribniške občine prijavili 5,7 milijarde tolarjev obveznosti (dolgov), od tega skoraj 97 odst. pravne osebe s področja gospodarstva, le dobre 3 odst. pa s področja negospodarstva. Skupno je bilo opravljenih za 734 milijonov tolarjev pobotov ali 12,8 odst. prijavljenih obveznosti. Najuspešnejša pobota sta bila v januarju in februarju.

TUDI PRI VAS DOMA
na 69. kanalu.

V SPOMIN

*Preljubi sin, brat in botiček,
prezgodaj si odšel od nas.
V našem domu je praznina
v srcih naših bolečina.
Ne mine ura, dan ne noč,
povsod si z nami ti navzoč.*

DRAGO MURN

iz Podturna pri Dolenjskih Toplicah

V naših srcih in v naših mislih boš vedno živel. Hvala vsem, ki se ga radi spominjate in mu prizigate sveče.

Žaluoči: mami, ati, brat Franci z družino ter ostalo sorodstvo

OSMRTNICA

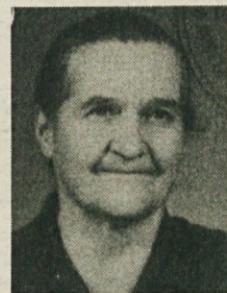
Mnogo prezgodaj nas je zapustila naša upokojena sodelavka

ANKA ZUPANČIČ

iz Kratke ulice 2

Od pokojnice smo se poslovili v četrtek, 4. novembra, na pokopališču v Ločni. Radi se je bomo spominjali.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, p.o.,
Novo mesto

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, sestra, teta, tašča in prababica

ANGELA KOBE

iz Damlja

Zahvaljujemo se osebju kirurškega in internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto. Posebno zahvalo dolgujemo sosedom, sorodnikom in vaščanom Damliju za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in nesebično pomoč v teh težkih trenutkih. Hvala pevkam, govorniku, g. župniku za lepo opravljen obred in vsem, ki ste pokojnico pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

*Zivljenje celo si garal,
vse za hišo in otroke dal,
le sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

V 63. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, ate, brat, stric, nečak in svak

JOŽE MALUS

iz Mengša, Toma Brejca 5

Z bolezino v srcu se zahvaljujemo sosedom, prijateljem in vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in izrekli sožalje ter pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala GD iz Mengša, podjetju Jata za poslovilne in tolažilne besede, g. župniku za lepo opravljen obred ter pevcem iz Mengša. Joža, ne bomo te pozabil!

Žaluoči: bratje in sestre z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiko k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*

V 63. letu starosti nas je zapustila draga žena, mama, stara mama, prababica, sestra in tašča

MARIJA LINDIČ

iz Dolenjih Laknic

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, znancem za podarjene venče, cvetje in izrečeno sožalje. Posebno se zahvaljujemo Kirurškemu oddelku SB Novo mesto, dr. Dolenškovi za lajšanje bolečin na domu, Društvu invalidov Trebnje za poslovilne besede ob odprttem grobu, pevcem za zapete žlostinke in družini Lindič iz Trščine za vsestransko pomoč. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: mož Franc, sinovi in hčere z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Samo tisti zasluzijo spomenik,
kateri ga ne potrebujejo.
Le-ti so si postavili
spomenik v spominu ljudi.*

Ob prerani izbubi našega dragega

KARLA GERMŠKA

iz Pečic

se z bolezino v srcu zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, se poklonili pokojnemu, ga pospremili na njegov zadnji poti in v srcu dobro mislili.

Njegovi najbližji

ZAHVALA

Ob prezgodnji smrti našega dragega

DOLTIJA MANDLJA

Sotla 6, Mirna

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in sv. maše. Pošenba zahvala sodelavcem Agrostraže Šentrupert, Trima Trebnje, OŠ Mirna, OŠ Trebnje, podjetju Gorjanci, inšpekcijski službi Novo mesto, dr. Marti Pancur, govornikoma za poslovilne besede, pevcem, g. kaplanu za opravljen obred ter vsem, ki ste pokojnika pospremili na zadnji poti.

Žaluoči: vši njegovi

ZAHVALA

*Rad bi delal, rad živel,
vse okoli sebe rad imel.
Zdaj, ko te več med nami ni,
se te spominjali bomo vst.
Solza, žalost te ozdravila ni,
zaman je bil tvoj boj in trud,
meseci trpljenja,
nesreča bila je močnejša od življenja.*

V komaj 18. letu starosti smo izgubili ljubega sina, brata, svaka in nečaka

JANKA ŽUKOVCA

iz Gorenje Nemške vasi

Ob boleči izgubi dragega sina se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za tolažilne besede, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Posebno zahvalo smo dolžni sodelavcem Tesnil Velika Loka in ožjim sodelavcem in sodelavkam oddelka za pakiranje in prebiranje, Mariji Cugelj in Mojci Femec za pomoč ter zdravniškemu osebju. Prisrčna hvala pokojnikovim prijateljem za organizacijo pogreba, Darku Marinčiču za poslovilni govor, zastavonoši in g. župniku za pogrebno slovesnost. Hvala vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Žaluoči: mamica s hčerko in možem ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 84. letu nas je zapustil

PETER MARINČIČ

zidarski mojster v pokoju,
Sodevci 12, Stari trg ob Kolpi

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in darovano cvetje, prav tako g. župniku za opravljen obred, govornikom g. Andreju, g. Ivanu in g. prof. Markotu za ganljive besede, pevkam za izpete žlostinke, GD Prelesje, GD Stari trg, organizaciji ZB in vsem ostalim, ki so nam kakorkoli pomagali.

Žaluoči: sin Franc z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Samevala bo hišica,
sameval bo kraj,
ker tebe, draga mama,
ne bo več nazaj.*

V 81. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, babica in prababica

MARIJA ZORKO

roj. Lipužič

iz Gornjega Lenarta 11, Brežice,
zadnja leta stanujoča
v Novem mestu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, sodelavcem Adrie in vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih. Zahvala tudi za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in sv. maše. Pošenba zahvala g. Fonciju Grozdku in g. župniku za skupno opravljen pogreben obred ter pevcem za lepo zapete žlostinke.

Žaluoči: sinova Albert in Franci ter hčerke Ema, Tončka, Kristina in Rotka z družinami
Novo mesto, Pijava Gorica, Bompas - Francija, Cerkle ob Krki, Kapele, Ljubljana

tedenski koledar

Cetrtek, 11. novembra - Martin Petek, 12. novembra - Emil Sloboda, 13. novembra - Stanislav Nedelja, 14. novembra - Nikolaj Ponedeljek, 15. novembra - Polde Torek, 16. novembra - Jerica Sreda, 17. novembra - Gregor

LUNINE MENE
13. novembra ob 22.34 - mlaj

kino

BREŽICE: Od 11. do 13.11. (ob 20. uri) ameriška melodrama Sommersby. 13.11. (ob 18. uri) in 14.11. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Mi se imamo radi.

ČRNOMELJ: 11. in 12.11. (ob 20. uri) ameriški film Reka poje mi. 13. in 14.11. (ob 20. uri) ameriški kriminalni film Prosti padec.

KRŠKO: 11.11. (ob 20. uri) ameriška erotična komedija Meso. 13. in 14.11. (ob 18. uri) ameriška melodrama Sommersby. 16. in 17.11. (ob 16. in 18. uri) ameriška komedija Mi se imamo radi.

METLICA: 11. in 12.11. (ob 20. uri) ameriški kriminalni film Prosti padec. 14.11. (ob 18. in 20.15) ameriški film Reka poje mi.

NOVO MESTO: Od 11. do 15.11. in 17.11. (ob 18. in 20.15) erotična kriminalka Sliver. 13. in 14.11. (ob 16. in 18. uri) akcijski film Mlađeletni vohun.

PIENIR AVTOHIŠA
Servisno prodajni center
Ločna 48,
68000 Novo mesto

RENAULT

- prodaja celotnega programa vozil RENAULT
- ugodni kreditni pogoji, leasing
- R 5, CLIO, dobava takoj
- odkup in prodaja rabljenih vozil
- krediti za nakup vozil na 4 leta

NOVO NOVO NOVO NOVO
Vsako soboto od 7. do 13.
ure organiziramo tudi

AVTOSEJEM

Naš avtosejem ponuja največ.
Prepričajte se!
Te.: (068) 324-533.

KUPIM R4, letnik 1987-88. (068) 23-585.

Z 101, letnik 1986, prodam. Sela 17, Dolenjske Toplice.

SPECIALIZIRANA DELAVNICA ZA POPRAVILNO ZAVOR

- za vsa osebna vozila
- na zalogi ves zavorni material
- ugodne cene
- popravilo istega dne

Zavorni servis - JENIČ
Rejnovošče 6, Novo mesto
Tel. (068) 43-633
Se priporočamo!

ZASTAVO 750, starejši letnik, registrirana, prodam. (068) 20-211.

FRANCOZ NAD FRANCOZI

PEUGEOT
SPC TERZIN
SERVISNO PRODAJNI CENTER

tel./fax. (068) 44-533
Obrtna cesta, 68210 Trebnje

ZASTAVO 128, letnik 1988, 62000 km, prodam. Meznarič, Gorenje Poje 23, Straža. (068) 27-793.

GOLF DIESEL, april 1988, prodam. (068) 27-400.

R 4 GTL, 3/93, prodam. (068) 21-945.

JUGO 45, letnik 1987, prodam. (068) 40-807.

VW CADDY, 9/89, prodam. (068) 23-107.

Z 101, letnik 1990, prodam. Št. 73-314. (068) 28-274.

R 4, rdeč, garažiran, letnik 1987, prevoženih 37000 km, prodam. Alojz Bartolič, Dol. Lakovnice 4, Novo mesto. (068) 23-434.

R 5 FURGON, letnik 1987, in R 5 campus, letnik 1992, prodam. Jože Prah, Gor. Prekopa 23 a, Kostanjevica. (068) 28-274.

GOLF D, letnik 1987, prodam. Franci Pavlin, Gor. Brezovica 33, Šentjernej. (068) 23-434.

Z 850 v zelo dobrem stanju, letnik 1985, prodam. (068) 56-677.

GOLF BENCINAR, letnik 1987, prodam. (068) 23-434.

ŽELITE PRODATI - KUPITI rabljeno avto? Brezplačen vpis v evidenco. (068) 28-274, od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure. (068) 28-274.

VISO 11 RE, letnik 1987, prodam. Anton Kruh, Mestne njive 7, Novo mesto. (068) 28-274.

ZP 125, letnik 1989, 34.000 km, registriran do 11/94, ugodno prodam. (068) 28-274.

JUGO 55, letnik 1988, rahlo karamboliran, prodam. (068) 22-798.

JUGO 60, letnik 1990, registriran za celo leto, prodam. (068) 42-878.

Z 101, letnik 1986, prodam. Rus. Dobrava (grad), Kostanjevica. Ogled v četrtek od 14. do 18. ure. (068) 28-274.

JUGO 65, letnik 1989, prevoženih 51.000 km, prodam po ugodni ceni. (068) 43-895.

R 4 GTL, letnik 1987, prodam. (068) 44-777.

JUGO 55, letnik 1989, temnomoder, prvi lastnik, prodam. (068) 40-804.

REGATO 100 SIE, letnik 1987, 99.000 km, 4 novi amortizerji, garažirano, prodam za 8.500 DEM. (068) 22-703 ali 25-977.

4216

obvestila

ŽALUZIJE, ROLETE in lameline zavese izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. (068) 44-662.

ELEKTROMECHANIKA MA - DE 4, D.O.O., Pot na Laze 15, Mirna, (068) 47-265.

Previjanje vseh vrst elektromotorjev in ročnega električnega orodja, motorje za pralne stroje GORENJE vam zamenjam takoj. Želo poceni in kakovostno. Delovni čas od 7. do 15. ure.

SNEGOBRANE za vse vrste salontne in opečne kritnine s trajno zaščito prodajam. (068) 31-637.

4213

MINITOUR d.o.o.

Ulica Ivana Roba 30 Novo mesto

tel.: (068) 23-917, 25-506

Organiziramo enodnevne nakupovalne izlete v BRNO (ČEŠKA) in v PORTOGRUARE (ITALIJA).

Opravljamo tudi ostale prevoze doma in tujini s turističnim avtobusom Neoplan (37+2 sedeža).

FITNESS STUDIO RTC JASNICA

G. Ložine, 61332 Stara Cerkev

Nudimo vam naslednje storitve:

- fitness vadba na napravah
- savna
- vodna in ročna masaža
- organizirana vadba

Obiščete nas lahko vsak delovni dan od 16. do 22. ure.

BISTRO Valentince

IGOR BRULC

V Bučna vas 35, Novo mesto, tel. (068) 25-113

nudi širok izbor raznovrstnih pijač, Goesser svetlo in temno pivo, tople, hladne sendviče ter hamburgerje.

Se priporočamo!

Delovni čas:
od ponedeljka do četrtka od 7. do 22. ure

petek, sobota od 7. do 24. ure
nedelja od 10. do 22. ure.

HVALEŽNA POKROVKA

Veselo presenečenje za vse, ki radi kuhamo - hvaležna pokrovka. Kako? boste rekli. Tako, da loči paro in tekočino. Skozi odprtine v dnu pokrova izhaja para, ki se utekočinja pod zgornjim pokrovom ter se skozi odprtine vraca nazaj v posodo. S tem omogoča, da se toplota s paro ne izgublja.

ozračje, ampak se vrača in tako občutno skrajša čas kuhanja ali pečenja. Pečica - friteza hrati, torej. Uporabljali jo boste, kolikor dolgo boste kuhalili, in to pri vseh tipih posode, do premere 21 oziroma 29 cm. Mala pokrovka 4.900 SIT, velika pokrovka 5.900 SIT. Vse informacije: Marko Sušnik, C. Dolomitskega odreda 31, Ljubljana, telefon (061) 263-795.

MALA + VELIKA + ČISTILO = 9.900 SIT

FOTO LUJO — VIDRIH LUDVIK

ATELJE ZA COLOR IN ČRNO-BELO FOTOGRAFIJO ZAGREBŠKA 5 NOVO MESTO (SKLADIŠČE TOBAKA)

- fotografiranje v Ateljeju in na terenu
- sprememba v izdelavo color in črno-bele filme

Poroke po naročilu tudi izven delovnega časa.

Hvala za obisk — se priporočam!

SALON RENATA

žensko frizerstvo nega in podaljševanje nohtov Renata ŠTIH

tel. 068/28-138

Jedinščica 18, Novo mesto

posest

VIKEND blizu Šmarjeških Toplic prodam. (068) 328-026.

DVE NJIVI in travnik v Straži prodamo. (068) 35-376.

PARCELI v Tržiču (4800 m²), stara hiša, voda, elektrika, prodam. V račun vzamem tudi avto. Cena po dogovoru. (0601) 25-932.

HIŠO v okolici Šentjerneja oddamo v najem. (068) 85-833.

HIŠO s 140 m² neto površine, 465 m² vrtu in 845 m² gozda na lepi lokaciji na Mirni pri Trebnjem prodamo za 115.000 DEM. (061) 13-32-257 ali 571-901, zvečer.

HIŠO Ob Težki vodi 60 prodamo po zelo ugodni ceni. (068) 27-284.

PARCELI, komunalno opremljeno (voda, elektrika, kanalizacija, telefon, asfalt) z gradbenim dovoljenjem za gradnjo individualne stanovanjske hiše na Otočcu, prodam. (068) 21-239, po 16. ur.

ZAHVALA

Nihče ne ve, kako boli,
ko tebe, draga mama,
več v našem domu ni.
Niti zgromog nisi rekla

V 55. letu starosti nas je nenadoma zapustila draga mamica, babica, sestra, tet in sestrica

JOŽICA SMOLIČ

roj. Gašperšič
Kidričeva 22, Trebnje

Žalujoči: vsi njeni

Blečina da se skrivi,
tudi solza zatajiti,
a kako srce boli,
ko tebe, dragi ati,
več med nami ni.

V 58. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš ati, stari ate, brat in stric

JANEZ MRGOLE

iz Zbur pri Šmarjeti

Ob nenadni boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali. Hvala vsem za izrečeno sožalje, cvetje in denarno pomoč. Posebno zahvalo smo dolžni družinam Francij in Rozije Perše, Milana in Ančke Perše in družini Pevec. Hvala Splošni bolnični Novo mesto - Kirurgiji (intezivna nega), SSS Grm, Tovarni združil Krka, obratoma tehnične oskrbe in energetike in Družbeni prehrani, vsem nekdanjim sošolcem 8.b v Šmarjeti, g. župniji, za lepo opravljen obred, pevcem iz Mokronoga, govornikoma g. Pirnarju in g. Anderliču, gasilskim društvom iz Zbur, Zagradja, Šmarjetje, Orešja, Bele cerkev in Družtvu upokojencev. Še enkrat hvala vsem, ki ste pokojnika pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi, ki smo ga imeli radi

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.

UREDNIŠTVO: Drago Rustja (

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanonova 24

Prodajamo:

- hiše v Novem mestu, Mirni Peči, Trebnjem, na Mirni, Otočcu, Vinici, v Črnomlju, Dolenjskih Toplicah, Hrastju pri Orehovici, Prečni in Stopičah
- gradbene parcele v Smolenjih vasi, Žužemberku in Stopičah
- vikende v Zaloki nad Šentupertom, na Gačah, v Semiču, klečniku pri Šmarjeti, Trški gori in Trščini
- zidanice v vinogradu v Šmarju, na Osojniku pri Semiču, v Tanči gori in Skuršovcu nad Laknicami
- trgovino z mešanim blagom in picerijo v Novem mestu, poslovni prostor v Novem mestu, stanovanja v Novem mestu, Metliki in Trebnjem
- kmetije na Trsteniku pri Mirni, Raztezu nad Brestanicom in Trebnjem
- kmetijska zemljišča in gozdove okrog Novega mesta, Črnomlja, Šentruperta, Gabrja, Brezja pri Raki, Korit pri Dobrniču in Trebnjem.

Tel.: (068) 22-282
(od 8. do 18. ure)

V NEPOSREDNI BLIŽINI Trebnejega kupimo vikend ali manjšo hišo za bivanje. Šifra: »TREBNJE« 4143

TRAVNIK v izmeri 1 ha v Šentlenartu pri Brežicah prodam. (068) 61-948 4154

MEŠAN GOZD, 3 ha 30 a, pri Drganjih selih prodam. 26-147. 4157

V RIBNICI prodam novo hišo. (061) 860-633 in (064) 215-940. 4189

NJIVO, 1 ha 18 a, prodam. Parcela leži ob glavnem cesti Novo mesto - Šentjernej. (068) 42-349. 4193

OD DANES ZELENI TELEFON SKB BANKE

LJUBLJANA - V Sloveniji je SKB banka kot prva uvela zeleni telefon. Medtem ko v svetu že dolgo pozna zelene linije in zelene telefone, je pri nas prvič zazvonil danes. Na telefonski številki 080 15-15 bo vsak dan od ponedeljka do petka od 9. do 14. ure, seveda brezplačno oz. na račun SKB banke, možno dobiti vse informacije o poslovni ponudbi SKB banke. Telefon, odprt za vsa mnenja, pritožbe in predloge komentov, bo gotovo prispeval k še boljšemu delu banke. Linija zelenega telefona bo najprej delovala poskusno, tako da bodo v banki ugotovili, kakšen je odziv javnosti na delovanje in ponudbo banke. Končni cilj banke je, da bi z zelenim telefonom uvedla štiriindvajseturni neprekiniteni servis za komintente in vpeljala v svetu že uveljavljen telemarketing.

MAJDA LUZAR

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 77

Novo mesto

tel.: (068) 323-193

mobitel: 0609-615-239

- prevozi pokojnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogrebne materiala
- ureditev pokojnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojnikimi
- kompletne storitve pri pogrebih
- storitve v zvezi z upeljtvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- posojanje mrtvaškega odra, če kupite tudi material
- izredno konkurenčne cene
- brezplačni prevoz do 20 km
- 10% popust ob takojšnjem plačilu
- možnost plačila na 3 čeke ali 3 obroke
- peselek beli marmor za posip grobov in črna zemlja

prodam

LESEN GARAŽO v dobrem stanju, zamrzovalno skrinjo (210 l) in druge stvari prodam. 27-623. 4124

KLAVIRSKO HARMONIKO Pavlo Soprani, 6 registr, malo rabljeno, 9-basno, prodam. Cena po dogovoru. Cularič, Mrtvice 28, Leskovec pri Krškem. (0608) 32-817, zvečer. 4126

KRAVO za zakol in dve za nadaljnjo rezo ter več telet, starih do 10 dni, prodam. 76-527. 4128

NOVO »rostfrei« posodo za vino in vratni stroj Makita prodam. (0608) 82-074. 4131

PEČ za centralno ogrevanje z bojlerjem TTV 40, novo, prodam po zelo ugodni ceni zaradi priključitve na plin. (061) 13-26-025. 4135

SUHA DRVA prodam. 43-565, Novo mesto. 4137

BREJE KRAVE in prašiča, težkega 150 kg, prodam. 73-297. 4138

SEMENKI KROMPIR, lanski uvoz, elita dežante, sante, ukana, prodam. Dostava na dom. (064) 49-118. 4141

KIVI - AKTIVIDIJA sadike v kontejnerjih in bavarski kivi prodam. Možen ogled nasada v Ljubljani. (061) 50-028. 4144

PRODAM 100 m2 smrekovega ladjškega poda (80 x 16 mm). Tomič, Loke 10, 85-370. 4156

DVE KRAVI na izbiro, za zakol ali nadaljnjo rezo, prodam. Anton Kastelic, Dol. Karteljevo 25, Novo mesto. 4160

BAROCNO SPALNICO prodam. 27-321. 4162

VEČ KRAV in telic prodam. Jablan 30, Mirna Peč. 4164

DVA TELIČKA, črno - bela, stara 7 in 14 dni, prodam. 84-628. 4172

KROMPIR za seme, dežante, sante, ukana! Dostava na dom. Eržen, (064) 312-056. 4173

ZAMRZOVALNO SKRINJO, malo rabljeno, prodam. Judež, Vel. Orehek 8, Stopiče. 4177

KOZLA - plemenskega - prodam. 85-317. 4180

ZELO LEPO deklinski krznenjakno, črno, št. 36, prodam za 200 DEM. (0608) 82-651. 4182

PSIČKO, srednji šnavec, barve poper - sol, z rodomnikom, staro 6 mesecev, prodamo za simbolično ceno. (063) 854-107. 4186

KRAVO in telico za zakol prodam ali menjam (cena po dogovoru) krompir za ozimnico pa po 23 SIT, Martin Markec, Vesela Gora 5, 68232 Šentupert. 4194

DVE BREJI KRAVI, stari 5 in 6 let, in telico, staro 12 mesecev, prodam. 28-247. 4197

ZELO UGODNO prodam dobro ohranjeno spalnico. (068) 23-066. 4207

V TREBNJEM, Rimski 17, prodam čevljarsko delavnico, stroje za izdelavo klužev in trgovino s čevljimi. (068) 27-722. 4209

CRNO - BELO TELICO, staro 9 mesecev, prodam. Filip Prebešek, Krajska Brda 3, Blanca. 4211

OSEBNI RAČUNALNIK PC 386 SX prodam. 21-839, popoldan. 4215

SIVALNI STROJ za šivanje PVC ali papirnatih vrč prodam. 24-663. 4215

preklici

RADO GOLOB, Partizanska 29, Novo mesto, izjavljam, da nisem plačnik stroškov za Otijilo Golob, Partizanska 29, Novo mesto, ter prepovedujem vstop vsem osebam, ki ne stanujejo v tem stanovanju. 4165

razno

LINIJO za izdelovanje lesenih žlikuhalnic ugodno prodam ali oddam v najem. (064) 691-289. 4129

GOSTINSKI KOLAK v okolici Sevnice oddam v najem. Kapaciteta 50 sedežev. (0608) 82-725 ali (0608) 69-434. 4150

V CENTRU Novega mesta oddam lokal (23 m2) v najem. 65-725. 4163

ODDAM prostor cca 50 m2, primerno za skladišče ali delavnico, in dva sobna prostora, primerica za manjše skladišče ali pisarno, s posebnim vhodom. 25-003. 4170

NA OTOČCU oddam prostore, primerno za trgovsko dejavnost. 85-030. 4198

HORTING vam nudi strokovno poslovo pri urejanju vrtov. 24-433. 4199

NA PROMETNI TOČKI oddam opremljeno pisarno z večjim parkirnim prostorom. 25-113, stanovanje. 4202

Trgovina in domaća lekarna

C. kom. Staneta 5, Novo mesto, tel. (068) 28-150

Nudimo vam po najugodnejših cenah:

Ž in M jogging copati samo 1.590,00; medvedki samo 1.990,00. SIT

ž. semiš gležnarji 1.390,00

ž. gležnarji z moco 2.590,00

ž. usnjeni glež. samo 3.990,00

ž. semiš škornji že za 5.200,00, 5.790,00, 5.990,00

Flay flot usnjeni 1.590,00

Flay flot zimski 1.290,00

toplji sobni copati št. 20 - 45 že od 990,00 - 1.490,00

kalifornijke št. 35 - 46 9.900,00 - 11.560,00

usnjeni moški čevlji že za 2.790,00

podloženi škornji 23 - 35 1.590,00

35 - 40 1.790,00

40 - 46 2.790,00

otroške trenirke 1.490,00

otroške in odrasle trenirke Bečti 1.690,00

odrasle trenirke 1.690,00

moške in ženske bunde samo 6.890,00

domaća zdravila

kozmetika Zdenka Kahne

kozmetika dr. Scheller

naravna eterična olja Favn

Najugodnejše cene v Novem mestu!

Možnost nakupa na 3 čeke!

ELEKTRONIK

Kettejev drevored 5, pri Športni dvorani

NAKUP NA 25 OBROKOV

Šivalni stroji od 25 DEM na mesec

* BTV 51 že od 31 DEM na mesec

* hladilniki že od 27 DEM na mesec

* pralni stroji že od 33 DEM na mesec

* zamrzovalne skrinje že od 29 DEM na mesec

* štedilniki že od 29 DEM na mesec

* glasbeni stolp že od 27 DEM na mesec

Obroki so plačljivi v SIT po srednjem tečaju banke Slovenije.

NOVO

Peči na svetlini petrolej TURBO 880 za ogrevanje 35 m2, cena 48.870,00 SIT.

Informacije: tel. (068) 22-409

Odprto: od 9. do 18. ure,

sobota: od 9. do 12. ure.

Agro d.o.o.

Prodajalna SEJALEC

Cesta kom. Staneta 3, Novo mesto tel. (068) 24-132

UGODNE CENE IN UGODNI PLAČILNI POGOJI ZA:

• motorne žage STIHL, TOMOS in ALPINA

• posebna ugodnost do 15. 11. za motorne žage ALPINA — 15% popust

• kotle za žganje — po tovarniških cenah

Kupujte pri nas in zadovoljni boste!

DABA

vabi vse bodoče kandidate k vpisu tečaja CPP, ki bo 15. in 17. novembra, ob 16. uri v gostinski šoli, Ulica talcev 3, Novo mesto. Prijave tudi po tel. 25-585 ali v bistroju DABA na Partizanski 2, Novo mesto.

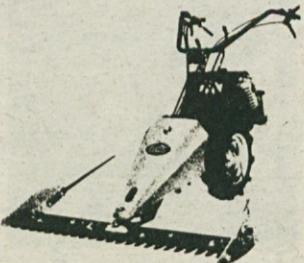
Vabljeni!

INTERMARC

IMPORT - EXPORT Trgovina na debelo in drobno tel./fax 068-24-663 Zagrebška cesta 21 Novo mesto - Slovenija

POSEZNSKA RAZPRODAJA KOSILNIC BCS — SAMO V MESECU NOVEMbru.

Možnost nakupa na kredit 30% pologa + 5 obrokov.

ADRIATIK

Podjetje za trgovino, turizem in promet, d.o.o. 68250 Brež

portret tega tedna

Andrej Žugelj

ga človeka. Zmagala je prva. "Če mi je bilo kdaj žal za takšno odločitev? Prvi nekaj dni pred osmimi leti že, potem pa nikoli več. Z zadružno sem se vedno povezan s proizvodnjo, sem pa tudi član upravnega odbora. Doma pa sem le sam svoj gospodar," se nasmehe, ko pogleda očeta, katerega beseda je kot umnega gospodarja doma pri vseh še vedno spoštovana. A oče pravi, da je gospodar pač tist, ki največ dela, to pa je Andrej. Če bi bilo takšnih primerov, da bi stari gospodarji prepustili mladim ne le delo, ampak tudi odločitve, bi bilo v Beli krajini gotovo več trdnih kmetij z mladimi in naprednimi gospodarji.

Cevrav se je oče France odločil za trsničarstvo, ko je bil Andrej še otrok in na to ni imel vpliva, je bila prav sinova zasluga, da so se pozneje še bolj usmerili v vse, kar je povezano z vinogradništvom in vinarištvom. Andrej je namreč zaobljen v trte. Ni mu eden od živorejcev, ki je prišel na obisk, brez uspeha očital, da bi zagotovo imel več repov v hlevu, če bi bil tako zaobljen v krave, kot je v trte. "Stvar, ki jo delaš, moraš imeti rad. Zakaj bi molzel krave, če raje polagam cepljenje v silnico in se mi ob tem zdi, kot bi dajal dojenčke v posteljico? Sicer pa je silnica tudi v resnicu kot otroška soba, še bolje, kot inkubator. Kaj je lepše, kot celo leto delati s trto, od začetka do takrat, ko dvigneš kozarje proti svetlobi, poskušiš vino in rečeš, no, pa mi je zopet uspel!" In Andreju zadnja leta kar dobro uspeva: pri cepljenkah, kjer seveda štejejo le prvovrstne, v vinogradu, kjer je letos dosadil 900 tri žametne črnine, ker verjame, da bodo ljudje, naveličani belega vina, začeli zopet povravljati po rdečem, in tudi pri vinih, saj so na zadnjih ocenjevanjih ob Vinski vihrgedi ali na radgonskem sejmu dobila velike zlate, zlate ali majman srebrne medalje. Če se tako kot pri Žuglejih prepletajo rodovi starih in mladih, izkušnje prih in znanje drugih, potem uspeh seveda ne more izostati.

M. BEZEK-JAKŠE

Ko so se Žuglej skupaj s Pečaričevimi iz Curi odločili, da bodo kot prvi v metliški občini začeli s trsničarstvom, je bilo Andreju dvanajst let. Dovolj, da je pomagal pri pripravi matičnih podlag, pri cepljenju, sijanju, okopavanju, izkopavanju trsnih cepljenj. Tu niso pomembna leta, moč, temveč pridne in spretne roke. Teh pri Žuglejih ni nikoli manjkalo. In tako se je Andrej v družini, kjer so imeli rodove nazaj pri hiši vinograda, počasi in ne da bi se tega prav zavedal, učil, da za dobro vino v sodu ni dovolj biti dober vinogradnik in kletar, ampak da se vse odloča že od vzgoje matičnih podlag in cepljev naprej. Podlage so letos prvič sami vzgojili v zadružnem matičnjaku na Veselicu, medtem ko ceplje in strokovno vodenje še vedno dobijo od zadruge. Pri Žuglejih ni bilo posebnega odločanja, kdo bo gospodar pri hiši, zato se je Andrej po srednji kmetijski šoli zaposilil v metliški kmetijski zadruži. Toda po poltretjem letu dela doma in v službi je dokončno sponzal, da tako kmetija kot služba zahteva cele-

Krokar na vrhu gasilskega stolpa v Metliki?

Zamisel kiparja, slikarja in arhitekta

METLIKA - Ob nedavni otvoriti metliške avtobusne postaje je kipar Martin Skoliber predstavil ideje rešitev ureditev bližnjega stolpa ob gasilskem domu. Ideja o ureditvi stolpa je bila sicer Skolibrova, projekt pa je pripravljen skupaj z arhitektom Ivicom Vinskim in slikarjem Mladenom Vukšiničem.

Trije mladi Metličani so si zmisli, da bi na vrhu 25-metrovga gasilskega stolpa stal dva in pol do tri metre visok krokar, ki bi z eno perutjo "držal" sulico. Ta ptič je simbol Metlike, sedaj, ko je na Kolpi državna meja, pa bi simboliziral tudi varovanje meje. Krokar bi bil izdelan iz kovinskih plošč, med njimi pa bi bil prostor, skozi katerega bi pronicaла svetloba. Postavljen bi bil tako, da bi ga veter prosti obračal. Ob vnožju stolpa bi bil bazen, v katerem bi ob eni od sten z vrha stolpa padala voda. Na drugi steni bi bila slikarska upodobitev zgodovine Metlike. Kakšna bo usoda te zmisli, sicer še ni znano, res pa je, da so bili Skoliber, Vinski in Vukšinič prvi, ki so sploh prišli na takšno idejo.

M.B.-J.

METLIŠKI KROKAR - Takšen naj bi bil krokar, ki bi ga postavili na 25 metrov visok stolp pri metliškem gasilskem domu. Makeda, ki jo drži v rokah kipar Martin Skoliber, je sicer izgline, v resnicu pa bi bil ptičkovinski. (Foto: M.B.-J.)

Mesto slavnemu rojaku v čast

Danes bo v Novem mestu osrednja prireditev v počastitev 95-letnice olimpijca Leona Štuklja - Razstava o njegovem življenju in dosežkih - Še ena zlata medalja

sljanske smeri ter doskok slovenske padalske reprezentance v središču

• In še beseda o denarju, ker se prav o tem precej govori. Kot je zatrdil Marjan Šonc iz organizacijskega odbora, je prireditev finančno pokrituta; zahvala za to gre dolenjskemu gospodarstvu in glavnemu podporniku Revozu, ne gre pa prezreti dejstva, da je v organizaciji in izvedbi prireditev veliko zastonjskega dela, skoraj 90 odst. Vse skupaj naj bi stalo toliko kot koncert kakšne boljše rockovske skupine. Vsekakor naš veliki rojak in najstarejši olimpijski zmagovalec na svetu zasluži, da se mu ob njegovem izjemnem življenjskem jubileju izkaže vsaj nekaj tistih častí, s katerimi so nekaj overčenjal olimpijske zmagovalce. In ne gre pozabiti, da je Novo mesto pred desetletji dočakalo Leona Štuklja, ko je domov prinesel prvo olimpijsko odličje, z velikim slavjem in navdušenjem.

krizischa. Drugi del slovesnosti bo v športni dvorani Marof, kjer bodo

člani slovenske gimnastične reprezentance izvedli vaje na konju, drogu, bradljiv in parterju (torej na orodjih), na katerih je Štukelj osvojil olimpijske medalje, sodelovali pa bodo še skakalec s palico in artisti Oddelka za špektakelske umetnosti. Vrhunec prireditev bo podelitev zlate medalje.

Po besedah članov organizacijskega odbora in režisera oziroma in-scenatorja prireditev Matjaža Bergerja je spektakel zasnovan na simboli, ki je povezana z življenjem in dosežki Leona Štuklja. Od tod domislek, da bo na prireditev tudi levinja (Štukljevo ime!), skakalec s palico (moč, premagovanje višine, lepotu gibanja), konjenica (konj, gimnastično orodje) ipd.

M. MARKELJ

SREČANJE LJUDSKIH PEVCEV IN GODCEV

MIKLAVŽ - Zveza kulturnih organizacij Slovenije bo pripravilo v soboto, 6. novembra, ob 18. uri v Domu kulture v Miklavžu pri Ormožu tradicionalno republiško srečanje ljudskih pevcev in godcev. Nastopili bodo predstavniki z različnih koncev Slovenije, med njimi pa žal ni predstavnikov z območja treh dolenjskih regij.

PESA, DA TE KAP - Družina Mikec iz Srednjih Lakovnic pri Mokronogu se letos s svojo peso nič kaj posebej ukvarja. Občasno so pleli, zaradi suše pa so mislili, da s peso ne bo nič. Prejšnji teden so jo vseeno pobrali in niso mogli verjeti: pol metra veliki gomolji so gledali iz zemlje. Ko so na sveto potegnili še koreninski del, sta jo na traktorsku prikolico lahko metalala le oče in sin (na sliki), mama Marica pa ju je lahko smo gledala. Mikčeva pesa je vsaka posebej na tehnicu potegnila skoraj 13 kilogramov. (Foto: J. P.)

RADIO SRAKA SE BO OGLASIL 1. DECEMBRA

NOVO MESTO - Edini že ustanovljeni radio na Dolenjskem Radio Sraka iz Novega mesta, ki bo deloval v okviru Glasbeno produkcije Sraka, bo na frekvenci 94,6 MHz spregovoril 1. decembra letos. Obsežne organizacijske, tehnične in kadrovski priprave so zahtevali več časa, kot je sprva kazalo, še posebej, ker je Sraka svoje dejavnosti (založba, agencija, uvoz CD plošč) v zadnjih mesecih zelo povečala. Pričela je izvajati v ZDA, znana londonska diskografska hiša Stern's pa je v svojo svetovno distribucijsko mrežo vzel tudi nekatere CD plošče Srake in jih kar nekaj izvozila celo na Japonsko. Pri Sraki bodo do konca leta izdali še precej kaset ansamblom in solistom, kot so: Damjana & Ljubljana Jazz Selection, Cita Galic, Franc Korbar, Oto Pestner, Irena Vrčkovnik, Ivan Prešern (trobentna Alpskega kvinteta), Marko Pezdirc, Mojca Pavlič, ansambli Stopar, Peter Fink, Toni Iskra in Romppompom.

V MOKRICAH SPET HUBERTOV PLES

MOKRICE - Golf hotel grad Mokrice je v preteklem letu na dan sv. Huberta, zaščitnika lovcev, prvič poskusil obnoviti starci lovski običaj. Pripravili so lovsko mašo, kulturni program pevcev in registor lovski ples. Minulo soboto so prireditev ponovili. Lovski program je potekal od 16. ure pa vse do večernih ur, ko so v plesu zaživele grajske sobane.

COUNTRY GLASBA V GHETTU

METLIKA - V petek, 12. novembra, bo v metliškem disku Ghetto martinovanje, na katerem bo govorila znana country skupina Plava trava zaborava. Vabljeni!

SANDI V ČRNOMLJU

ČRNOMLJ - Priljubljeni Sandi Cenov bo v soboto nastopil v diskoteki Grad. Vabljeni!

MARTINOVO NA LOKI

NOVO MESTO - Številnim gostičem, ki bodo priredila martinovanjske zabave, se bo tokrat pridružila še novomeška Loka. Tamkaj bo v soboto, 13. novembra, gostoval priznani vinogradnik Aleš Kristančič iz goriških Brd, ki bo s seboj prideljal mlađa vina za pokušino. Na Loki pravijo, da tudi sicer ne bo zmanjkal dobro, ki gredo k Martinovem prazniku, putujo sploh ne bo, saj bo goste zaboravila Zdenka Šibelića s svojim ansamblom. Rezervacije niso odveč!

MARTINOV PLES V DOLENJSKIH TOPLICAH

DOLENJSKE TOPLICE - V soboto, 13. novembra, bo ob 20. uri v Zdravilišču Martinov ples. Za prijeno glasbo bo poskrbel priznani hišni ansambel Petra Finka s pevko Jožico Mavšar, topički gostinci pa se bodo potrudili, da dobrot tradicionalne Martinove kuhinje ves večer ne bo zmanjkal. Do 11. ure bomo povečini pilo moč, od 11. ure naprej pa čisto pravo vino. Posebej lepo vabljeni vsi Martini in Martine!

diskoteka kosov hram
Gornje Urpolje

PETEK, 12. 11.

AGROPOP

ALP SPORT NOVO MESTO
BTC — Javna skladischa,
Novo mesto

VELIKA RAZPRODAJA VSEH ŠPORTNIH COPAT
Nike, Reebok, Asics, Converse

Lestvica narodnozabavne glasbe Studio D in Dolenjskega lista

Zreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado ALENKI ADAM iz Jerneje vasi. Nagrjenki čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- 1 (1) Lepote Slovenije - HMELJARSKI INSTR. KVINTET
- 2 (4) Trmasta Urška - JOŽE SKUBIC IN NJEGOV
- 3 (2) Nazaj na vas - IGOR IN ZLATI ZVOKI
- 4 (8) Novo življenje - ANS. PETRA FINKA
- 5 (6) Vrt brez smeha - ANS. TONIJA VERDERBERJA
- 6 (3) Kolovrat - TRIO FRANCija OCVRKA
- 7 (5) Vesel Abramhan - ALPSKI KVINTET
- 8 (10) Hej, ſofer - ANS. VIGRED
- 9 (-) Dober nasvet - ANS. MIRO KLINC
- 10 (9) Dober dan - SALEŠKI FANTJE

Predlog za prihodnji teden: Ob sanjavi Krki - ANS. RUBIN

KUPON ŠT. 44

Glasujem za: .....
Moj naslov: .....

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

DOBRO JE VEDETI...

NOVOTEHNA INŽENIRING

SVETOVANJE, DOBAVA IN MONTAŽA MATERIALA

V Novotehni inženiring vam za področje:

- OGREVANJA,
- VODOVODA,
- KLIMATIZACIJE in
- PLINSKIH INSTALACIJ

nudimo svetovanje, dobavo in montažo vsega potrebnega materiala.

Brezplačni nasveti ter nakup materiala skupaj z montažo (le 3% prometni davek) vam zagotavljajo, da boste skupaj z nami poiskali pravo in najugodnejšo varianto vašega nakupa.

INFORMACIJE:
NOVOTEHNA INŽENIRING, Cesta komandanta Staneta 38, Novo mesto.
TEL.: 068/27-005, 27-013.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Ta četrtek vas bo med 18. in 20. uro pri telefonu 23-304 čakala socialna delavka.

TREBNJE - Na vprašanje otrok in odraslih bodo odgovarjali strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. uro ter 15. in 17. uro. Telefonska številka je 44-293.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralecem. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, poklicite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnih.